UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 15 17 13 03 008 4

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

DB Ibrahim Müteferrika
247 Ahval-i gazavat der diyar-ı
I27 Bosna
1876

1951

L

1951

9/236

İbrāhīm Müteferriḳa

Aḥvāl-i ġazavāt
der diyār-ı Bōsna

﴿ تاريخ بوسنه در زمان حكيم زاده على پاشا ﴾

DB
247
I27
1876

۞ احوال غزوات در ديار بوسنه ۞

بسم الله الرحمن الرحيم

چون ارادت عليهٔ ازليه ۞ زمرهٔ مؤمنين وموحدينه مبذول عنايات بى غايات غير ممنونه سنى جمله يه اعلان واعيان ۞ وسرور كائنات ۞ مفخر موجودات ۞ رسول خدا ۞ محمد المصطفى ۞ عليه من الصلوات والتحيايات اكملهانك ۞ آثار معجزاة باهرة البرهانلرينى ۞ كالشمس المنير فى وسط النهار آشكار قلمغه ۞ وعامهٔ عالميانك مشهودى اولمغه تعلق ايلدى ۞ نص كريم ۞ كم من فئة قليلة غلبت فئة كثيرة باذن الله ۞ ماصدقى اوزره ۞ عروس فوز وظفر ۞ جانب اسلاميانده جلوه كر منصهٔ ظهور ۞ وهزيمت وشرمسارى ۞ طرف اعاديده وقوعبولوب خائنان خيانت بنياد عزيمتلرى نار غضب قهار ايله خاكستر اولوب شرذمهٔ مشركين وادئ حيرتده درمانده وانكشت تحيرى دندان تفكره نهاده ۞ فبهت الكافرون ۞ كلام اعجاز بيان مؤداسى حمدا ۞ ثم حمدا ۞ حسب حال خسران مآل مشركين اولدى ۞ بناءعليه طبع هوس فرمايه امتثال برله ايضاح مقاله

وبیان حاله اقدام اولنوب تاریخ هجرت نبویه علیه افضل التحیه‌نك بیك یوز قرق طقوز سنه‌سی ماه محرم الحرامی غره‌سندن بیك یوز اللی ایکی سنه‌سی ماه جمادی الاولی سلخنه کلنجه درت سنه‌یه قریب مدتده دار ودیار بوسنه‌ده دشمن دین مبین ایله وقوع بولان غزوات کلیه وجزئیه وسائر جنك وحربه دائر احوال نادرهٔ متفرقه معظمات وقایع ایامدن تعداده شایان اولمق ملاحظه‌سیله غزاة غیرت نهاد ومجاهدین صمیم الاجتهادك بذل نقدینهٔ همت ایله عرصه‌گاه وغاده ومیدان کارزار ورزمگاهده شیرانه جنبش ودلیرانه حمیت وخروشلرینك آثار واخباری انداختهٔ زوایای طاقچهٔ نسیان اولمق روا کورلمیوب کلزار جهادده مجاهدین دین ودولتك ومرابطین جهاد اندیشه‌نك آب رویی وکل خوشبویی اولمغله لایق انظار ذوی الاعتبار وسزاوار مطالعهٔ اولی الابصار مقتضای وقت ومناسب حال بر بر کنار اولمق مأمولیله وقوف واطلاع ممکن اولدیغی مرتبه اشبو مجله‌ده جمع ودرج اولنوب ذکر بالجمیله وسیله اولمق ایچون ثبت سلك سطور قلندی ☼ والله المستعان وعلیه التکلان ☼

وقتا که اقتضای تقدیر ربانی ومقتضای حکم لم یزلی برله اقطار شرقیه سفرلری ظهور یله اول جانبه مأمور جنود موحدینك معینه ایالت بوسنه‌دن ارسال وتسییر اولنان طوائف عسکریه‌نك نیجه‌سی بعد مسافه ونا موافقت آب وهوا سببیله عرصهٔ تلف اولدقلری عقیبنده بامر الله تعالی دیار بوسنه‌ده طاعون ظهور ایدوب نفوس کثیره حلول اجل برله دار فنادن دار بقایه رحلت وهمان اول خلالده دولت علیهٔ ابدی الاستمرار ایله مصالحه اوزره بولنان روسیه دولتنك نقض عهد ایله ممالك محروسهٔ اسلامیه‌یه سوء قصده قیامی خبرلری در دولت علیه‌یه توارد ایتمکله جنود موحدینه الحاق ایچون ایالت بوسنه‌دن بش بیك کزیده پیاده وسواری والویهٔ

ار بعه‌نك زعما وارباب تیماری ورجال حربك نیجه شجیع بهادرزی اول طرفلره ارسال وتسییر اولنملریله مملکت بوسنه عسکردن خالی وسکان اهالیسی به تقالیب احوال روزکار ایله ضعف و پریشانی طاری اولمق زعمیله دائما حیله‌یی پیش نهاد واعتیادیله مترصد فرصت اولان نیجه اودخی نقص عهده مبادرت ودولت علیه ایله مابینده واقع رابطهٔ عهد و پیمانی قبل حلول المدة فسخ وشکست واوته‌دن برو درون پرخباثتنده فساد وخیانت جایکیر اولدیغندن ناشی دائما خفیة تدارك حتی برقاچ سنه مقدم نیجه‌لو ومسقواو بوفساده بسط شروط موافقت وعقد عهود مشارکتدن صکره حدوث فرصته دیده دوز اولمشلر ایکن زعم فاسدلری نجه بوسنه اهالیسی واواطرف سکان وایلاتی تعاقب صدمات روزکار ناهموار ایله پریشان الاطوار وقوت هیئت اجتماعیه‌لری رخنه‌دار واعدا ایله مقاومته معدوم الاقتدار اولملری اعتقادینه ذاهب اولدقلرندن غیری امور مخصوصه‌لرینی رؤیت بهانه‌سیله استانهٔ سعادت آشیانه‌ده مقیم ایش کذارلری تمادیٔ اسفار شرقیه وازقضا وقدر کاه وبیکاه ظهور هزیمت وحدوث فتنه وسائر اسباب ظاهرهٔ ناهمواردن فهم قاصرلرنجه علو همت اسلامیانه کسل وفتور وقوت قاهرهٔ عثمانیانه رخاوت وقصور طریانه استدلاللرینی حاوی مکاتیب طمع انکیز تحریراتیله منتسب اولدقلری قراللرینی تحریك وتحریص واول تبهکاران خباثت نهاد دخی مافی الضمیرلرنده جایکیر فساداتی اجرایه فرصت جوی اولدقلرندن ناشی ممالك اسلامیه‌یه طرف طرف هجومده اتفاق واتحاده قرار و یردیلر وعمدهٔ مقاصدلری جمله‌دن اقدم ممالکت بوسنه‌یه تسلط واستیلا اولوب طرف طرف تسلطیله اول دیار خلقنك رابطهٔ نظام اتفاق واتحادلرین تشتیت وتفریق فکریله زیرده تحریر وتفصیل اولندیغی اوزره نیجه

چاساری طرفندن یالکز بوسنه‌یه قارشو مرتب وغیر مرتب یوز اللی بیکدن متجاوز لشکر منحوس ترتیب وتجهیز ایتدیلر چون آنفا اشارت اولندیغی اوزره نمچه‌لو ومسقولو دولت علیه‌یه سوء قصدده عقد شروط اتفاق وتشدید رابطهٔ اتحاد ایتدیلر بوفسادلرینه شروعده کمال حیله کارلقلرندن ناشی خدعهٔ حربیه قاعده‌سیله عمله قیام ومسقولو مقدمهٔ فسادلری اولمق اوزره پشین حرکته تصدی نمچه‌لو ایسه خیرخواهلق یوزندن مصلح واصلاح ذات البینه متوسط شکلنه کیروب طرفندن برزمان ارام وسکونت اظهاریله دولت علیه‌یی تأمین ومأمون الغائله قلمق فکریله اغفال ایدوب عساکر اسلام فوجا فوج مسقو طرفلرینه عزیمت ایله اقطار سائرهٔ ممالك عثمانیه عسکردن تهی قالدیغن حس وفهم ایلدیکی کبی اول دخی ایشته وقت فرصتدر دیو طرف طرف ممالك اسلامیانه هجومه شتاب ایلدی وایالت بوسنه‌یه بش قولدن عمل ایچون وجه آتی البیان اوزره لشکرینی بش طابور ایدوب بش قولدن هجومه حاضر وآماده قیلدی اولا بوسنه سرحدنده واقع اولوب خال روی ثغور اسلامیه اولان بانه‌لوقه قلعه‌سنه استیلا قصدیله هلسبورغ هاوسن پرنس نام لعینی سردار نصب ومعیتنه درت نفر نامدار جنراللر ضم ایدوب سکسان بیك مرتب نمچه ویکرمی بیك مقداری تسلوین واورته مجسار ومکمل جبه‌خانه وطوب وخمبره استصحابیله فکر فاسدلرنجه بنالوقه قلعه‌سنه استیلا وضبطه نامزد اولدیلر وقلعهٔ مرقومه‌دن سکز ساعت مسافه‌ده جریان ایدن نهر صاوه اوزرنده متعدد جسرلر بنا ایدوب بوسنه جانبنه عبور وقرب حدودده غرادشقه نام پلنقه ساحه‌سنده طا قوردیلر ثانیا خروات بانی وقوپرویچه و وارازدین تا وتوابع یرلرینك جنراللری اوچ نفر اغای افریت هیئت

و بر كروه خروات عسكريله بعد التجمع ايكى فرقه يه انقسام ايله ايكى طابور شكلنه كيروب ايالت بوسنه نك اقصاى سرحدنده واقع ثغور اسلاميه دن بورثين وچتين قلعه لرينه قارشو حدوده متصل ايكى محلده طابورلرين قورديلر ثالثا ليقه وقارلوفچه وسك نام محللرك جنراللرى يكرمى بيك مقدارى نمچه وليقه كفره لرى ايله بركروه مكروه ينه بوسنه ثغورندن منتهاى سرحدده واقع اوسترو بچه عتيق قلعه سى مقابلنده جوار حدودده طابور قورديلر رابعاً بلغراد حواليسى حدودينه سمت اولوب بوسنه سرحدندن معدود ايزورنيق قلعه سنه قارشو اون بش بيك مرتب نمچه واول مقدار صرپ ومجار طائفه لرندن مجتمع لشكر نكبت اثر ايزورنيق حدودى قرب اتصالنده طابورلرين قورديلر خامسا مملكت بوسنه نك روم ايلى وارناودلق سمتلرنده واقع يوللرينى سدايدوب بوسنه يه عسكر اسلامك دخول ووارجى وطرف دولتدن اول طرفده برفردك مرور وعبورى بلكه مار ومورك رفت وكذارى ممكن اولمامق مرتبه بوسنه نك اوجانبده واقع شاهراه وشوارعنى سد وبند ايتمك قصديله بركروه عسكر منحوس ترتيب وتهيه ايدوب نيش قلعه سنه استيلادنصكره لشكر مرقومى طابور كبيردن افراز وبوسنه نك كليدى مقامنده اولان يكى پازار طرفنه تسيير ايتديلر منوال مشروح اوزره مملكت بوسنه يى هرطرفدن محاصره وكلى استيلا قصديله بش قولدن بش عدد طابور منحوس مرتب ومجهز لشكر بيشمار دوزخ قرار وطوپ وتفنك وخمبره وجبه خانه وآلات وادوات حرب وضرب ومهمات محاصره استصحابيله ندن حركت وبغتة وعلى الغفله آنفا اشارت اولنديغى اوزره جانبنه كلوب قرب واتصال حدودده طابورلرين كره برقاچ كون صورت آرام وتوقفده غالبا حدودى

تجاوز ایله عداوته شروعده بولنمزده بر یوم معهود تعیین ایلمك ایچون طابورزك باش بوغلری بر برز یله مكاتبه ومراسله ویا كیرودن چاسار تبهكاردن حركتلرینه دائر تنبیه ورودینه ترقب ایله بولندقلری محللرده برقاچ كون تردد وتوقف كوستردیلر « ازین جانب » چون نمچه چاسارینك مسقو چاریچه سیله عقدعهود ومیثاقیله اتحادز ینك حوادث واخباری وافر زماندن برو لسان ناسده كفتكو اولوب تواتر بولمش ایدی بواثناده مسقولو دولت علیهٔ ابد قیام ایله طرح وتأسیس ایتدیكی بنیاد صلح مؤبدینی هدم وخرابه تصدی وشاهراهدن نقض عهد ایله ممالك محروسه یه ایصال مضرته مبادرتی آیا نمچه چاساریله واقع اتفاقنه بناء اول طرفه استظهار واستنادندن ناشی می اوله یوغیسه پروط سفری اثناسنده وقوعبولان هزیمت عظیمه دن كندوسنه استیلا ایدن باركران عار وشرمساریدن رها بولمق ایچون عسكرنده نوظهور ایدن طور وطرز وترتیب افرنجیسنه مغروراً میدان معارضه یه چیقوب اظهار قوت وارائت جلادت قصد ایدوب نمچه چاساری مابینه توسط ایله شفیع مجبر صورتن كوستروب بوتقریبله طرف دولت علیه دن بعض مرتبه مسئولاتنه مساعده برله خاطر مجروحی مجبور قلنمق سوداسنده می اوله دیو بواحوال رجال سرحدك اموردیده دور اندیشلری بیننده محل شبهه وباعث اندیشه برعقده اولمش ایدی درعقب نمچه لونك كرمیت اوزره تدارك سفریه ده ومحل محل عسكر جمع وترتیب وتجهیز ایتدیكی وطونه وصاوه نهرلرنده سفاین بنیادینه اهتمام اوزره ایدوكی خبری تواتر بولوب بوكیفیت غریبه سرحد رجالنه وعموماً بوسنه خلقنه مورث وحشت وموجب دهشت اولوب كمال وهم ووسوسه دن ناشی اضطراب ایله بی حضور اولدقلرندن تشكی و بوسنه والیسی

وزیر مکرم علی پاشا حضرتلرینه واقع حالی عرض واعلامدن بر آن خالی اولمامشلر ایدی وزیر مشار الیه امور دیده دوربین عاقبت اندیش بر وجود بی نظیر اولوب اگرچه خلقه وحشت ودهشته باعث اولماق ایچون درون احوالنی کتم ایله چندان غم وکدرین اظهار ایتمزدی لکن بو امر خطرناکك ابتدا ظهورندن برو مبتلای افکار واندیشه اولوب روز وشب خلجان خاطر ودغدغهٔ درون ایله خواب وراحتی کندویه حرام ایتمش ایدی ورجال سرحد واهالیٔ مملکتك کمال اضطراب ایله فریادلرین کوردکجه اسلوب حکیمانه اوزره جوابلر ایله هنوز حدودمزه تقرب ایله تعرضلری یوق وبن دخی صدر اعظم وسردار اکرم حضرتلرینه بالجمله احوالی عرض واعلام ایلمشمدر فرمان عالی ورودینه منتظرم واردوی همایون جانبندن کلان بعض مکاتیبده نمچه ایله دوستلغمز قویدر جمعیتلری مانع دکلدر دیو یازلدیغنی اشعار ایله فریادلرینی اسکاتده وتسلیت خاطرلرینه تقید واهتمامده اولمشلر ایدی بو حال اوزره چند روز مرورنده ذکری سبقت ایتدیکی اوزره نمچه اونك کلی تدارك ایله طابور عدیده لری مملکتلری اندروندن بغتة حرکت وسیر سریع الطور ایله بوسنه جانبنه کلوب قرب وجوار حدودده برقاچ محلده پای انداز ارام وتوقف اوزره حاضر وآماده ومنتظر اشارت اولدقلری کیفیت وزیر مشار الیه عموما سرحد بوسنه حکام وضابطانی وسرحد نشین رجال واهالی طرفلرندن متعدد عرض ومحضرلر ونیازنامه لر ایله اعلام وافاده اولندی بو صدای وحشت انکیز ونداى دهشت آمیز سرنهادهٔ بالین راحت وآسایش اولان عامهٔ سکان واهالی کمکردهٔ شعور ایدوب وادیٔ حیرتده قالدیلر وزیر مشار الیه بو خبر ورود ایلدکده کیفیت احوال کفار طرفندن دخی سؤال

اولنمق تدبيرين ايدوب سردار مشركينه مخصوص آدمن
كوندروب اولدیغی عجالة واروب طابورلرینه وصول وسردارلرینه
ملاقی اولدقده بوسنه والیسی وزیر عالیشان طرفندن اولق اوزره
بسط كلام ایدوب نتیجه چاساری ایله دولت علیهٔ ابد قیام بیننده
پوژورفچه ده منعقد اولان مصالحهٔ مسالمت ارتسامك مدت
معینه سی هنوز اتمامه رسیده اولمزدن واراده موجب خصومت
اولەجق برعارضه ظهوره كلزدن اول حدود اهالیسی آسایشنه
مخل خلاف شروط مصالحه ممالك محروسه نك حدودی قرب
واتصالنه كلیتلو ومتعدد طابورلر ایله على الغفله كلدیككزه باعث
وبادی نه اوله دیو سؤال ایلدكده سردار لعین جوابنده بزم
صلح وصلاحه مغایر ودوستلغه مخالف برایشیمز یوقدر اگرچه
قرب وجوارده یز ولكن كندو حدودیمزی محافظه ایده یورز
دیدكده پاشای مشار الیهك آدمی تكرار كلامه آغاز ایدوب هنوز
برخصمكزك ظهوری ویا برحادثه وقوعی مسموع دكل ایكن خلاف
معتاد بو وقتده بو مرتبه جمعیتلو طابور عدیده ومهمات
حربیه ایله حدود محافظه سی ندن اقتضا ایتمشدر دیدكده
سردار مرقوم اظهار خشونت وبزه بویله تنبیه اولندی اصلنی
بزده بلمزز پترو كونی كلدكده كوررسز وجوابی او زمان آلورسز
دیو غضوبانه وضع ومعامله ایله ضمیرنده مضمر نیت فاسده لرینه
رمز وایما ایلدی وزیر مشار الیهك آدمی بوجواب ایله منصرف
وعودت وسردار لعینك ویردیكی جوابی بعینه تقریر ایلدی
وزیر مشار الیه سباق وسیاق كلامدن نتیجهٔ حاله انتقال ومن بعد
توقف جائز كورمیوب تدارككده بولنمق اهتمامنده اولدی ودرعقب
اطراف واكنافه اولاقلر ایله بیوردیلر ارسال وبالجمله مدینهٔ سرای
اعیان واكابرینی ورجال سرحد امور دیده لرینی وقضاة ومفتی

ومشایخ وسائر علما وصلحا افندیلری دعوته استعجال وانلر دخی اجابته سارعا مسارعت برله قاعدهٔ ولات مملکت اولان طراونیق شهرینه شتابان اولدیلر وجمله سی سرای والیده بریره جمع اولوب حضور والیده عقد مجلس مشورت ایلدیلر والیٔ مشار الیه وزیر جلیل الشان حضرتلری حضار مجلسه معاملهٔ نوازش آمیز برله خطاب وجمله یه خوش کلدیکز دیمکله اکرام وتعظیم وتفحص حال وخاطر رسمنی ادا برله خاطرلرینی تلطیف سیاقنده تمهید مرام اولان صددی بیانه شروع ایلدی نمچه لونك عسکر جمعنده وتدارك سفریه اهتمامنده اولدیغی بوندن اقدم جمله نك مسموعی اولمشیدی ولکن بو کیفیت کندی مملکتی ایچروسنده اولدیغندن غیری دولت علیه ایله مصالحه اوزره بولندیغندن آخر معنایه حمل اولنمق ضمننده حال ووقتك اقتضاسیله تدارکنه قارشو تدارك کورلمك مهمه سنده نوعا تردد وتوقف اولنمشیدی الحالة هذه نمچه لونك عسکر بی شماری مملکتلری اندروننده تجمعدن سکره عظیم تدارك ایله مملکتلری ایچروسندن بو طرفلره چیقوب و برقاچ طابور هیئتنه کیروب ممالك اسلامیه حدودی قرب جوارنده لنکر انداز پای توقف ایله طابورك هر بری بر طرفدن هجومه حاضر وآماده طورمشلردر بو خصوص ایچون ولات وحکام ورجال سرحددن کلان عرض واعلام ومحضرلر جمله نك مواجهه سنده قرائت اولنوب سردار مشرکینه ارسال اولنوب عودت ایدن آدمك دخی تقریری وسردار مرقومك جوابی جمله یه تفهیم اولندی وینه والیٔ جلیل العنوان رجال مجلسه خطاب ایدوب بو جمله واقع حال ونفس الامر اولمق اوزره هر بریکز قضیه یی اعمال عقل ورشد ایله فکر وملاحظه وکرکی کبی استقرا وتحری برله بوندن بویله رأی رزین وتدبیر اصابت قرین نه یوزدن ملحوظ ونه طریق ایله

حرکت اولنمق مناسب کورینور دیدکده کندولری مجلسدن قالقوب آخر محله تشریف ایله ارباب مشورته اعمال عقل وفکره میدان ومهل ویردیلر رجال مشورتدن هر بری عقل ورشدی مرتبه‌سنده بو قضیهٔ مشکله‌یی تتبع وتحری برله هرفرد خاطرینه سانح ولائح اولان صورتی اظهار وبیان وهر بروجهی بینلرنده تکرار وتکرار مذاکره ومکالمه ایله برمقدار وقت مرورنده وزیر مشارالیه ینه مجلس معقوده تشریف ایدیجک بعد التتبع والتحری اتفاق آرای جمهور ایله صورته افراغ ایلدکلری نتیجه‌یی بو وجهله تقریر وبیان ایلدیلرکه دولتلو پادشاهمزک بوکونه وضع وحرکتی وکندی حدودیمزی محافظه ایدیورز دیدیکی حیله وخدعه‌در مطلق بوزمانه کلنجه مسبوق بالمثل اولمیان طور وطرز وروشلری مجرد دار ودیاریمزه استیلا سودالرندن ناشی ایدوکی ظاهردر پترو کونی دیدکلری بینلرنده مشهور واغورلی زعم ایلدکلری کوندر اول کونده برامر عظیمه شروع ایده کلمشلردر یوم مزبورده حالا بولندقلری محللردن حرکت وطرف طرف هجوم عموم ایله ممالک اسلامیه‌یه استیلایه مبادرت قرار دادهٔ رأی فاسدلری ایدوکی دقتی اشکاردر بناء علیه بزدخی مکر وکید اعدادن غافل اولیوب کمال بصیرت اوزره تدارک تام ایله حاضر وآماده بولنه‌لم دشمن سوء قصدده وحرب وضربه مباشرت ایدرسه بزدخی آلسته بولنوب واهب مطلق جناب حقک عون وعنایتنه توکل وفخر کائنات افندیمزک معجزات کثیرة البرکاتنه توسل ایدوب اعدای دین ودولت هرنه طرفدن روندای ظهور اولورسه قارشولرینه شتاب ایده‌لم ومتوکلا علی الله القهار صدق وخلوص ایله کروه مکروهلرینه سرعت ایله حمله وهجومه بذل مقدور ایده‌لم جمله‌مزک رأی وتدبیری وصدق وخلوصده مقارن نیت وعزیمتی

بو وجهله در دیدکارنده وزیر مشار الیه جمهور مؤمنینك حسن تدبیر وقضیه‌ده اتفاق آرالرین هزار آفرین ایله تحسین وثنا ودعای اصابت قرین ایله جمله‌نك خاطرین تلطیف بیوردقلرنده بنم دخی فکر وملاحظم ونیت وعزیمتم بو شکل وصورته منحصردر چون رأی وتدبیرده موافقت بولندی همان سزکله ترتیب عسکر وتدارك مازمه‌یه دخی اتفاق آرا براه شروع ایده‌لم دیدکده بو بابده دخی برمقدار مذاکره ومناقشه واداره‌ٔ اقداح قیل وقالدن صکره والی ورجال واعیان واهالی اتفاق آرای عموم ایله جمع وترتیب وتهیهٔ عسکره مباشرت ایدیلر وجمله‌دن اول ایالت بوسنه حاوی اولدیغی اوتوز ایکی قضادن هر برنده صاحب تدبیر وعمال عسکره قادر ایش ارزندن باش بوغلر نصب وتعیین وثانیا مقدو طرفلرینه سفره کیتمش زعما وارباب تیمارك بوسنه‌ده بولنوب سفره کیتمامش قرنداشلرینه واوغوللرینه وتیمار وزعامت ملازملرینه پراکنده الای بکلری نامیله ضابطلر نصب وتعیین ثالثا باعث تدارك نه ایدوکی معلوم اولمق ومکر وکید دشمندن غافل اولمامق ایچون کیفیت اعدا وقوعی اوزره جمله‌یه تفهیم اولنمق رأی صواب کوریلوب سکان واهالیدن فارسا وماشیا حرکته وحرب وضربه قادر اولنلره برآن وبرساعت اول حاضر وآماده بولنمق ووقت حاجتده علی جناح الاستعجال صحرای طراونیقده جمع واحتشاد اولنمق اوزره بیورلدیلر یازیلوب اطراف واکناف مملکته نشر وپراکنده وسرحد منصوره بلادی ثغور وقلاعنده محافظ نامنده بولنان ضابطان وایش ارلرینه وطوائف عسکریه وبالجمله سرحد نشین اولان قپودانان واغوات واعیان وایالات واهالیه کمال بصیرت ایله تیقظ وانتباه اوزره بولنوب وقت اقتضاده دشمن دین ایله مدافعه ومقاتله‌یه حاضر وآماده

بولنملر ایچون اکید وشدید تنبیهاتی شامل بیورلدیلر اصدار وعجالة طرف طرف سرحد منصوره‌یه ارسال ونشر اولندی وکذلك مهمات سائرهٔ سفریه والات وادوات حربیه عجالة تدارك واحضار اولنمق اوزره محللرینه امر وتنبیه اولندی منوال محرر اوزره مقدمات حرب ووقعه برای حزم واحتیاط بو وجه اوزره ترتیب عسکر وتهیهٔ مهمه واسباب لازمه تداركنه شروع قرار دادهٔ والی وجمهور اهالی اولدقده حضور والیٔ والاشاننده مجتمع ارباب مشورت دخی بو غائلهٔ هائله تسهیلی اسبابنه تشبث ایله حاضر وآماده اولمق وینه کلوب معینده بولنمق اوزره سمتلو سمتلرینه انصراف وعودته مأذون ومأمور اولدیلر وبو احوال حیرت افزانك فكر واندیشه‌سیله والی واهالی‌یه بلکه خلق عالمه حیرت ودهشت استیلا ایدوب بو قضیهٔ هائله نه یوزدن نتیجه ویره جکی زیر پردهٔ تقدیر ازلده هنوز مستور ومکتوم اولدیغندن نه حال ایسه هر فرد مقدور ومکنتی مرتبه‌ده اهتمام ایله اسلحه والات حربیه لوازمن ومهمات سفریه تدارکن کوروب مهیا وآماسته دشمن طرفنه کوز قولاق اولدیلر چوق کچمیوب شرذمهٔ مشرکینك اجل مسمالرندن نمودار پترو کونی دیدکلری یوم معهودزی حلول ایدوب ترتیب ایلدکلری متعدد طابورلری مقدما تصمیم ایتدکلری اوزره طرف طرف حرکت وقول قول ممالك اسلامیه حدودینه دخول برله حدزینی تجاوزه وایالت بوسنه‌یه تسلط واستیلایه مبادرت وحروب ووقعه شروع ومسارعت ایتدیلر موقوف حرکتلری اولان یوم معهودزی بیك یوز الی سنه‌سی ماه ربیع الاولینك اون برنجی کونی وشهور رومیه حسابی اوزره ماه حزیرانك یکرمی طقوزنجی کونی ایدی یوم مرقومده دشمن دینك قلاع اسلامیه‌دن ایزورنیق قلعه‌سی حدودی قربنده لنکرانداز پای نحوست قراری اولان طابور مقهوری حرکت

وتحریك عنان ملعنت ایدوب قلعهٔ مرقومه قرب جوارنده واقع لشجه پلانقه سنه بغتة هجوم ورجالی قتل عام ونسوان وصبیاندن درتیوز مقداری نفوس عجزه یی سبی واسیر واموال وارزاق ودواب ومواشیلرین نهب وغارت و پلانقه یی احراق بالنار ایتدکلری خبر دهشت اثر همجوارده واقع ایزورنیق قلعه سی اهالیلری طرفلرندن عرض ومحضر ایله والیٔ مشارالیه وزیر جلیل الشان حضرتلرینه ورود ومعا قلعهٔ مرقومه اهالیسی عجاله کندولرینه امداد واعانت رجاسیله رویمال خاک ضراعت اولدقلرینی مشعر نیاز نامه‌لری وصول بولدی وزیر مشارالیه بو وقعهٔ وحشت اثر وقوعی خبرندن غایت ایله محزون ومتکدر اولوب اکرچه هنوز بوندن غیری برخبر موحش صدور وورود ایتمامش ایدی ولکن بو واقعه‌نك وقوعی قرینه‌سیله سائر طابورلرك دخی یوم معهود مذکورده اظهار عداوت ایله حرکته مبادرتلرینه استدلال ایدوب دریای افکاره طالدی نه حال ایسه ☼ الاقدم فالاقدم وتدارك اقرب اهم الزم ☼ مقتضاسنجه میرمیران زمره سندن معیتنده موجود اوخریلی احمد پاشایی قپوسی خلقیله ومدینهٔ سرایدن اول اثناده تحریر اولنان بش بیراق درکاه عالی یکیچریان سردن کچدیلرینی واغازینی محافظه‌یه مأمور وقلعهٔ مرقومه‌یه عجالةً یتشمك ودخوله فرصت یاب اولمق ایچون کمال شتاب وسرعت ایله ارسال وتسییر ایلدی ومقدما اتفاق آرای والی وجمهور اهالی ایله قرارداده تصمیملری اوزره طوغلر وچادرلر احوالی دشمنك عداوته شروعی خبرینه تعویق وتوقیف اولنمغله بو خبر ورودنده بلاعوق وتأخیر والیٔ مکرم وزیر جلیل الهمم حضرتلرینك اوتاقلری ودائره‌سی خلقنك وسائر موجود بولنان رجال واعیان وعساکرك خیمه‌لری صحرای طراونیقده جوار شهرده نصب اولنوب طوغلر دخی معتاد اوزره

قربانلر کسیلوب دعا و ثنا ایله طشره چیقوب پیشگاه اوتاقده نصب اولندی ودرعقب عسکر اسلامك سرعت ایله کلوب طراونیق صحراسنده اردوگاه اسلامه یتشملری ایچون اکید وشدید تنبیهاتیله بیورلدیلر یازیلوب اولاقلر ایله اطراف ممالکته علی جناح الاستعجال نشر و پراکنده قلندی فلله الحمد والمنه بذل نقدینهٔ همت وحسن تدبیر ایله اوتوز ایکی قضانك حرب وضربه قادر ایش ارلری باش بوغلریله وقضاة افندیلردن وعلما وصلحادن برنیچه‌لر حسبیجه غزا وجهاد نیتیله والویهٔ اربعه‌نك زعما وارباب تیماری و بلاد عظامده سجاده نشین شریعت غرا اولان مفتی افندیلری وسرحد رجال دیرلکلی ودیرلکسز ارباب حرب دلاورلری اردوی اسلامه ورود ووصوله شتاب ایدوب اردوگاه اسلام هنوز طراونیقده فی الجمله وسعت بولدی

احوال اوستروبیچهٔ عتیق

والئ مشار الیه ایسه عجبا کفار خاکسارك دیگر طابورزندن نه گونه خبر ورود ودشمن دیندن نه صورت ملعنتلر ظهور ایدر فکر واندیشه‌سیله یوللره چشم وگوش اولوب روز وشب خواب راحت وآرامی کندوسنه حرام وامر مکث وحرکت ترجیحنده اضطرابده ونه جانبه ونه وجهله امداد واعانت ایده جکی مهامده اعمال عقل ورشد ایله تحری واجتهادده هنوز چند روز مرور ایتمش ایکن بوسنه سرحدی انتهاسنده واقع ثغور اسلامیه‌دن اوستروبیچهٔ عتیق قلعه‌سنه قارشو بالاده اشارت اولندیغی اوزره لنگر انداز پای قرار نحوست مدار اولان طابور مقهور یوم معهودلرنده یرندن حرکت وماه ربیع الاولك اون سکزنجی گونده طوپ وخمبره وجبه‌خانه وسائر مهمات وادوات محاصره ایله کلوب قرب قلعه‌ده طابورین قوردقده قلعهٔ مرقومه‌یی محاصره

وتضییقه قیام ایلدیکی خبر دهشت اثرینی حاوی اول طرف ضابطان وقپودانان واعیان وائمه وخطبانك عرض واعلام ومحضرلری وبالجمله سکان واهالینک فغان وفریادلرینی وامداد واعانتلری استعجالنده رجا وتضرعلرینی محتوی نیاز نامه‌لری کاوب ورود ایلدی

احوال امداد برای اوستروچهٔ عتیق

وزیر دلیر مشیر ومدبر فی‌الحال دامن اهتمامی درمیان ایدوب اول جانبه امداد واعانتنه عسکر ترتیب وعجالة ارسال وتسبیره صرف همت وچاوشلر کتخداسی علی پاشا زاده عثمان بکی وسابقا ایزورنیق قپودانی نامیله شهرتشعار اولان محمد قپودانی معیت اوزره باش بوغ نصب وتعیین وموما الیهما بربرلریله عقد رابطهٔ معاضدت واتحاد وهرخصوصده مشورت ومراعات قاعدهٔ مظاهرت واعتضاد ایلیه‌لر دیو محکم تنبیه وتوصیه ودلی باشیسن دخی رفاقتلرینه مأمور ایتدی واقحصار وکوحصار وطراونیق قضالری عسکرینی واول حوالیده حرب وضربه قادر ایلات ارلرینی برمقدار سرحد رجالی دلاورلریله معا تعیین ومأمور وانلر دخی تقریبا بش بیك مردان شجاعت نشان بعدالاحتشاد باش بوغلریله طراونیقدن تخمینا اوتوز اوچ ساعت مسافه‌ده واقع اوستروچهٔ عتیق جانبنه عازم اولدیلر وقلعهٔ محصورهٔ مرقومه‌یه مناسبت سمت ایله نوی وبهکه وحوالیلری سرحدلرینک دخی رجال حربی معیتلرینه یتشمك اوزره علی جناح الاستعجال منزللر ایله بیورلدیلر ارسال وانلر دخی مقدما تنبیه وایقاظ اولندقلری اوزره فی‌الحال حاضر وآماده بولنوب جمع وتحزب ایله برکروه انبوه اولوب جند اول ظفر اثره ملاقاته شتابان اولدیلر قلعهٔ محصوره‌یه بربچق ساعت قریب مسافه‌ده

بیلای نام صحراده اهللرینه وصول والتحاق ایله مانند ۞ مرج البحرین ۞ ایکی سریهٔ سریعة السیر والحرکه بعد التلاقی والتلاصق امتزاج واتحاد بولدقده بحر عمان غیرتلری تموج ایدوب تخلیص مؤمنین محصورین ایچون جانب قلعه‌یه موج انکیز جوش وخروش اولدیلر

﴿ احوال محاصره قلعهٔ اوستروبچهٔ عتیق ﴾
﴿ عن جانب دشمن ﴾

دشمن دین قلعهٔ مرقومه‌یی اون بش کوندن متجاوز محاصره ایله قلعه اهالیسنی لیل ونهار تضییقه فرصتیاب اولوب اکرچه استیلایه صرف مکنت ایتمش ایدی ولکن درون قلعه‌ده محصور اولان کروه ممدوح مؤمنین دخی اغور دین مبینده جان وباشلرین فدا ودشمن ایله مدافعه‌ده کمال غیرت وحمیت ایله همتلرینه فتور وسعی وکوششلر ایله جلادتلرنده رخاوت کوسترمزلر ایدی حتی رجال حربدن معدود عامهٔ ذکوردن غیری نسوان طائفه‌سی دخی عادت دیرینهٔ بوسنویان اوزره مردانه جنبش ایله غیرته کلوب تغییر هی وزی ایله عرصه‌کاه رزمکاهده حاضر وآماده اولدیلر وباشلرینه رجال حربه مخصوص قالپاقلر وشبکلاهلر ودوشلرینه چاپك وچالاك رفتاره مدار پوتورلر کیوب مقام خدمتده وضع دلیرانه اوزره قائم اولدیلر طائفهٔ مرقومه‌دن بر بلوك خاتونلر زیور اسلحهٔ مردان کارکذران ایله آراسته اللرنده یلمانلری شعشعه‌دار دراز قامه حربه‌لر وتیزاب زهراب ایله زاغ ویرلمش پالوشلر ومانند پرتوسز دشمن کوزینه عکس ایچون ململع ومجلا شمشیرلر طوتوب بووضع شجیعانه برله جلادت ونظرکاه اعادیده صف بستهٔ مهابت اولدیلر بربلوکی غزات ومجاهدینك خدمتلرینه قیام واقتضا ایدن محللره کله ودانه وسائر مهمه کوتوروب

کتوروب نقل مهمه ایله اعانته مشغول و بو مرتبه یه اقتدارلری اولمیان ضعفا وعجزه مقوله‌لری اللرنده کوزه وسبو وسائر صو ظرفلری ماء الحیات وصال دیدار عروس نصر وظفر ایله عطشان وفی سبیل الله حرب وضربه کرمیت اوزره شغل ایله جرعهٔ آب نابه تشنه‌کان اولمش مجاهدان دین مبینه سبیل الله دیه‌رك صو نشر وایثار ایدرلر ایدی وکیمی طبخ اطعمهٔ لازمه وکیمی مضروبین ومجروحینه تدبیر دوا وترتیب عصابهٔ برء الساعه‌ده اولدیلر ولکن فی الحقیقه متانت قلعه عسکردن عبارت اولوب قلعه‌ده محصور افراد عسکر اقل قلیل لشکر اعدا ایسه غایتده کثیر وطوب وخمبره وسائر آلات وادوات آتشبار اعمالیله روزوشب ولاینقطع قلعه‌یی دوکوب خلقنی تضییقه مقدم ومصر اولدیغندن امتداد ایام محنت واشتداد مضایقه ومشقت آنافانا ازدیاد بولمقده اولمغله بازوی همت مؤمنین محصورینه ورود امداددن یأس ایله آز قالدی فتور کله یازدی

﴿ ورود امداد برای استخلاص اوستروچهٔ عتیق ﴾

مکر اول خلال ملال اشتمالده قلعه امدادینه ارسال وتسییر اولنان جند ظفر موعود آنفا ذکری مرور ایدن بیلای صحراسندن تحریك عنان عزیمت وقلعه محاصره‌سیله مشغول دشمنه حمله وهجوم تدبیرنده اولدقلرینی عدوی لئام حس وفهم ایدوب فی الحال محاصره‌دن کف ید وکمال سرعت وشتاب ایله آلایلرین ترتیب وصفلرین تنظیم ایدوب ترمپته‌لرین چاله‌رق آهسته آهسته رفتار ایله عسکر اسلامه قارشو یوریدیلر عسکر اسلام دخی بیلای صحراسندن حرکت ایتمش وقلعه قربنه کلمش بولنوب آلایك ترتیب ورجال حربی تصفیف ایدوب دشمنه هجومه آماده اولمشلر ایدی

جنك اول باطابور

ایکی الای بر برینه یقلشوب رو برو اولدقلری کبی افراد عسکر اسلام سل شمشیر تیز تأثیر ایدوب صدای کلبانکی عیوقه پیوسته ودشمن الاینه حملهٔ شیرانه وهجمهٔ دلیرانه ایله بذل نقدینهٔ همت کوستردیلر غزاة موحدینك بومرتبه ده اتحاد درون وبیرون ایله لاابالی حمله لرینه دشمن دین تاب آور اولهمیه جق وهلهٔ اولاده حس وادراك ایدوب فی الحال رابطهٔ نظام وانتظاملری انفصام بولوب بناء هیئت اجتماعیه لری متزلزل اولدی مردان میدان غزا ایچلرینه کیروب سیف سنان اوشردیلر وملاعین خاسرینه کرشدکجه کرشدیلر بوحال ایله اکثری طعمهٔ شیر شمشیر اولدیلر بقیة السیوف روکردان وراه ادباره کریزان اولدیلر غزاة موحدین بش ساعت مقداری مسافه عقبکیر اولوب نیجه‌لرین انداختهٔ خاك هلاك ونیجه‌لرین قید و بند زنجیر اسره چکدیلر بالجمله طوب وهاون وجبه خانه وادوات سائرهٔ حربیه‌لری اخذ وضبط اولنوب لله الحمد غنائم عظیمه حاصل اولوب قلعه دخی کید دشمندن خلاص بولدی اثنای محاصره ده درون قلعه ده مؤمنین ومؤمناتدن نیجه سعادت منزل دار محنتدن رحلت ونشوهٔ شهادت ایله احراز درجات جنات عالیات ایلدیلر باقی قلانلرك دخی نیجه سی مجروح وشدتلره مصابرت وحرب وضربه مداومت ایله بی تاب و بی توان درجهٔ عجز وناتوانی یه رسیده اولمشلر ایدی برج وبارو وجدر قلعه دخی دانهٔ طوبدن رخنه دار وبعض محللری مشرف انهدام اولمش ایدی امداده کلان جند منصورك دخی طابور مقهور ایله واقع جنکنده نیجه دلاوران شربت شیرین کوار شهادتی نوش ایدوب وجند مذکوره باشبوغ اولنلردن بالاده ذکری سبقت ایدن عثمان بك دخی زمرهٔ شهدایه ملحق اولدی لشکر کفاردن ایسه بی حساب کافر قتل اولنوب

سرعسکرلری اولان طوپال جنرال نام لعین دخی انداختهٔ خاك هلاك اولوب ضابطان لشکر نامنده اولان ملاعیندن برفرد نجات بولمدی عون وعنایت ربانیه وامداد رجال غیبیهٔ سبحانیه‌سیله ظهوره کلان فوز وظفر نشاطانکیزی وبالجمله وقوعبولان احوال سائره‌یی والیٔ مملکت وزیرعالیشانه اعلام وافاده مقتضای حال ووقتدن عد اولنمغله رجال حربدن بعض کمسنه انتخاب اولنوب لشکر کفار رؤسازندن حیا اخذ اولنان (اوبشترغروف) نام لعین برقاچ نفر قپودان واشبه اسارا ایله تأکید الحال والیٔ مشارالیه جانبنه ارسال اولندیلر والیٔ مشارالیه اوستروبچهٔ عتیق اهالیسنه فریادرس اولمق ایچون ترتیب ایلدیکی عسکر انبعاثدن صکره طابور کفارك ازدحام وکثرت اوزره ایدوکی خبرز توارد ایدنجه من بعد والیٔ غیورك قراره مجالی قالمیوب اول غزاده بالذات کندوزی موجود بولنمق نیتیله تحریك عنان عزیمت ایدوب معیتنده بولنان عساکر اسلام ایله طراونیقدن حرکت واول جانبه عازم راه اعانت اولمشلر ایدی وهمان اول یوم میمنت مقروننده طراونیقدن اوچ ساعت مسافه‌ده منزل اولدری اولان (قره‌ول) نام محله نزوللرنده اشبو پیام نصرت مسرت آمیزك ورود ووصولیله والی واهالی وعامهٔ مؤمنین مسرور ودلشاد اولدیلر واهب مطلق جناب حقه حمد وثنا ایدوب سور وشنلکلر ایله سرور وشادمانی اظهار ایتدیلر و بوخبر نشاط آلود ایله کلان رجال حربه والیٔ محترم حضرتلری حد وحاللرینه مناسب اکرام والتفاتلر وخلع فاخره‌لر وچلنکلر و بخشیشلر وهزار آفرینلر ایله جمله‌یی تلطیف بیوردیلر ومنزل مزبوردن حرکت وایلروده التی ساعت مسافه‌ده واقع (یایجه) نام قصبه قربنده نزول وضرب اوتاد خیام ارام ایلدیلر

حرکت طابور اعدا برای محاصرهٔ بانه‌لوقه

بانه‌لوقه‌یی ایادیٔ اسلامدن نزع واستیلا برله اخذ وضبطه
چاره‌سار جانبندن مأموریت ایله نامزد اولان هلسبورغ هاوسن
نام پرنس سرحیل کفار لئام بالاده تحریر وترقیم اولندیغی اوزره
بانه‌لوقه‌یه قارشو غرادشقه نام محلده پای اندازیٔ نحوست تمکین
اولوب برقاچ کون صورت توقف وآرام کوسترمکله عسکرینی
ترتیب وتنظیم ومهماتنی تکمیل ایله تقویه ویردکدنصکره یوم
معهودزنده محل مزبوردن تحریك عنان هزیمت اثر ایدوب آهسته
آهسته رفتار ایله بانه‌لوقه قلعه‌سی محاصره‌سنه شتاب ایتدیکی
خبر وحشت انکیزی والیٔ مشارالیهه بالذات بانه‌لوقه مفتیسی
محمد افندی ایله وقلعهٔ مرقومه قاضیسی وضابطان وائمه وخطبا
ومشایخ وسائر ایش ارلرینك فریاد ونیازنامه کونه عرض
ومحضرلر ایله ورود ایلدی ودرحال والیٔ صاحب تدبیر دستور
مشیر بذل نقدینهٔ همت ایله قلعهٔ مرقومه‌ده محصور مؤمنین
موحدینه امداد واعانت اسبابی اهتمامنده اولدی عنایت جناب
حق ایله اوستروبچهٔ عتیق جنکنده باد نصرت وغلبه جانب
اسلامیانه وزان اولوب کفارك طابور منحوسی استیصال مرتبه‌ده
مقهور ومدمر اولدیغی خبر مسرت ایله قلوب محصورینه برآن اول
تقویه ویرمك رأی صواب کوریلوب بعد التوصیه والتربیه
سابقا مدینهٔ سرای قائممقامی بوسنوی ابراهیم اغایی وکندی
کوکلیان اغاسنی اتباعلریله وبرمقدار قوی نهاد وصبر وثبات
اعتیاد منتخب دلاوران سرحد انضمامیله قلعه محافظه‌سنده
موجود بولنمق اوزره جانب قلعه‌یه ارسال وتسییر مرقومون دخی
دشمن دینك ورودندن مقدم یتشوب وقلعه‌یه قپانوب خدمات
مبروره‌ده بولنمق ارزوسیله بذل مقدرت ایدوب سرعت وشتاب

وبعونه تعالی بر وقت میمنت قرینده قلعه‌یه دخوله موفق اولدیلر زمان وصوللرندن هنوز برایکی کون مرورنده سردار کفار غرادشقه‌دن قالقدقلری کبی طابوردن یدی سکز بیك مقداری کزیده عسکر انتخاب وافراز واوزرلرینه چاسارك اندرون رجالندن مصاحبی وندیم خاصی (دوبنل) نام لعینی باشبوغ نصب ایدوب چرخه‌جی شکلنده قلعه‌نك شهر وواروشنی تحریق وتخریب ونهب غارته مأمور وتسییر ایلدی بو خبر سامعه خراش قلعه اهالیسنك سمع بصیرتلرینه رسیده اولدقده اهالیٔ قلعه وسكان شهری بی‌حضور ایدوب تلاشه و یردی مستحفظان قلعه وسكان شهر بریره جمع اولوب عقد انجمن مشورت ورجال واهالیدن برجم غفیر بسط کلام ایدوب دشمن دین شاهراهدن نقض عهد ایله حدود اسلامیه داخلنده واقع (لشجه) پلنقه‌سنی تخریب واهالیسنی قتل واسیر واوستروبچهٔ عتیق قلعه‌سنه وسائر نیجه ثغور اسلامیه‌یه دست درازلق ایتدیکی خوش جمله‌یه معلومدر اشته حالا شهریمز حریمنه کلدی بزی دوکونه دعوته‌می کلیورلر ایش ایشدن کچدی رتبه‌سنه واردی سوء قصدی کون کبی ظاهر اولدی مصلحت اولدرکه دشمنی قارشولیوب بازوی غیرت ایله دفعنه وقتیله بذل مقدور ایده‌لم دیدکلرنده متسلم ایله برمقدار ساده دلان بز قلعه‌یی محافظه‌یه مأمورز جنکه مأموریت امری ورود ایتمدن بویله برامر خطیره کندومزدن فضولانه حرکت وبزم الیمز ایله قتل نفوس وسفك دمایه مباشرت روامیدر دیو جبانلق ضمننده نوعا مخالفت کوستردیلر جم غفیر اول قاضیٔ بلده توجیه خطاب ایله اشته دشمن یقه‌مزه یاپشدی دون کیجه شهریمزه بش ساعت قریب محلده قونمش ایدی بو کون کلز ایسه یارین کله‌جکنه شبهه قالمدی قتال ایله مدافعه‌یه شرعا

جواز وارمیدر نه بیورر سکز دیدکلرنده قاضیٔ بلده اولان علی افندی بوسنوی الاصل ذاتنده بهادر اولدیغندی غیری فقاهت ودیانت ایله شهیر امور دیده دور اندیش اولمغله من بعد ظاهر حالدن استدلال ایله بو امر خطیرده تعویق وتأخیر وخامت عاقبته بادی وندامت انجام کاره مؤدی اوله جغنی ملاحظه سنده بدیهی ودیکر برچاره دخی بولنمق حیز تصوردن دور کورنمکله عمومه خطاب ایدوب امت محمد بو کیفیتدن صکره دفع مضرت ایچون دشمن دین ایله جهاد جمله مزه فرض وواجب اولدی زنهار وسوسه وواهمه ایله مدافعه‌ده رخاوت کوسترمیه سز قالمکز غازی مقتولکز شهید خدمتکز مبرور سعیکز ایکی جهانده مشکور اوله جغنده شك وشبهه یوقدر وال قالدیروب دعا وثنا وجمله کزی اللهه امانت ایتدم دیمکله غیرت ویروب جمله یی غزا وجهاده ترغیب وتشویق ایلدی درحال اتفاق عموم ایله قلعه‌لودن وشهرلودن سکز یوز مقدار سواری دلاوران سچیلوب احتشاد ایتدیلر ومار الذکر کوکللو اغاسی وقلعه قپودانی وکیلی کاتو زاده محمد اغا وغرادشقه قپودانی ومغلای قپودانی مردان شجاعت شعار غیرت کشان اوزرلرینه باش بوغلر نصب وتعیین اولنوب ودرحال دشمن کیفیتنی تجسسه یارار وایش کذار جاسوسلر ارسالنی تعجیل ایتدیلر مکر عدوی حیله پیشه یرندن حرکت ایتدکدنصکره بالاده اشارت اولندیغی اوزره چرخه‌جیسی شکلنده طابورندن کزیده نامنه انتخاب وافراز ایلدیکی سکز بیك لشکر منحوسنه باشبوغ نامیله مدبر امور عسکریه‌سی اولان لعین مسفور دخی زیر حکمنه مفوض عسکرینی اوچ بلوك ایدوب بیك نفردن عبارت بر بلوك کفار منحوسی اینجه قره‌غول وایکی بیك مرداری باش قره‌غول وبش بیك کافری دیب الای مثابه‌سنده بر بری

اردنجه ربع ساعت مسافه‌یی استیعاب ایله بربرلریله خبرلشمك وبری برلرینك امدادینه وقت اقتضاسنده یتشمك امکانی ایچون بلوکات ثلاثه میانلرنده فاصله قویوب قواعد هندسیه اوزره ترتیب ایلمش کیفیت اعدا جاسوسلری وساطتیله اعلام وافاده اولندقده دشمنك بووجه اوزره تفرق وتشتت اوزره بولندیغی عقلای کارشناسان عندنده بهرحال فرصت غنیمت اوله کلدوکنه بناء حاضر وآماده بولنان سربازان میدان وغا همان اول کیجه‌نك ثلث اخیرنده تحزب ایله شهردن چیقوب جانب دشمنه تحریك عنان جنبش غیرت ایتدیلر وقت انشقاق افق صباح الخیرده شهردن اوچ ساعت مسافه اولدیغی برمحلده دشمنك ایلجه قره‌غول نامنه اولان فرقهٔ خذلان انجامنه دوش اولدقلرنده جند جلادت نژاد مسلمین کمین ظلمت نهاد لیلدن خروج وبروز حیننده درونی وبیرونی اتحاد ایله سیف وسنانه ال اوروب بغتة وعلی الغفله کروه عدویه برحملهٔ شیرانه صالدیلر کروه عدو هجمهٔ دلیرانهٔ اسلامیانه طاقت کتوره میوب شیرازهٔ مجموعهٔ کفار فی الحال شکست وهزیمت ایله اول فرقهٔ ضاله‌نك اکثری طعمهٔ شیر شمشیر غازیان اولدیلر بقیهٔ کفار راه ادباره کریزان وباش قره‌غول نامنه اولان فرقه‌یه انضمام وتواصله شتابان اولدیلر جند مؤمنین دخی کمال سرعت ایله عقبکیرلری اولوب فرقهٔ ثانیه‌لرینه فراریلر معیتلریله متواصل اولدیلر اول فرقهٔ نحوست قرینه دخی دلاوران غزات بلاتوقف هجوم ایله کوز آچدرمیوب سیف وسنان ایله شیرانه کیرشدیلر اول کروه مکروه دخی مقاومتدن یأس ایله دیب الای نامنه اولان فرقه‌یه لحوق ووصول برله استظهاره جان اتدیلر شیر دلان غیرتکشان غزاة فراریان کفاری اوکلرینه قاتوب صاغدن وصولدن وقفادن تعقیب ایله

فرقهٔ ناجیه کروهنه بو حال اوزره وصول ودخول برله فرق هزیمت
مقرونه یه بری برلرینی آکاهه فرصت ومجال ویرمدیلر اول کروه
مکروهه دخی مردانه غیرت وشیرانه صولت ایله کیریشوب قلیج
ومزراق اوشردیلر اول کروه ملاعین دخی مقاومته قادر وهجمهٔ غزاته
تاب آور اولمیوب عقبلرینه روکردان واین المفر آوازه سیله راه ادباره
کریزن وکیروده اوچ ساعت مسافه ده لنکرانداز نحوست قرار اولان
طابورکیهلرینه جان آتدیلر مردان میدان وغا بوندن زیاده ایلغار
ایله نفوس دوابه اتعابی معقول کورمیوب بومقدار ایله اکتفایی
مناسب کوردیلر اشبو هجومات عدیده وهنکام تعقیبده جانب
اسلامیاندن انجق الی مقداری نفوس پاکیزه شهید واول
مقداری مضروب ومجروح اولدیلر طرف کفاردن ایسه قتی وافر
نفوس خبیثه قتل واعدام ونیجه ضابطان ایله برجنرال بدفعال
دخی انداختهٔ خاك هلاك اولدیلر وایکی نفر قپودان آنقامه غوردو بنل
نام باش بوغلری حیا اخذ وبند فتراك اسیر اولدیلر ☼ غریبه ☼
فرهاد پاشازاده مصطفی پاشا زاده نك کتخداسی بوسنه اوغلی
صالح کتخدا نامیله شهیر مرد دلیر میدان کیرودارده هنکام داد
وستدده جنرال ملعون ومسفوری حیا اخذ اتمکه جد وجهد ایدرکن
دشمن امین مسفورك تفنکندن کتخدای مرقومه دانهٔ تفنك اصابت
ایدوب کتخدای مومی الیه دخی هول واضطراب جان ایله جنرال
لعینه فوری مزراق جانستان یتشدیروب کتخدا وجنرال ایکیسیده
بردن فرسلرندن فرش خاکه دوشوب قارشو قارشو وسادهٔ اجله
باش قودیلر اول وقت احتضار وحالت نزعده جنرال بدفعال جان
چکیشیرایکن دهان مردارین فتح وصالح کتخدایه خطاب
ایله قلعه‌ده عسکر چوقمیدر دیه دوشدی صالح کتخدا دخی رد
جوابه غیرت ایله بنی کافر بوندن صکره سن وبن قلعه‌یی نه ایلرز

وار جهنمی كوردیكده كافر دوزخ قرینك جان خبیثی جانب نیرانه راهی اولدی كتخدای مومی الیهك دخی پارهسی التیام پذیر اولیوب زمرۀ شهدایه ملحق اولدی جند مظفر بو فوز ونصرت انجامنده جانب شهره متوجه وسالما غانما قلعهیه عودت وجمهور مؤمنینه ❁ لاتخافوا ولاتحزنوا وانتم الغالبون ❁ نص كریمی مصدوقنجه تسلیهبخش ودلبسته اولدقلری نصرت وظفره مبشر وبرید نوید مژدهرسان اولدیلر بو نصرت جلیله وموهبت الهیه منصۀ ظهورده جلوهگر اولدیغی خبر ایله جناب والی وجملۀ عسكر واهالی تفریح وتنشیط قلنمق ایچون متعینان عسكردن برقاچ نفر دلاوران انتخاب وتعیین واخذ اولنان مسفور باش بوغ وقپودانان قید وبند ایله كوتورلمك اوزره كندولرینه تسلیم وتأكید الانتقال اردوی والیه ارسال وتسییر اولندیلر والیٔ ذیشان هنوز یاپیچه منزلنده آرام اوزره ایكن بانه اوقهدن ارسال اولنان دلاورلر اخذ اولنان دیللر ایله كلوب اردوی اسلامه واصل اولدیلر واگرچه بو فوز ونصرت خبریله جمهور مؤمنین دلشاد اولدیلر ولكن دیللر استنطاق اولندقده تقریرلرندن دشمنك عسكرنده كلیت وطوب وخمبره وجبهخانه وسائر آلات وادوات حربیه ومهمات محاصره وفرت اوزره ایدوكی وطابور دخی یرندن حركت وبانه اوقهیه كلدیكی كیفیت منفهم اولمغله بو حالت جملهیه باعث فكر واندیشه اولدی ودرحال بانه اوقهیه نوعما قربیت بولنمق وبقایای عساكرك اردویه كلوب برآن اول یتشملرینه وسیلۀ سهولت اولمق ایچون تفاق آرای والی ورجال عساكر ایله یاپیچه منزلندن حركت ونهضت والتی ساعت مقداری مسافه ایروده یاپیچه وستنجه ماییننده واقع بودراشچه صحراسنده نزول وضرب اوتاغ خیام مكث وآرام اولنوب عجالة اطراف واكنافه نشر اوامر استعجال وبانه اوقه امدادینه یتشمك

ایچون جنود ظفر موعودك بر كون و بر ساعت اول صحرای مرقومده اردوكاه مسلمینه كلوب ملاقاتلری تأكیدات واكیدات ایله تنبیه اولندی بالاده تحریر اولندیغی اوزره اردوی طراونیقدن اوستروچیهٔ عتیق امدادینه ارسال اولنان عسكر ظفر رهبر عون وعنایت ایزد متعال ایله اول طرف غائله سنی برطرف وقلعه وبحر فنطینك دخی مهما امكن امور لازمه سن ترتیب وتنظیمدن صكره اردوی والی یه متوجه وتحریك عنان مسارعت عود ایله صحرای پودراشچه ده اردوكاهه ملاقی اولدیلر والیٔ امور دیده قدر آكاه خاطر نواز رؤسای عسكر منصوره خلع فاخره اكسا ونیچه لرینه چلنكلر وعطیه وهزار آفرین وتحسینلر ودعا وثنا ایله جمله نك حقنده مراسم تكریم وملاطفه كما ینبغی رعایت بیوردیلر بقایای عسكر اسلام دخی اطراف واكنافدن كلوب اوردویه ملاقات وانضمامی انتظاریله شاید كه صحرای مرقومده تصمیم اولدیغندن برقاچ ایام زیاده مكث وتوقف اقتضا ایده احتمالیله وبانه لوقه اهالیسی كرفتار پنچهٔ مضایقه وشدت ایله محتاج امداد واعانت اولملری فكر واندیشه سیله اوستروچیهٔ عتیق جنكنده جند منصورده باش بوغ اولان سابق الذكر محمد قپودانی برمقدار سرحد دلاورزیله اول حوالیده مناسبت ایله طراونیك ودونه ووراچاروقچی وكلوچ و و و قصالرینك حرب وضربه قادر طریق وموقع آشنا ایل ارزینی معیتنه انضمامه مأموریت ایله بانه لوقه جانبنه ارسال ایلدی قپودان مومی الیه قرب قلعه یه واروب جوانب قلعه یی برتقریبله كشت وكذار وتجسس وقلعه یه جزئی عسكر ایله دخول حدود امكاندن دور ایدوكنی بالمعاینه تحقیقدن صكره مخصوص آدمن كوندروب كیفیت حالی والیٔ مشار الیه جانبنه اعلام وافاده وكندوسی اول حوالیده كاه نهانی وكاه آشكار كشت وكذار ایله انتهاز فرصتده وجانب والیدن

صدور وورود امره انتظارده اولدی والئ مشارالیهك واقع حال معلومی اولدقده دورندهٔ مضمر ومکتوم خدعهٔ حربیه قاعده‌سیله عمله وقتنده فرصتیاب اولمق ایچون قپودان موسی الیهی بانه اوقه‌دن بوقاروده دشمن کوزندن پنهان برمحلده نهر ورباسده مخفی ومکتوم وظاهرده بلا لزوم سالار تدارك وتهیه‌سنه مأمور ایتدی قپودان موسی الیه دخی خدمت مأموره‌سنه دامن غیرتی درمیان ایدوب بوسنچه وقرمنه قریه‌لری ماییننده برمخفی ومستور محلده عجاله برمقدار سالار انشا ومهیا ایلدی وکندوسی محافظه‌سیله مشغول اولوب سالار تدارکی نه مصلحت ایچون ایدوکنی رشد وفراست ایله حس وفهم ایدوب والی وعسکرك ورود ووصولنه چشم دار انتظار اولدی ☼ ازین جانب ☼ بقیهٔ عساکر اسلامك اطراف واقطاردن اردوی اسلامه ورود ووصولنه توقف وانتظار ایله صحرای بودرشچه‌ده حسب الاقتضا اون کوندن متجاوز مکث وآرام اولنوب بانه اوقه امدادینه کلیتلی عسکر وکرکی کبی تدارك ومهمه ایله کیدلمك ایچون دامان غیرت میان جانه بند اولنمش ایدی بوخلالده ناکاه بالاده اشارت اولندیغی اوزره خروات بانی ووار ازدین وقوبه وپچه جنراللری یانلرنده موجود لشکر بیشمار کفار ایله ایکی طابور اولوب طابورك بری یکرمی بیك نچه وخروات ملاعینیله ثغور اسلامیه‌دن بوژین قلعه‌سنی محاصره ویینه اول مقدار کفره‌دن مجتمع طابور دیکر ثغور اسلامیه‌دن چتین قلعه‌سنی محاصره ایتدکاری خبر وحشت اثر فریاد نامه‌لر وعرض محضرلر ایله والئ مشار الیهه اعلام اولنمغله ☼ فسبحان الله الحی القدیم ☼ حوادث دواهی واخبار مصائب مانند دریای عمان بی امان تموج ایدوب تلاطم بحر غموم وهموم بری برینی تعاقب ایله تراکم ایتدی والئ محتشم وزیر جلیل الهمم امور دیده غیور کار ازموده وقور

قوی القلب متوکل علی الله خلوص وصدق ایله درگاه واهب
العطایایه متوجه لیل ونهار رجای عون وتوفیق ایله اول بارگاه میسر
المراداته رفع ایدیٔ مراجعتدن غیری رؤسای عسکر خیرخواهان
دولت رجال سرحدایله جمیع خصوصلرده مراسم مشورته مراعات
خصوصا رؤسای عسکر وبالجمله افراد لشکرك هر بریله کرکی کبی
حسن الفت واتفاق واتحاد ولطف معاشرت وکوکل برلکی ایله
حصول مرامه بذل نقدینهٔ اجتهاد وهمت دابی وعادتی ایدوکنه
بناء بوامر خطیر وخاطب جسیمده حبل متین ☼ فشاورهم فی الامر ☼
نص کریمی مفادی واجب الامتثالنه تبعاً مسارعت وارباب مشورت
واصحاب رشد وکیاست وکرم وسرد کورمش عقلای مجربینی
حضورینه دعوت وجمع وعقد مجلس مشورت وبوزین وچتین
قلعه لری اهالیلرندن کلان عرض ومحضر وفریادنامه لر جمله نك
مواجهه لرنده عینا قرائت اولنوب مضمون ملالت آلودی جمله نك
معلوم ومفهومی اولدقده حضار مجلسه مشفقانه رفق وحب ایله
خطاب وبو سیاق دلفریبانه اوزره بسط کلامه آغاز ایلدی
☼ حمداً ثم حمداً ثم حمدا ☼ قادر وقیوم ایزد ذوالجلالك کمال قدرت
الهیه سی وعنایت ربانیه سیله اوستروچه عتیق غائله سی برطرف
اولوب دشمن دین مدمر ومقهور جند اسلام مظفر ومنصور اولدی
ولکن روزکارده نعمت عظمای غنیمت سرور وشادمانی یی
انکدار هموم وغموم تعاقب ایده کلدیکنه بناء برغائلهٔ هائله نك
دفع اسبابی تدارکنده ایکن تقدیر ازل برله ایکیسی دخی ظهور
ایلدی اخبارنده برطرفده بوزین وچتین قلعه لری لشکر دشمندن
محصورلر وطرف آخرده دشمنك طابور اشبهی ایله بانه لوقه قلعه سی
دخی محاصره ده واهالیسی تضییق اولنمقده در بوحالده وبووقتده
نه جانبه توجه وعزیمت اولی وقنغی دین قرنداشلرمزك فریادینه

مدرس اولنغه مسارعت اهون واهم کورینور دیدکده رجال مشورت کمال حیرت ایله سرفرو ایدوب جیب مراقبه‌یه باش قودیلر اعمال عقل ورشد ایله بر آز افکار وخیالاتدن صکره خواب حیرتدن بیدار قیل وقال باشلادیلر وکاه مذاکره ومکالمه وکاه مسائله ومجاوبه وکاه مناظره ومناقشه درکار اولوب برمقدار وقت مرورنده سوزی بر یره قویوب نتیجهٔ تدبیر واتفاق آرالرین بو وجه اوزره تقریر وافاده ایلدیلر که دولتلو پاشا حضرتلری اهون واقرب الشرینی دفع اسبابنه تشبث الزم اولمق ملاحظه‌سیله جنود موحدینك عموما بانه‌لوقه جانبنه توجه وعزیمتی مرجح وبو طریقه تشبث انسب واصوب کورینور وفی الحقیقه بو ژبن وچتین ثغور اسلامیه‌دن بوسنه‌نك منتهای سرحدنده کارده واقع اولمش قلعه‌لردر ازقضا وقدر ایدی اعادی‌یه کرفتار اولمش اولسه‌لرده مملکت بزم الیمزده اولدقدن صکره عون حقیله ید دشمندن نزع وتخلیص ادنی همت ایله ممکندر ولکن بانه‌لوقه قلعه‌سی مملکت بوسنه ایچنه کیرمش ایچ ایالدن معدود اولمغله العیاذبالله ایادی اسلامدن انتزاع برله دست استیلای دشمن دینه کرفتار اولورسه قرب وسطده واقع اولمغله سکان واهالی‌یه طریان خوف ووهم ایله تمام مملکت باد اضطراب ایله متزلزل اولمق امر مقرردر شرذمهٔ مشرکینك دخی سردار نحوست مدارلری طابورده موجود بولنوب طابور منحوس دشمن طابورلرینك کلیاوسی واشبهی اولمغله عساکر اسلامك ایکی جانب اعانته انقسام ایله تفرقی چندان مناسب اولمیوب همان عموما جنود موحدین مستعینا بالله الکریم بانه‌لوقه امدادینه سارعا مسارعت ایده‌لم دیدکلرنده والئ مشار الیه رأی جمهوری استصواب وتحسین آفرینلر ایله جمله‌یه تعظیم واکرامدن صکره چون مشاوره‌دن عمدة المرام رأی

جمهور ایله معلومدر بنم دخی نیت وعزیمتم بو وجهله منحصردر دیدکده اتفاق آرای والی وجمهور ایله عموما عساکر اسلام بانه لوقه جانبنه توجه وعزیمته قرار ویریلوب دعا وثنالر ایله مجلس مشورت قرین حسن ختام اولدی

اوصاف بانه لوقه

بانه لوقه قدیمده قاعدهٔ مملکت واوائلده بوسنه والیلرینه مقر حکومت اولوب متین قلعه‌سی وواروش نامنه شهر عظیمی وحالا قرق مقداری جوامع ومساجدی واردر وورباس نام بر نهر عظیم شهر ایچندن وقلعه‌نك جانب شرقیسندن قرب واتصال قلعه‌دن مرور ایدر نهر مرقوم سفینه کوتورور نهر کبیردر منبعی آق حصار قضاسنده وقف بالا قصبه‌سی نواحیسنده در اول طرف جبالندن ظهور وجنوبدن شماله جریان ایله وقف بالایه واندن وقف اسفله واندن یایچه‌یه واندن بانه لوقه‌یه اوغرار اندن کچوب سکز ساعت مسافه ده نهر صاوه‌یه منصب اولور شدید الجریان وعمیق نهردر بانه لوقه‌دن سفینه‌لر یوکلنوب صاوه‌یه وصاوه‌دن بلغراده اقارلر

ورود طابور وکیفیت محاصره

بو خلالده کفارك طابور کبیری لشکر کثیر وطوب قلعه کوب وخمبرهٔ عدیده وجبه خانه وسائر آلات وادوات حربیه ومهمات محاصره ایله اولا قلعه‌یه قارشو طابورین قوردی وطابورینه دائرا مادار خندقلر وجابجا طابیه‌لر ایله استحکام ویردی ودخول وخروج ایچون انجق برقاچ قپو قویوب یکانه وجاسوس طابوره کیرمکه فرصتیاب اولمامق ایچون انلره دخی محافظ قویدی بعده محاصره‌یه مبادرت ایلدی وشهری وقلعه‌یی جانب غربیدن صودن صویه وارنجه عریض وعمیق خندقلر ایله قوشاتدی بعده قلعه التنده ایکی عدد جسر بنا ایدوب عسکرینك بر یعنی نهرك جانب

شرقیسنه کچوردی و برقاچ پاره طوپ وهاون وسائر مهمات
دخی کچوردی قارشو کچن عسکر دخی اولا طابورین قوروب
استحکام ویردکده محاصره‌یه اقدام وقلعه‌نك جانب شرقیسنده
ساحل نهرده واقع واروشنی دخی صودن صویه وارنجه عریض
وعمیق خندقلر ایله احاطه ایلدی قلعه ووارش سحاب مظلمدن محاط
اولمش جرم نورانیٔ قمر ماندی دائرا مادار خنادیق ایله ظلمتده
متواری اولدی خندق امری تمام اولدقده طقوز یردن طوپلر
قوروب وخمبره‌لر اویدیروب لیل ونهار قلعه‌یی دوکوب آتشلر
یاغدرمغله اهالیٔ قلعه‌یی تضییقده تشمیر بازوی اقتدار ایتدیلر
وکیجه‌ده کوندزده بیك سکزیوز طوپ وخمبره آتمغه باشلدیلر
طابور کلدکدنصکره تامترس ایچون حفر ایتدکلری خندقلری
تمام اولنجه اهل اسلام دلاورلری کروه کروه قلعه‌دن خروج
ودشمن خندقلرینه هجوم ایله جنکدن وداد وستد ایله کشاکشدن
خالی اولیوب نیجه‌لر شهید ونیجه‌لر مجروح اولورلردی وجانب
کفاردن قتی چوق کافر قتل واعدام اولنور ایدی ولکن لشکر
اعدا کثرت اوزره اولوب ضابطهٔ ترتیب ونظام ضبط ور بطلری
قوی اولدیغندن دیریسی اولیسنه باقیوب مأمور اولدقلری
خدمتده ثبات واصرار ایله مباشرتلرینه کسل واتحادلرینه رخنه
کوسترمزلردی ینه بوحال ایله قلعه‌ده محصور اولان جنود
موحدین دامن غیرتی میان جانه شد ایدوب دشمن دینك طوپنه
طوپ وقورشونه قورشون یتشدیروب شیرانه غیرت ایله دلیرانه
مدافعه واغور دینده جان وباش ایله بذل مکنتده قصور ایتمزلردی
اول اثناده بیرامن شهرده نسوان مؤمنیندن برخاتون لشکر اعدا
ایله مدافعه‌ده ویقه یقه‌یه کلوب کشاکشده ایکن از قضا بیچاره
خاتون ایادیٔ دشمنه اسیر دوشوب لشکر کفارك سردارلرینی

خاتونی كورد كده قلعه اهالیسی ایله تمشیت مرامنده برخوش وسیله اولور صاندی ودرحال مكتوب یازوب خاتونی مكتوبیله قلعه یه كوندردی

﴿ مكتوب تزویرات مشحونك خلاصهٔ ترجمه‌سی بودر ﴾

بابه‌اوقه قلعه‌سی محافظه‌سنه مقدم پاشای غیرت شعاره ومعیتیله محصور ضابطان وایش ارلرینه سلام سلامت انجام برله حال ووقته مناسب دوستلق مقتضاسنجه پرسش حال وخاطریكز مراسمی سیاقنده مخلصانه انها اولنور كه عسكر وتداركیمزی كوردیكز وجاسار عسكرینك قوتنی مشاهده ایلدیكز سزدخی بو آنه كلنجه وفور غیرت ایلدیكز عهدهٔ ذمتكزده لازم اولان ثبات اقدامی یرینه كتوردیكز غیرت وجلادت انجق بوقدر اولور ولكن معلومكز اولسون كه بوندنصكره هرنه مرتبه‌ده غیرت وحمیت ایتسه‌كز سعیكز فائده ویرمز جمله‌كز عبث یره تلف اولورسكز وبزم ایله مقاومته كوجیكز یتمز وسزه برطریق ایله امدادكز واعانتی امیدنده اولدیغكز پاشاكزك یانده انجق اوچ بیك عسكر وار بزم حالا درت نامدار ایش كذار جنرالرم واردر هربری باشلو باشنه پاشاكزه جواب ویرمكه كافیدر بویله ایكن پاشاكزك بوطرفلره توجه وقدومی نه احتمالدر حالا برقوی طابوریمز تدارك تام ایله بوزین ودیكر بر طابوریمز لشكر كثیر ومهمات عدیده ایله چتین قلعه‌سنی محاصره ایتمشلردر بوكون یارین فتح وتسخیرلری خبرلری كلمك اوزره‌در بوندن بشقه جاسار بارقارك باش طابورینه جاسارك دامادی دوقه‌ده اورینه پرنس سردار اولوب روم ایلنده واقع عثمانلی مملكتلرینی فتح وتسخیره مأمور ونامزد اولمشدر وبوكونلرده طابوریله بلغرادن قالقوب حالا نیش قلعه‌سنی الوب ضبط ایتمشدر واندن ودین قلعه‌سنی اخذ وضبطه راهی اولمشدر بوجمله‌یی اخبار

ایچون اول طرفدن شمدی مخصوص اولاغیله کاغدلرم کلدی استرسکز سزه کوندرهلم کوره سز بوندن بویله سزه بردرلو چاره یوق وقلعه یی سزدن بهرحال الورز من بعد تلف نفوسه اقدامکز عبثه اشتغالدر قالدیکه استیمان طریقیله بزه قلعه یی تسلیم ایلدیککز صورتده سزی سالما وآمنا مال وجان و باشکز ایله دیلدیککز محله ایصال وارسال ایدهرز سوزمزی اصلیوب اصرار وعناد ایتدیککز تقدیرده صکره جمله کزی قتل ایله استیصال ایدهرز بیلدك بیلدك دیمه سز والسلام سردار شریرك مکتوب تزویرات شعوایله مراد ایلدیکی خدعه سی چون بوژین وچتین قلعه لرینك محاصره سی وباش طابورك بلغراددن قالقوب نیش جانبنه کتدیکی وسائر نیجه عسکری طرف طرف حرکتده ایدوکی قلعه اهالیسنك مسموعی اولمشیدی پس بوکونه مناسبات وقرینه لرده مساعدات ملاحظه سیله ساده دیللر واقع حال ایدوکنه میل ایله کذبنی اینانددرمق وقلعه یه سهولت ایله دسترس اولمق سوداسنده اولدی مکتوب حیله مشحون ترجمه سی جمله نك مواجهه سنده جهر ایله قرائت اولنوب مفهومی معلوملری اولدقده محافظ قلعه پاشای مشارالیه حضار مجلسه خطاب ایدوب امت محمد قرنداشلرم پدرلرم اوغللرم ایشته اعدانك لاف وکذاف ایله یدوکی هرزه معلومکز اولدی نه دیرسکز دیدکده مجاهدین دینك جمله سی براوغوردن بلا تردد سوز کلوب قلعه شوکتلو قدرتلو کرامتلو پادشاه اسلام عنایت پناه حضرتلرینکدر زیر جناح حمایه لرنده اهل عیالمز ایله مستظل اولدیغمز ولی نعمتمز افندمزك قلعه سن اباعن جد وطن عزیزمزی الیز ایله دشمن الینه ویرمزز دین مبین اوغرینه پادشاهمزك یولنه جان شیرینمزی فدایه قصد وخلوص ایله نیت وعزیمت ایتمشزدر جمله مز قریلنجه وایچمزده برفرد حیاتده

اولنجه جنگدن کف ید ایتمزز دیو جواب ونیت وعزیمتده ثابت قدم وراسخ الدم اوله جقلرینه بربرلریله عقد عهود ومیثاق ومعتاد سرحداوزره مصحف شریفی کتوروب ال اوردیلر و بووجه اوزره رابطهٔ اتفاقلرینی ایمان وایمان ایله تأکید ایتدیلر و بوحالدن صکره هرفرد براو برینه کیدوب مأمور اولدقلری خدماتده قیامه اقدام ایتدیلر وطرف دشمنه ایهام وافهام جواب ضمننده جمله طوپلره وتفنکلره بردن آتش ویردیلر پاشای مشار الیه بالجمله وقوع بولان کیفیاتی قلمه الوب مکرر مکاتیب ایله همان اول کیجه ده جری وجسور یول وایز بلور لسان آشنا برقاچ سرحدلی چیقاروب والی جانبنه تسییره استعجال ایتدی سرحداوزدخی تبدیل لباس ایدوب کیجه نک بروقتنده بر تقریب غریب ایله دشمنک خندقلرندن کذار وسلامت برله اردوکاه والی یه واصل اولدیلر وقایع مرقومه یی حاوی مکاتیب والیٔ صاحب تدبیره قبیل حرکتده وارد اولمغله قلوب مؤمنینی وسوسه دن حمایت وبازوی همت غزاتی فتوردن صیانت مراد ایدوب مضامین مکاتیبی دیکراندن کتم واخفا وکندی قلمیله حال ووقتک اقتضاسنه مناسب مخفیجه مکتوب یازوب اسلوب حکیم اوزره قلعه ده محصور موحدینک غیرتلرینی محرک پند ونصیح ووعد ووعیدلری شامل استمالتلردن صکره ایشته بن دخی بالذات عسکر موفور وغیور دریا خروش ایله امداد واعانتکزه میان جانه شد نطاق غیرت ایتدم وقریبا عون باری ایله یتشورم دیو نیجه نیجه تسلیه وتقویه بخش کلماتی حاوی مکتوبلر ایله کلان سرحدلو دلاورزینی همان اول کیجه ده اردودن اخراج وجانب قلعه یه اعاده قیلدی وهر بری بشقه یولدن کیدوب دشمن الینه کرفتار اولمقدن حذر ودشمن آکاه اولمامق ایچون بشقه سمتلردن قلعه یه کیرمکه سعی

وکوشش ایدك دیو ترغیب وتوصیه‌لر ایلدی انلر دخی عنایت
حق ایله همان ارتسی کیجه‌یه چیقدقلری سمتلردن دشمن دینك
مترسلرندن بر تقریب ایله کذار وسلامت برله قلعه‌یه کیروب
مکاتیب وتقریرلری ایله قلوب جمهور مؤمنینه ❊ لاتخافوا ولاتحزنوا ❊
مفادنجه تقویه رسان اولدیلر وینه قبیل حرکتده مرقوم
سرحدلولر اعاده اولندقلری حینده دشمنك طابورندن برقاچ نفر
دیللر اخذ اولنوب اردوکاه والی‌یه وصول بولدیلر قاعدهٔ حرب
اوزره دیللر فردا فردا استنطاق اولندقلرنده نوی وقوراز جهه
طرفلرندن بانه‌لوقه‌یه ورود ایده‌جك شاهراه اوزره عساکر اسلامه
ممر ومورد اوله‌جق محللرده دشمن سدلر یاپوب طابیه‌لر احداث
وعظیم خندقلر حفر ولغملر ترتیب وتوریه ایتمش ودشمن اوزرینه
او جانبدن کیدلمك مراد اولندیغی صورتده خندقلردن عبور
وقلعه‌یه قربنه وصولده صعوبت عظیمه تحملی ونفوس کثیره
اتلافی خطرینی ارتکابه محتاج ایدوکنه دیللرك تقریرلرندن
استدلال اولنمغله بوقضیهٔ نوحادثه عسکر اسلام حرکتنه منتهی
اشارت ایکن سردار اکرمه ورجال دوربین عاقبت اندیشانه
خلجان خاطر ایله دغدغه ویروب اتفاق آرا ایله نتیجه وبرلك
حسب حال اولدی بناء علیه عموم ایله عقد مجلس مشورت اولنوب
محل خیمه‌کاه جنود اسلام اولان (پودراتجه) صحراسندن
طوغری یول ایله بانه‌لوقه‌یه اون ساعت مسافه اولوب ودشمن آکاه
اولیوب علی الغفله وارلمق مراد اولنسه اوغرین یوللر ایله
برمقدار دولاشلوب وارلسه اون درت ساعتده وارلق ممکندر
قنغی طریق اختیار اولنسون دینلدکده عموما سرحدلك رجال
حربی ذاتلرنده خالق شجاعت وجلادت وغیرت دینیه‌لری
اقتضاسیله شهراه راستدن علنا کیدلمکده بالجمله صعوبات

وهلاكتی ارتکابه مصر اولدیلر و بو بابده قیل وقال ایله مناقشه
و مناظره قیتی چوق اولدی وقضیه بی نتیجه اولمق رتبه‌سنه واردی
بالآخره سردار صاحب تدبیر دوربین وعاقبت اندیش مافی الضمیرینی
تجربه ظهوری مناسب کوره‌یوب مجلس عامی دفع ایدوب بو امر
خطیره خواص رجال ایله فیصل ویرلمکی ترجیح ایدوب حسن
تدبیره قادر امور دیده کارآزموده عاقبت اندیش عقل وکیاست
ورشد وکمالات ایله موصوف کمسنه‌زدن اولوب زمرهٔ قضاتدن
مدینهٔ سرایده ساکن سلیمان افندی ودفتر کتخدایی الحاج
مصطفی افندی وچاوشلر کتخدایی الحاج محمد اغا ومحمد پاشا
زاده محمد بك واهلونه ساکنلرندن آتلی بکرزاده دینمکله معروف
کمسنه‌لری انتخاب وامتیاز ایدوب مجلس مشورت خواص عقد
اولنوب تتبع وتحری ومخفی مذاکره ومکالمه اولنه‌رق دشمن طرفندن
تقریب وحس اولنمق احتمالندن ودشمن سدلرینه اوغرامز والیٔ
مشار الیهك مافی الضمیرینه موافق برطریق وجدانه موفق اولدیلر
(والحرب خدعة) مفهومیله عمل ایچون طریق میمنت قرین
مرقوم ایله کیدلمك قرار دادهٔ سردار وخواص اولدی بناء علیه
فضل صمدانی‌یه ربط پیوند اتکال واتصال برله ماه تموزك یکرمی
اوچنجی کونی که ماه ربیع الآخرینك التنجی سبت کونی ایدی
بارك الله السبت کلامی مضمونیله تفأل بالخیر اولنوب علی السحر
صحرای مرقومدن حرکت ورجال سرحدك تطییب خاطرلرینه
ظاهرده مراعات ضمننده دشمن اوزرینه شاهراه راستدن وارلق
صورتی کوستریلوب سعادت واجلال برله بانه‌لوقه‌یه اوچ ساعت
مقداری مسافه قالدیغی محلدن مقدما سردارك وخواص رجالك
قرار دادهٔ اتفاق آرازی اولدیغی اوزره نهر وربانك ایکی جانبنده
غربدن شرقه ممتد وبانه‌لوقه‌یه مشرف وحواله اولان جبالك

دامنیله شاهراهدن جانب نهره میل وانحراف و بالاده اشارت اولندیغی اوزره مذکور الاوصاف محمد قپودانك مباشرتیله پوشجه وقرمنه قریه‌لری بیننده تهیه اولنان صاللر ایله اوچ ساعته قریب زمانده پیاده کان وسواری کچیددن گذار ایدوب نهر مرقومك جانب شرقیسنه کلدکده فراز کوهه چیقلوب بانه لوقه‌یه تقریبا بر بچق ساعت مسافه‌ده دشمن سرحدیکی برمحلده نزول اولنوب اول کیجه مکتومانه انده آرام واستراحت اولندی واول کون سرعت ایله یوریوب اون ایکی ساعت مسافه قطع اولندی ایرتسی بازار کونی ساعت ایکیده فراز کوهدن قلعه‌یه قارشو صحرایه نزول اولندی وفی الحال ترتیب آلای وتنظیم صفوف کارگذرانه مبادرت اولنوب یمین و یسار ووسط قانونلری مرعی ومحفوظ طوتیلوب سردار اکرم والیٔ محترم روح جیش مثابه‌سنده مکمل قپوسی خلقیله وسطده قرار ومدینهٔ سرای اغاسی سرای سردن کچدی اغاری ایله ودرگاه عالی یکیچریان سردن کچدیلری سردار اکرم والیٔ والاهمم معیتنده جای وسطده صف بستهٔ مهابت اولدیلر عمدة الموالی زبدة الاعالی بوسنه منلاسی وکیلی توابعیله اوتوز ایکی قضانك قضاة افندیلری قضالری اهالیلرندن حرب وضربه قادر شجاعت شعار ایل ارلریله تقویم وتحکیم وسط ایچون سردار معیتنه ضم اولنوب وسطده تمکین اولندیلر سابقا ایزورنیق قپودانی اولوب اوصافی کرار مذکور محمد قپودان بالجمله سرحد منصوره‌نك قپودانان وضابطانی وسائر رجال حربی دلاورلری ایله وسرحد ایلاتی شجاعت نهاد بهادرلریله جانب یمینده قرار ایتدیلر الویهٔ اربعه آلای بکلری وزعما وارباب تیماری و بعض ایلات دلاورلری انضمامیله جانب یسارده پایدار اولدیلر وجه مشروح اوزره صاغ قول صول قول واورطه قول حسن

ترتیبه افراغ اولنوب مرتب آلای ایله جنك وحربه آماده وآراسته دوردیلر چون ائمه وخطبا ومشایخ وسائر صلحاء امتدن برنیچه‌لری حسبی بوغازده بولنمق نیتیله شد رحل ایدوب جنود موحدینه امداد واعانته عزیمت ایتدیلر بو خلالده بلکه ابتدای عزیمت وحرکتدن بر بعونه تعالی لمعان انوار فوز ونصرته کالنجم خصوصا وقت مصاف وهنگام تقابل واستعدادده نیچه‌لری فی الصبح والمسا تلاوت حزب البحر وجنة الاسما وختم خواجکان وسائر دعوات مأثوره‌یه اشتغال وجنود غیبیهٔ الهیه‌دن استغاثه‌ده اولدیلر بو نظام میمنت ارتسام اوزره آلایلر آهسته آهسته یوریوب محل معارکه قریب اولدقده جمله‌سی نه وجهله حرکت ایده‌جکلرین مقدمجه کندوزینه تعلیم وافاده ایچون سردار ظفر شعار بالذات کندوسی عموما عسکرك صفوف وآلایلری اوکنه واروب جمله‌سنه وهر کسك حال وحدینه کوره معاملهٔ خاطر نوازی اظهاریله کیمنه بابا وکیمنه قرنداش کیمنه اوغول خطابیله غیرت کوسترر بوکون بنده سزکله برابر الله عظیم الشانك بر عبد عاجزی‌یم زیر جناح حمایتنده مستظل اولدیغمز باعث راحت واسایشمز ولی نعمتمز پادشاه اسلام عنایت پناه کرامتلو افندیمزك اوغورینه فدا ودین مبین یولنه قربان اوله‌جق کوندر دشمنه ظفر محضا اثناء جنك وجدالده خلوص صمیمی‌یه مقارن ثبات قدم ایله وشدت ومحنتلره مصابرت ایله اوله کلدوکی مجرب ومقرردر دیوب نیجه پند ونصحدن عسکره ینه یرینه کلوب مرکزنده جلالت وجلادت برله ثبات ومتانت کوستردی ٭ ازان جانب ٭ چون دشمن اعدا عسکر اسلامك بو جانبدن کله‌جکنی تقریب وتخیل ایتمامشیدی علی الغفله فراز جبالدن صحن صحرایه قوجا قوج نزول وورودین کوردکلرنده نهرك بروسنده واوته‌سنده طابورلرنده وخندقلرنده

قاینشمغه وقوشمغه باشلیوب رمهٔ خنزیران طوب طوب اولوب ابر سیاه کبی طالغه لندیلر وعجالهٔ بیورلی وکیلو وچلنکاو اون بش بیك مقداری عسکر ترتیب ودرت نفر جنرالری باش بوغ ایدوب جسرلردن عجالهٔ عبور ایله نهرك برو جانبنده بولنان فرقهٔ خذلان قرینه ضم والحاق ایتدیلر واوته دن برودن طوپلرك یرلشدیروب عسکر اسلامه قارشو حواله ایلدیلر وایکی فرقهٔ مخذوله بعد الاتحاد الایلرك قوروب قات قات صفلر بغلیوب پیشلرینه چرخ فلکارلك ترتیب ایدوب عسکر اسلام ایله جنك وحربه آماده واستاده دوردیلر روز محشردن نمودار بوحالت دهشت کستر قیامت اثرده سردار دیندار خلوصکاراتندن اینوب یوزینی خاك مذلته سوروب چشم کریان ایله الهی الهی بوکون قتل اعادیده بوقولنی شرمسار ایتمه بوعبد حقیره بو نوبت مرحمت ایله دین مبین وشرع سید المرسلین اعانتی ایچون صدق ونیتم مقتضای شرع شریفدر صحیفهٔ عالمدن بیضهٔ اسلامی رفع وازاله وروی ارضده ذات پاکك ایچون واجب الوجودینی توحید وتمجید ومثل وند ونظیردن تبری ایدر برمؤمن موحد قومامق اوزره عقد عهود ووفاق ومواثیق اتفاق ایدن جمهور مشرکیندن بوفساده شروع ومباشرت غروریله پیشرولك سوداسیله نقض عهد ایدوب دك وحیله ایله بغتةً وعلی الغفله مؤمنین قوللرینه سوء قصده بازوی اقتدارین دراز ایدن مشرکین ازالهسنه سندن عون ونصرت رجا ایدرم دیو درکاه حقه انکسار بال وکمال تضرع وابتهالدن صکره ینه رخشنه سوار وعون وعنایت ربانیه توسل وتوکل واولحالده سیفنی غلافندن چیقاروب دشمنه قارشو صاغه وصوله صالوب هزیمت اعدایه اشارت وایما ایله تفأل وطرف اعدایه طوغری حرکت ایله یرنده ثابت قدم اولدی ودرحال عموما جند ظفر موعودك بحر زخار غیرتلری

موج انكيز اولوب صداى كلبانك عرش پيما ايله يرلرندن قوپديلر واعدانك مثال سحاب باران طوب وتفنك آتشبارينه باقيوب دشمن آلاينه برحملهٔ شيرانه كوسترديلر وشمشير وسنان ايله دشمن دينه مردانه كيرشديلر عون وعنايت ايزد ذوالجلال برله هجمهٔ اولى ده اعداى خاكسارك درت ركندعسكرى واوچ نفر نامدار جنراللرى بردن عرصهٔ رزمكاهده انداختهٔ خاك هلاك اولديلر وبقيه‌سى خوف جان ايله نهر رابه دوكلديلر بوحال اوزره ايكى ساعته قريب مجاهدان دين دشمن عنيد ايله يقه يقه يه وكشاكش ايله اول بازار كيرودارده متاع جان ايله دادوستد ايتديلر وجنود ظفر موعود شيرانه صولت ايله استيصال اعدايه بذل نقدينهٔ غيرت ايتديلر واكرچه لشكر دشمنك قوت ظهرى شكست ولواء غرورى معكوس اولمشيدى ولكن افراد عسكرى بسيار اولديغندن اوليه ديريه باقيوب قارشو يقه‌دن برو يقه‌يه كمال شتاب ايله ايكى عدد جسردن عسكرينى هجاهج امرار ايله امداد يتشدرمكده ايدى وبقية السيوف پاى انداز ثبات كوستريرلردى بالاخره بوحال ايله ايكى ساعته قريب زمان مرورنده ولولهٔ حرب وضربه فاصله ويرلمكله غزاة مجاهدينه جلسهٔ خفيفه ايله آرام واستراحت مصلحت كوريلوب طوب وتفنك كورلديسى وقليچ ومزراق شقرديسى برلحظه سكونت بولمش كبى اولدى تواتر ايله منقولدركه جنك آلاينده صاغ قوله مأمور مذكور الاوصاف محمد قپودانك طابوره هجوم اولندقده سوار اولديغى آتى شهيد وفى الحال خدمتكارى يدكنى يتشدروب اكا سوار اولدى واول دخى اوريلوب شهيد اولدقده تشنه قپودانك يدكنه دوش اولوب خدمتكارى الندن آلوب اكا سوار اولدى درون طابورده دشمن ايله حرب وضرب وكشمكشده ايكن اولدخى شهيد اولوب كندوسى دخى مجروح

اولدی نه حال ایسه پیاده ومجروح و باشی قپاق قانی آقارق اعدا ایله جنك ایدرك طابوردن چیقوب کندوسنی پنجهٔ دشمنه شکار ویردی مکر والیٔ کارآگاه صاحب انتباه قپودان مرقومك درون طابورده دشمن دین ایله واقع کیفیتنی بالذات کندوزی معاینه ومشاهده ایدرزمش حضور والی یه کلدیکی کبی قپودان مرقومه رخش دل اندام انعام وخلعت فاخره الباس و باشنه چلنك طاقوب تحسین وثنالر وکریمانه وعدلر ایله رسم خاطر نوازی یه کما ینبغی مراعات بیوردیلر قپودان مومی الیه زخمی صاروب وآتنه سوار اولوب کمال غیرتندن ینه اول حال اوزره یرینی بوش قومیوب مقامنده قیام واعدای بدفرجام ایله حرب وضربه اقدام ایلدی بوحال ایله چوق کچمیوب مجاهدان شیر دلانك رایات غیرت منشورلرین باد شوق وخواهش تحریك ایدوب ینه ماننده اول برحملهٔ دلیرانه ایله بازار کیرودارده متاع جانه نقدینهٔ سیف وسنان ایله کرمیت اوزره رواج ویردیلر رایات منشورهٔ ظفرالوان اسلامیان اعدانك کریه المنظر نحوست کستر بیراقلری ایله قاریشوب آلاق و بولاق اولوب فضای کارزاری دیکنلی برکلزار خوشبویه دوندردیلر بو بازار اخذ واعطا صدای کش مکش واوازهٔ اورطوت وکس ایله ایکی ساعته قریب زمان امتدادنده ینه فاصله ویریلوب برلحظه تنفس ایچون میل وآرام وتوقف ایتدیلر و بوهجمهٔ ثانیهٔ هولناکده دخی اکرچه جانب اسلامیاندن نیجه سعادتمندان نشوهٔ شیرین کوار شهادت ایله تنکنای فنادن ساحه وسیع الصفا خلدبرینه خرامان اولدیلر ولکن شرذمهٔ مشرکیندن بی حد نفوس خبیثه طعمهٔ شیر شمشیر غازیان اولوب میدان معارکه توده توده لاشهٔ کفار ایله مالامال اولدی ونامدار جنرال خباثت فعاللری دخی انداختهٔ خاك وهلاك اولوب

جان خبیثی راه نیرانه روان اولدی الخلاصه فیض فیاض مطلق وارادت وموهب جناب حق ایله نهاد مجاهدین صمیم الاجتهادك نائرهٔ غیرت وحمیتنی باد شوق وخواهش آنا فانا تهییج ایده رك اطول ایامدن اول روز فیروز تموزك دخی تمادیسی مساعده سیله طلوع آفتابدن تخمینا اوچ ساعت مرورنده جنك وحربه شروع وابتدار برله غروب شمسه نصف ساعت قالنجه منوال مشروح اوزره جنود موحدین لشکر خسران مأل مشرکینه اتحاد بیرون ودرون ایله بش نوبت هجوم عموم واعمال سیف وسنانه بذل مقدرت ایتدیلر هجمهٔ آخیره خلالنده قادر قیوم ایزد ذوالجلالك کمال قدرت الهیه سیله زمرهٔ شیردلان غیرت کشان دین مبیننده انوار فوز نصرة لمعان ولشکر دشمنده آثار هزیمت ادبار نمایان اولوب اول عندهٔ مرده پای اقدامی ادباره وقراری فراره تبدیل وامید نجات ایله نهرك اوته طرفنه کچمکه شتابان اولدیلر مکر حین معارکه ده سردار حیله کارلری النده دوربین اطراف آکنافه دیده بان ایکن عساکر اسلامك بقایاسی فراز کوهدن فوج وفوج سحن صحرایه نزول وجنود ظفر موعوده اوجاء الحاقه مسارعتلرینی مشاهده ومعاینه ایلدکده جنك وستیزه استاده اولمش لشکر منحوسنه وهم ووسوسه طریانیله قارشوه چکلمك داعیه سی درونلرینه یول بولماق بالکه خواه وناخواه جنك وحربه قیام واقدام ایله ثباتدن غیری بر طریق ایله کندولرینه نجات ملحوظ ومتصور اولمدیغنی افهام وبو وجهله جنك وحربه تحریض وتشویق وجبر وکره فکریله جسرلری قطع ایتدرمشیدی جنود موحدین لشکر اعدایی اوکنه قاتوب افراد عساکر طیور ابابیل ماننددی ملاعین خاسرینك باشلرینه اوشدیلر و بوحال ایله کفاری نهره وارنجه عقبکیر اولوب کروه دشمن جسرك قطع اولندوغنی کوردکلرنده یأس کلی

طريانيله زمرهٔ خنزيران كبى نهر وربايه اوروب دوكلديلر وغرق وهلاك اولديلر ☼ ربى لاتذر على الارض من الكافرين ديارا ☼ پس منوال محرر اوزره اول امرده طابورك ربع عسكرى اولمق اوزره بروبقيه كلان بعده عسكر اسلامك ورودى اثناسنده بروكچن اون بش بيك تيورلو و زرهلو وابتداى معاركه‌دن سربازان ميدان كيرودارك هجمهٔ خامه‌لرينه كلنجه پيدرپى امداد واعانه توارد ايدن اعداى بيشمارك نيجه‌سى طعمهٔ شير شمشير ونيجه‌سى نهر وربايه غرق ايله مار وموره روزه ونهره خار وخاشاك اولوب راه عدمه كتديلر بواثنازده يوز چلك ودابه‌سى قوتلى بولنوب يوزدرملك ايله ساحل نجاته واصل اولان انجق ايكيوز اعدايه بالغ اولور اولماز ديو تخمين ايتديلر ☼ حمدا ثم حمدا ☼ اشبو روز فيروز سعد اقترانده مواهب عليهٔ الهيه‌دن بويله بر نصرت جليله ظهوريله نقش صحيفهٔ روزكار اولمغه شايان عديم السبق ولمثل بر غزاى اكبر وقوعه كلدى اموال غنايمدن اون ايكى پاره طوپ اوچ عدد هاون ايكى بيك اوچيوزدن متجاوز چركه‌و چادر اون بش بيك مقدارى وارول باروت بى نهايه تفنك قليچ شيش حربه پالوش كله دانهٔ خمبره صغر قويون باركير اثواب واشيا وانواع مهمه‌نك حدو پايانى اولميوب غزاة مسلمين دريای اموال غنايمه مستغرق اولديلر جسرز قطع اولنمش بولنمغله قارشويه عبور ممكن اولميوب اول كيجه طابور مقهورك برنده آرام و بيتوتت اولندى قارشوده واقع طابورده وخندقلرده وسدلرده وقره‌غوللرده بولنان اعداى دوزخ قرار كيجه تجمع وساعت بشه واردقده ارزاقلرين سبكبار اولمق ايچون ترك ايدوب راه ادباره روكردان وفرار وكلدكلرى يول ايله نهر صاوه جانبنه شتابه تحريك پاى نخوت ايتديلر ☼ ازين جانب ☼ على السحر تحت القلعه‌ده

واقع جسر مقطوعی عجالةً تعمیر وترمیم ایدوب سربازان قوی الجنان عساکر قارشویه عبوره شتابان واعدانك فراریلرینی تعقیبه مسارعت برله قفالرندن ایریشوب کریشدیلر کمال عجز ایله مقاومته اقتدارلری اولمدیغندن نیجه سن قتل ونیجه سن فتراك سبی واسره ندا ایده رك اوچ ساعت مسافه‌ده عقبکیر اولدیلر کمال قدرت قادر قهار ایله عجز واضطرابلری بر درجه‌یه واردی که بر نیجه‌لری بیم جان ایله یوزلرین تراب مذلته سورمکله وعثمانلی اللهی بلورسکز و پیغمبریکز محمدی سورسکز بزه رحم ایدن دیو کریان ونالان نیازه باشلدیلر غزات موحدین بو کیفیتی معاینه دنصکره جرمنه معترف عاجزه رحم ومروت خاصهٔ اسلامیاندر ملاحظه‌سیله من بعد تعقیب وتضییقدن کف ید ایدوب منصرف واکرچه سالماً غانماً عودت ایتدیلر ولکن دشمن دینك بو حالده استیصالی امکانی قوت قریبه‌یه کلمش ایکن حلم ورحم خداری وضع ناهموارینه تابع اولملری ایله سردار غیرت شعاری غایت اعذاب واغضاب ایلدیلر و بالذات کندولری تعقیب اعدایه سوق مطیهٔ استعجال ایتدکلرینه عظیم تأسف وندامت اظهار ایتدیلر بو جنکده بولنان لشکر دشمنك مقدارندن بعض ارباب استقصا بینلرنده قیل وقال ایله مباحثه ومناقشه ظهورینه بناءً تحقیق حال واندفاع اشکال ایچون اخذ اولنان دیلردن واسرادن نیجه‌لری استنطاق اولندقلرنده بانه‌اوقه‌یه استیلا قصدیله جاسار طرفندن تهیه اولنان مرتب عسکر سکسان بیك مقداریدر واو اطرفلرده نیجه حدودی قریب اولمق تقریبیله کندوسنه تابع رعایادن یغما وغارت سوداسیله و بوسنه‌نك اوحوالیده بولنان رعایالرندن طوعاً وکرهاً جنکجی واشجی نامنه طابورك معیتنده بولنان رعایا عسکرمی بیکه بالغ اولوب لشکر دشمن من حیث المجموع یوز بیکه بالغ ایدی دیو تقریرلری ایله تخمین اربابی تصدیق ایتدیلر

احوال شهدا

عون وعنایت خدای متعال برله وجه محرر اوزره دشمن غائله سی برطرف اولدقده مهام شهدا کورلمکه استعجال اولنوب اولا اندرون و بیرون قلعه ده زوایای قلل بروج وبارو ده واطراف واکناف شهر وواروشده میدان مدافعه ومصادمه ده وبازار واسواق وبیوت وابنیهٔ سائره کوشه لرنده فی سبیل الله جان شیرینك فدا ایتمش سردن الدن ایاقدن کچمش تراب وغبار ایچنده متواری قالمش غزا وجهاد ایده رك رتبهٔ والای شهادتی احراز ایله روح عزیزی مقامات عالیات جنانه روان اولمش مؤمنین ومؤمناتدن نیجه نیجه سعادتمندانك جسدلرینی دفن ایچون احضار وتهیه وبرمقتضای حکم شریعت نبویه البسهٔ خون وطین وتراب آلودلری ایله تجهیز وتکفین اولنوب صلوة جنازه لری سنن سنیه لری اوزره ادا اولندقده مادر اصلیلری آغوش خاکه تسلیم وودیعه قلندیلر ثانیا خارج ازبلده دامان و پیرامن شهرده وسواحل نهرده وباخصوص میدان معارکده مخصوص کسندرمه باشلریله دقت واهتمام اوزره آرانوب اعدالاشه لری اراسندن شهدای اسلام نعشلری بعدالامتیاز ولافراز اول زمرهٔ جلیله دخی اوزرلرنده بولنان کسوه لری ایله تجهیز وتکفین وارکان چارتکبیر ایله صلوة جنازه لری ادا اولندقده قبرلرنده دفن وخاکه امانت اولندیلر واکثری شهدا جنازه لری نمازینه والی کریم الشیم کندولری دخی حاضر اولدیلر

احوال مجروحین

عساکر اسلامدن زخمدار ومقروح ودلریش ومجروح اولان زمرهٔ ناجیه دخی شایستهٔ نظر شفقت وسزاوار نکاه رحم وملاطفت اولملریله قلوب جنك جویان جهاد پیشه یی بووجهله دخی

تقویم وتحکیم امور مستحسنهٔ حربیه‌دن معدود اولدیغنه بناءً چند روزدنبرو زبانه‌کش اولان مشاغل حرب وقتال فی الجمله سکونت وانطفا خلالنده سرحد وایالاتك رجال حربی زخم خورده زندن اول حوالیده وقرب وجوارده مسکن ومأوالری اولانلره اهل وعیاللرینه آرزوی ملاقات وبالجمله سرحد منصوره خاتونلری داربهٔ داروودارکهٔ عصابهٔ برء الساعه اولدقلرندن بومقوله‌زه دارودیارلرینه انصراف وعودته اذن ورخصت ارزانی بیورلدی قلعه‌لو وشهرلودن زخم زده وریشدار ورنجور اولانلر دخی زخملرینه تیمار وتداوا سهولتی ایچون خانه‌زنده زاویه نشین اولدیلر بوجمله‌یی استثنادنصکره خانه بردوش ماندی خیمه‌نشینان اولان طوائف عسکریه‌دن بیك ایکیوز مقداری زخمدار وریشدارلر ایچون مدینهٔ مرقومه‌ده واقع اولوب مصطفی پاشازاده حسین بکه نسبت ایله معروف سرای واسع بعد التخلیه والتهیه زمرهٔ مرقومه‌یه دارالشفا تعیین اولندی وهرفردك مقتضای وقت‌حال وشاننه مناسب وجهله رنج وریش درونه ملهم لطف واحسان اوریلوب مجبور الخاطر قلندی

احوال دیوان تبریك غزا

بعونه تعالی دشمنك انهزامندنصکره لشکر مشرکینك طابورکاهی مخیمکاه جنود موحدین اولمق نعمتی دیدهٔ بصیرت حقایق بینانده وچشم دوربین دقایق شناسانده مهیج سرور درون ومحرك السنهٔ حمد وشکر اولمغله سردار ظفر مدارك طوغ پرفروغی واوطاق وبارکاهی وبالجمله عساکر منصوره‌نك خیام وبار واثقالی طابور برینه نقل اولنوب لله الحمد والمنه جای طابور مشرکین اردوکاه مؤمنین اولدی وایرتسی کونی اوطاق سردار ظفر مدارده برعالی دیوان ترتیب اولنوب بعدالاجتماع جمهور مؤمنین عموما درکاه

میسر المرادانه دست آوردهٔ مناجات اولوب کمال تواضع وابتهال واعتراف عجز وقصور وانکسار بال ایله جناب حقه حمد وشکر ز دعاز وثنا ز ایلدیلر ۞ بعد ازین محافظین قلعه وسکان بلده نك ضابطان واغوات واعیان وایش ارزی ورجال حربی وقاضی وائمه ومشایخ وخطبا افندیلری شان سردار غازی یه تعظیم ایله علی مراتبهم رسم دست ودامن بوس ایله غزاسن تبریك ایتدیلر سردار مقادیر شناس خاطر نواز دخی عمومه توجیه خطاب ملاطفت نصاب ضمننده جمله کزك غزالریکز مبارك اولسون دیدکده حال وشانلرینه کوره خلعتلر وعطیه لر وآفرین وتحسینلر ایله اکرامیلرینه وتلطیف خاطرلرینه کمابنغی مراعات کوستردی بعد ذلك اردو وعسکر رجالی وضابطان واعیان وایش ارلری وسرحد منصوره قپودانلری وقضازدن کلوب بوغزاده بولنان قضاة وسائر علما وصلحا افندیلر وغزاة غیرت سمتك مشار بالبنان شهیر ومأمورلری اوطاق ثریا نطاقده حضور سرداره جمع اولوب مراسم تبریك وتعظیمی ادا وتتمیم وسردار قدر آکاه مکارم شعار دخی خطاب خاطر نوازی ومعاملهٔ دلفریب اعتیادی اوزره عمومه توجیه نکاه شفقت ومعاملهٔ ملاطفت برله غزاکز مبارك اولسون حدمتکز مبرورسعی واجتهادیکز مشکور وایکی جهانده یوزیکز آق اولسون امثالی دعوات قرین اجابت ایله تعظیم وتکریم سیاقنده رؤسای عسکردن نیچه زینك دوش ابتهاجلرینه خلعتلر ومقتضای حال ووقت فراجه لر وکراکه ونیچه لره الباس ونیچه زینك فرق افتخارلرینه کندو الیله چلنکلر طاقوب هر فردی برطریق ایله دلشاد وممنون ومسرور الفؤاد قلمغه بذل نقدینهٔ غیرت ایلدیلر حتی ثقه دن منقولدرکه بووقته کلنجه ایکی بیك مقداری چلنکلر صرف اولنوب کفایت ایتمدیکندن والئ مشار الیه یاننده موجود کموش اوادانی بوزدیروب وقت حاجت ایچون وافر چلنك یاپدردی

دیوان دیکر برای توجیهات

ایرتسی کونی ینه اوطاق فلك مدار سرداریده دیوان قورلوب قلعه‌ده واردوده واندرون وبیرونده حسب الاقتضا اعطایای مراتب وابقا وتقریر وتبدیل وتحویل مناصبه دائر مهمه کورلوب قلعه اموری تقدیم ومستحفظین احوالی تنظیمنه سوق عطیهٔ عزیمت واستعجال اولنوب رجال وضابطان واغوات وسائر سرکارده اولنلر کمافی الاول خدمات مأموره‌لرنده ابقا وتقریر ومحلولات سائره طالبلرندن مستحقینه توجیه اولنوب هرفرد مأمور اولدیغی خدمتده قیام واقدام ایله توصیه وتنبیه اولندی بانه‌لوقه متسلمی بولنوب محافظه‌ده خدمات پسندیده‌سی سبقت ایدن ابراهیم اغا ینه خدمت محافظه‌یه قیام شرطیله عنوان اعتبارینه میرمیرانلق رتبه‌سنی تحریر واحسان شایسته کورلوب وبانه‌لوقه قاضیسی بالاده مسطور بوسنوی علی افندی طریق قضاتده اولی قریبی اولمغله پایهٔ اعتباری رتبهٔ والای متمیه ترفیع اولنمغه سزاوار کورلوب وزمرهٔ قضاتدن قره فریه قاضیسی اولوب بوسنوی الاصل موسی زاده سلیمان افندی عسکر اسلام معیتنده بولنوب مالك رأی رزین وصاحب تدبیر اصابت قرین اولدیغندن بالجمله مشاوره‌لرده موجود بولنوب خدمات مبروره‌سی سبقت ایتدوکنه بناءً اکرچه مطلوب ومرامی موافق رتبهٔ مولویت نیلنه بختی مساعد اولمدی ولکن قره فریه قضاسنه ناصلی قضاسی الحاق اولنوب مطیب الخاطر قلندی وبوسنه برودی قاضیسی حبیب زاده عبدالله افندی اردو قاضیسی اولمغله منصبی اولی رتبه‌سنه ترفیع وآق حصار قضاسی الحاق ایله اکرام اولندی میرمیراندن تیره‌بین محافظی اولوب سردار والااعتبار معیتنده خدمات سفریه‌ده بولنان ابراهیم پاشایه کلیس سنجاغی شایان وپراکنده آلای بکلرندن سابقا بوسنه آلای بکی

احمد بكه بنه اصالةً بوسنه آلای بكلكی روا و بالاده مرقوم كوكلويان اغاسنه برعالی زعامت احسان و بانه لوقه قلعه سنده خدمات محافظه ده میان جانه شد نطاق غیرت ایدن اغوات زمره سنه مجددا یكرمی نفر اغا ضم والحاق وجمهور نفراته مجددا اوچیوز نفر ضمیمه قلنمق لازم ومهم ایدوكی نمایان اولدقده بو جمله یه رجا ونیازی حاوی سردار مشار الیهك عرض واعلامی در دولتمدار مرام رسانیده یه وصول بولدقده مساعدهٔ علیهٔ جهانبانی ارزانی بیورلمغله باجمله قوللری نیل مراملریله مسرور ودلشاد بیورلدی واوستروبچه وبهكه ونوی واوستروشچه وسائر سرحد منصوره غازیلری واغوات ونفراتی جمله بر طریق ایله مطیب الخاطر قلنوب كیفیت احواللری خاكپای دولته عرض واعلام اولنوب مراحم علیهٔ خسروانیدن شرفصدور مساعده برله جمله سی مسرور الفؤاد قلندی والیٔ مشار الیهك اندرون و بیرون اغاری وباجمله قپوسی خلقی بو جنكده كمال غیرتلرین اظهار وهر بری نیچه دفعه طابوره كیروب چیقوب كله آلمقدن ودل كتورمكدن خالی اولمدیلر ویالكز بو جنكده والیٔ مشار الیهك توابعندن اللی اوچ نفر كمسنه لر شهید اولدیلر كتخدالری یعقوب اغا دخی بواثناده و بوندنصكره زیرده تحریر اولندیغی اوزره خدمات مبروره یه موفق اولوب مقابله سنده قپوجی باشیلق عرض اولنوب مساعدهٔ علیه بیورلمغله مكافات اولندی هرسك سنجاغی متسلمی لواء مزبور اهالیسی دلاورلری عسكریله شد رحل ایدوب بانه لوقه یه كلمشلر ایدی واگرچه انلر دخی بوندنصكره وقوعبولان غزواتده خدمات پسندیده یه موفق اولدیلر ولكن بو غزاده بولنه میوب بو چارسوی كارزار امتعه سی ربحندن محروم اولدیلر مدینهٔ سرای رعایاسندن دخی منلانك اذنیله بشیوز نفر

ذمی چکیلوب وصالنوب عسکر اسلامك امداد واعانتنه عزم راه و بانه لوقه‌یه شتابان اولمشلر ایدی لله الحمد والمنه وصوللرنده انلره دخی احتیاج برطرف اولمش ایدی وبو خبر نصرت نشاط انکیز ایله رکاب همایون خسروانی‌یه ارسال اولنان منلا کاتبی نامیله شهیر سلیمان افندی الطاف جلیلهٔ پادشاهیدن مظهر اولدیغی عطایادن غیری قریحهٔ کریمهٔ شهریاریٔ بنده نوازدن امثالی بیننده برطوغ عنایتیله سرافراز بیورلدی واردوی همایونده صدر اعظم سردار اکرم طرفنه مژده رسان اولان باش چوقه‌دار دخی الطاف علیهٔ صدراعظمیدن مظهر مکارم اولوب مسرور الفؤاد جانب سرداره اعاده اولندی موالیٔ کرامدن مدینهٔ سرای منلاسی اولان مصطفی افندی امور سفریه مهامنی رؤیت و پیدرپی اخراج وایصال عسکر مهمه‌سنی ومصالح سائرهٔ عبادی کورمك ورعایایه نظارت ایتمك ایچون سرایده اقامتی مناسب کورلوب والیٔ مشارالیه معیتنه وکیل تعیین اولنمش ایدی منلای مشارالیه دخی کمال دقت ایله عهدهٔ اهتمامنه حواله اولنان خدمات علیه‌ده رخاوت وتکاسل کوسترمیوب خدمات پسندیده‌سی مقابله‌سنده حلب الشهبا پایه‌سی عنایت واحسان ومنصبی ایکی سنه مد اولنمغله کندویه اکرام اولندی واکرچه بوسنه‌نك اوجانب غائله‌سی عون باری ایله برطرف اولدی ولکن جوانب سائره‌ده بوسنه‌نك حدودی داخلنده وخارجنده نیجه محللره دشمنك استیلایه قصدی وسائر ممالك اسلامیه‌یه سو بسو ایصال مضرته قیامیله پای اقدامی هنوز زائل اولمدیغندن بهرحال عسکر اسلامك اولمحلدن حرکتی وآخر محللره نهضت ایله دفع مضرت اعدا ایچون تحریك عنان غیرتی لازمهٔ حالدن اولدیغنه بناء حالا اردوی اسلامده موجود شایستهٔ نظر والتفات وسزاوار رتبه واعتبار برنیجه‌لرك

نیل آماللری و مراملرینه ایصاللری اوقات اخرای مرهونه یه امهال اولنمق مقتضای حال و وقتدن عد اولندی

تعمیر قلعه

مستحفظلرك امورلری تنظیم و مهام محافظه مهمه سی ترتیب اولندقده قلعه نك شر اعدادن رخنه دار اولمش محللری و برج و بارونك سوراخ و کدکاری و مشرف انهدام اولان جدر و ابوابی تجدید و تعمیر و ترمیم کشنی و سپارشی مصلحتی ایچون بر ایکی کون دخی مکث و آرام مقتضی اولدیغندن افق سعادتدن انوار فوز و نصرت لمعان ایتدیکی روز فیروزدن صکره آنفا تفصیلی مرور ایدن باجمله امور مهمه نك رؤیتی عون حق ایله رسیدهٔ حسن ختام اولمغله من بعد توقف اقتضا ایدر بر حالت قالمیوب بر طرفه دخی عزیمت و برجانبك دین قرنداشلرینه دخی مددرس اولمغه مسارعت قرارداده سردار و جمهور اولدی

احوال قلعهٔ بوژین

سردار غیرت شعار عساکر موحدین ایله هنوز بودراشچه صحراسنده لنکرانداز پای ظفرمدار ایکن ثغور اسلامیه دن بوژین و چتین قلعه لری لشکر اعدای خسران انجامندن محصور اولدقلری خبر وحشت اثر ورود و وصول بولمشیدی بالاده تحریر اولندیغی اوزره بوژین قلعه سنی محاصره ایدن خروات بانی لعینی معیتنده مجتمع لشکر بی شمار کفار ایله سرحد بوسنه ثغورندن نوی قلعه سنه استیلا قصدیله دار و دیار نحوست مدارندن مقدمجه حرکت و نوی قلعه سنه قارشو بر بچق ساعت مسافه ده یاروله نام محلده طابور قوروب تهیهٔ اسباب محاصره و مهماتده ایکن بالتقدیر ازل اونه و صانه نهرلری شدت اوزره طغیان و طغیانلری دخی معتاده مغایر زیاده امتداد بولمغله قلعهٔ مرقومه یه تقرب و محاصره سنه مجال

وامكان ال ويرمديكندن قرق كونه قريب زمان نار حسرت ايله نخم درون سوز وكدازده اولمشيكن بالضروره قلعهٔ مرقومه‌نك جانب غرب وشمالنده سكز ساعت مسافه‌ده برمحل مرتفعده واقع بوژين قلعه‌سى محاصره‌سنه على الغفله عطف عنان نخوت مدار ايدوب محاصره ايله اهاليسنى تضييقه مبادرت ايلدى قلعهٔ مرقومه كمال مرتبه‌ده متين ومنيع واكرچه درونده محصور محافظين واهالى نامنده اولنلر قليل الافراد ايديلر ولكن اول قلعهٔ منيعه‌نك خلق وحواليسى ايلاتنك رجال ونسوانى بلكه ذكورندن زياده اناثى قوى القلب شجيع وبهادر بالاقد وقامه شيردلان سربازان غيرت كشان اولوب اكثريا شوهرزنه مخصوص امورى كندوزى كوروب حرب وضربده ودشمن ايله مقابله ومصادمه ومصارعه ومقاتله‌ده دخى قطعا ذكورلرينك رجال حربندن تفاوت ونقصانلرى اولميوب بودفعه دخى دشمن ايله حرب وضرب ومدافعه‌ده مردانه غيرت وشيرانه حميتلرى ديار بوسنه‌ده السنهٔ خواص وعوامده جارى برداستان اولمشدر ابتداى محاصره‌دن برقاچ كون مرورنده اهالئ قلعه كيفيت احواللرينى والئ مملكت وزير عاليشانه اعلام وافاده ايچون عرض ومحضر تحرير وبيراقدار اوغلى علمدار احمد نام جسور وجرى بر بهادر دلى قانلى بى كيجه‌نك بروقتنده بر ترتيب ايله قلعه‌دن چيقاروب والئ محترم جانبنه ارسال ايتمشلر ايدى بوژيندن صحراى پودراشچه يكرمى التى ساعت مقدارى مسافه اولوب علمدار مرقوم كمال سرعت ايله اردوى اسلام بانه‌لوقه امدادينه تحريك زمام عزيمت اوزره ايكن صحراى مرقومده اردوكاه اسلامه ملاقى اولمشيدى چون اتفاق آراى عموم ايله بانه‌لوقه امدادينه وارلمق اولى واهم كورلمشيدى پس اول طرف احوالى برطرف اولنجه بوژين وچتين قلعه‌لرى اهاليلرينه

دخی مهما امکن صبر و ثباته تقویه و ویرلمك لازمهٔ حالدن اولدیغنه بناء
مناسبت سمتیه وقرب جوار تقریبیله نوی و بهکه وقروپه واوشترونیجه
قلعه‌لری اهالیلرینه بیوردیلر ارسال وسرحد مرقومه رجالی
حربندن برمقداری قلعه‌لری محافظه‌سیله قیام و برمقداری
بانه‌لوقه‌ده اردویه یتشمك و برمقداری بوژین وچتین قلعه‌لری
امدادینه قیام ایلمك اوزره بیوردیلر ارسال اولنمق رأی صوابدید
سردار اکرم اولمشیدی بناء علیه سردار صاحب تدبیر علمدار
مرقومه نیجه نیجه اکراملر والتفاتلر و وعدلر ایدوب مخفی وسرانه
تربیه وتوصیه‌لر ایله کیرو ارجاع واعاده ایلدی علمدار مرقوم
بوژینه واروب ینه برتقریب ایله قلعه‌یه کیروب اهالی قلعه‌یه
☼ لاتخافوا ولاتحزنوا ☼ زمزمه‌سیله ایشته دولتلو پاشا
عساکر بیشماریله بالذات کندولری امدادیکزه کلیور وقریبا
یتشور همان غیرت ایده‌لم سردار نصرت شعار عسکریله کانجه
نابرجا برایش ایله بدنام اولمیه‌لم دیو عظیم تقویه ویروب جمله‌یی
غیرت وحمیته تشویق ایلدی واثنای حرب وضربده برایکی
دفعه کیجه‌لرده قلعه‌دن چیقوب اوشترو بچه‌ده تحزب واحتشاد
ایدن رجال سرحد کروهنه ملاقات وانلره دخی کونا کون کلمات
دلفریب ایله تقویه ویروب سز حاضر وآماده بولنوب قلعه خلقی
سزدن خبیر واکاه اولدقجه غیرت ایدرلر وسز کوش وقولاق اولوك
ایشته پاشا حضرتلری کلیور الم اوزره اولمیه‌سز دیو کاه بونلره
وکاه قلعه‌ده اولانلره غیرت ویروب وینه قلعه‌یه کیروب جمله‌یی غیرته
وکتوات دشمنه حمله وهجوم ایله دل آلوب باش کسوب بووجهله
نه اشلدیسه اشلدی دشمن الینه برسررشته ویرمیوب ضعف
کوسترمدی وقلعه‌یی حفظ ایتدردی وبو جمله‌یی چتین قلعه‌سی
اهالیلرینه دخی مخصوص آدملریله پیدرپی اعلام وافاده ایدوب

بعینه بو معامله وخدعهٔ حربیه ایله انلره دخی غیرت ویردی واکرچه محاصره متمادی واون بش کونه بالغ اولمشیدی ینه بو حال ایله مدافعه ده تهاون وفتور کوسترمدی بو خلالده بانه لوقه ده کفار خاکسارک انهزامی خبری بوژیندن التی ساعت مسافه ده اوشتر وشجه ده مجتمع اولوب فرصتجوی حرکت اولان بر بلوک سرحد رجال حربنک سمعلرینه رسیده اولدقده جمله یه شوق جدید حاصل اولدی. من بعد ورود والی یه توقف ایتیوب بوژین محاصره سنه مقدم ومصر اولان لشکر دشمنه هجومه شتابان اولدیلر مکر اول خلالده دشمن عسکری دخی بانه لوقه انهزامندن اکاه اولوب درحال طاس وطراقی دروب دوشروب فرار داعیه سنده اولدیلر بو حال اوزره یوزری راه ادباره دونمش ایکن اوشتر وشجه ده تحزب ایدن سرحد عسکری یتشوب وقلعه دلاورلری دخی چیقوب باشلرینه اوشدیلر ووافر مسافه عقبکیرلک ایله نیچه کفاری قتل واعدام ونیچه اثقاللرینی ومهماتلرینی براقدیروب برقاچ پاره طوپلرینی اخذ ایتدیلر

احوال قلعهٔ چتین

قلعهٔ مرقومه نک دخی اهالیسی وعموما رجال ونسوانی دامن غیرتی درمیان ایدوب الحق دشمن ایله مدافعه ده مردانه غیرت ایتدیلر ووالیٔ مشارالیه امداد یمزه کلیور دیو بو امید ایله تمادیٔ محنت محاصره یه مصابرت کوستردیلر بوژین ایله چتین مابینی التی ساعت مسافه اولوب بانه لوقه ده کفارک انهزامی خبری وبوژین کیفیتی چتین قلعه سی محاصره سنه اقدام ایدن کفاره دخی عکس ایدوب اکاه اولدیغی ساعت محاصره دن کف ید وقراری فراره تبدیل ایله راه ادباره کریزان اولدیلر بوژینه اعانت ایدن سرحد رجالی وقلعه خلقی واول طرف اهالی وایلات ارلری

تعقيب ايله نيجه لرينى سبى واسير ونيجه نيجه اموال واشيا ايله مغتنم اولديلر بوزين وچتين قلعه لرينك كيفيتلرى درون سردارده برعقده اولمش ايكن لله الحمد والمنه بونلرڭ دخى نصرت وظفر خبرلرى آنفا مذكور علمدار ايله بانه لوقه ده مكث وآرام اثناسنده والئ محترم حضرتلرينه رسيده اولوب بوغائله نك اندفاعى والى واهالى وجملهٔ مؤمنينه سرور بخش اولدى مژده ايله كلان علمدار والى طرفندن نيجه نيجه الطافه مظهر اولدقده مطلوبى اوزره بر فارسان اغالغى ايله مسرور الفؤاد بيورلدى

حركت اردوى اسلام از صحراى بانه لوقه

فلله الحمد والمنه بو طرف غائله سى منوال محرر اوزره برطرف اولوب اول ديار خلق مكر وكيد اعدادن خلاص ايله نعم امن امان ايله مغتنم اولدى چون برزماندنبرو مملكت بوسنه نك آب رويى اولان مدينهٔ سرايده برقلعهٔ منيعه بنيادينه شروع ومباشرت اولنمش ايدى ولكن بو اثناده مملكته طرف طرف دشمن دينڭ هجومى ختام واتمامنه سد ممانعت اولمش ايدى پس بوندن بويله بو جانبده سردار وعسكرڭ مكث وتوقفنى اقتضا ايدر برحالت قالمامغله ماه ربيع الاخرينك اون اوچنجى سبت كونى حركت وبانه لوقه دن اوتوز برساعت مسافه ده واقع مدينهٔ سراى جانبنه عطف عنان عزيمت اولنوب وطى مراحل وقطع منازل ايدرك اثناى طريقده مقر حكومت اولان طراونيق شهرينه وصولده جلسهٔ خفيفه برله آرام واستراحتدن صكره سعادت واجلال برله مدينهٔ سرايه نهضت ونزوله سوق مطيهٔ استعجال اولندى وقلعهٔ نو بنيادڭ تكميل واتمامنه بذل نقدينهٔ همت اولنوب حسن ختامه ايردى وبالجمله اسباب مهماتڭ حفظ وحراستى كركى كبى ترتيب وتنظيم اولندى

﴿ احوال استیلای دشمن یکی بازار ﴾

بالاده تحریر وتفصیل اولندیغی اوزره دشمنك بغراد طرفلرنده ابزه‌رنیق حدودی قربنده پای انداز نحوست مداری اولان طابوری محل مرقومدن حرکت ونهر طونه ساحلیله یوز وتپه قربنه واردقده طمشوار طرفنده بولنان لشکر کفار دخی احرام حوالیسنده طونه اوزرنده قوردقلری جسردن مرور وایکی فرقهٔ لعینه تعدد دنصکره کلیتلی طابورندارك ایله جاسار تبهکارلك دماسی اوربه دوقه‌سی نام خسران مآل بش بوغلری اولوب نیش جانبنه طوغری تحریك زمام نحوست ارتسام ونیش قلعه‌سنه استیلا عقبنده طابوردن برکروه عسکر افراز وطابور شکننه افراغ ایدوب مملکت بوسنه‌نك برو طرفنه کلدیکی مقامنده اولان یکی بازار طرفلرینه تسییره شتاب ایلدی کروه کفار یکی بازاره قریب اولدیغی خبر قلعه اهالیسی کوشلرینه واصل اولنجه پای ثباتلری متزلزل ودشمن ایله مدافعه ومقابله‌یه عدم اقتدار وهم ووسوسه‌سنه تابع اولوب قلعه‌یی تخلیه وفرار ایله شواهق جباله تحصن ایتدیلر دشمن کلوب قلعهٔ خالیه‌یی بلا مانع وبلا مزاحم ضبط ایلدی وبو طریق ایله بو طرفلردن بوسنه‌نك موارد وشوارعی بالکلیه سد وبنده فرصت‌یاب اولدی اهالیٔ بوسنه اوته‌دن وبرودن امین ومأمون الغائله اولمق دیرایکن بروجانبده کلید مملکت ناکاه دشمن الینه کرفتار اولدیغی خبر موحشندن فکر واندیشه ایله غایت بی حضور اولدیلر دشمن حیله کارانه قلعه‌یه دسترس اولدیغی کبی اول حوالیده واقع جبالده مسکن وتوطن ارناود طائفه‌سندن کلمنته نام زمره وسائر قبائل ونواحی جبالده مسکن ومأوی اتخاذ ایله تحصن ایتمش ارناود عشایری اشقیالرینه خبر کوندروب وعد ووعیدلر ایله اطاعت واتباعه دعوت واول ملاعین دخی جبالرنده مرکوز

خبائثلری مقتضاسنجه جمله‌سی دشمن دینه اطاعت وتبعیت ایدوب دشمن ایله اتحاد ایلدیلر ودشمنه معیت ودلالت ایله یکی بازار وبحورواقوه حوالیلرین خسارت ونهب وغارت واهالی اسلام ایله حرب وقتاله مبادرت ایتدیلر و بوطریقله بوسنه مملکتنه دخول وخروج ایده‌جك ممر وموارددی بالکلیه سد و بند ایتدیلر

تعیین شدن عسکر برای استخلاص یکی بازار

بوخبر وحشت اثر والی محترم وزیر جلیل الهمم حضرتلرینه مدینهٔ سرایده ورود ووصول بولدیغی برله درحال کتخدازی یعقوب اغاسی وچاوشلر کتخداسی محمد اغاسی وطورمش پاشا زاده مراد بکی قپوزی خلقیله وهر سنك سنجاغنك بالجمله حرب وضربه قادر ایش ارلریله اول گروه کفار دوزخ قرار اوزرلرینه مأمور وانلر دخی احتشاد ایله برچند ظفر موعود اولوب یکی بازاره وصول بولدقلرنده عون وعنایت جناب باری تعالی برله دشمن الندن قلعه‌یی تخلیص وبوسنه یوللرندن خار وخاشاك عدویی ازاله ولوث ممانعتی تطهیردن غیری عصیان وطغیان ایله دشمنه تبعیت والتحاق ایله فساده جسارت ایدن خاین وخبیثلردن برنیجه کفاری قتل واعدام ونسوان وصبیانلرین سبی واسیر واموال وارزاقلرین نهب وغارت ایدوب غنایم بیشمار ایله ینه مدینهٔ سرایه عودت ایلدیلر

احوال قلعهٔ اوزیجه

اعدای دین نیشه استیلادن صکره اون بش بیك مقداری کفاردن برطابور دخی ترتیب وآنی دخی بوسنه قلاعندن اوزیجه قلعه‌سی اوزرینه ارسال وتسییر واروب قلعه‌یی محاصره ایتدکلری خبرینی حاوی قلعه اهالیسنك عرض ومحضر برله فریادنامه‌لری ورود ایلدی چون اول اثناده عساکر اسلامك اکثری آرام واستراحت بلکه یکیدن تدارك مازم ایچون مسکن ومأوازینه

پراكنده اولمشلر ایدی بو خبر ورودنده اطراف واكنافده منزللر ایله بیورلدیلر ارسال اولنوب عساكر اسلامك عجالة كلوب یتشوب وغلاسنچه صحراسنده تجمع واحتشادلری محكم تنبیه اولنوب والیٔ محترم دخی مدینهٔ سرایدن حركت وغلاسنچه صحراسنه سوق مطیهٔ استعجال برله صحرای مرقومده نزول وضرب اوتاد خیام اولنوب صحرای مرقوم محل اردوگاه اولدی برقاچ كون حسب الاقتضا ورود ووصول عسكره انتظار ایله مكث وتوقف اختیار اولندی عسكر اسلام دخی اول باول ورود ووصوله شتابان كفایت مقداره بالغ اولدقلرنده دشمن جانبنه حركت و برایق ایلروده بولنمق ایچون صحرای مرقومدن نهضت واوصماجه نام منزله نزول وضرب اوتاد خیام اولندی وزیر مشار الیه هر امرده بلكه هر خصوصده رؤسای عسكر وكبرای رجال سرحدن امور دیده كار آزموده كرم وسرد خورده عقلای عاقبت اندیشلر ایله مراسم مشاوره یه مراعات دأبی ومعتادی اولدیغنه بناء منزل مزبوره نزولنده دخی عقد مجلس مشورت اولندقده اتفاق عموم ایله وزیر مشار الیه محل مرقومده سد اسكندر اولوب اقامتی وقلعه امدادینه كفایت مقداری عسكر دلیر انتخاب اولنوب تسییر اولنمق رأی وتدبیر اولنمغله درحال دلاوران شیردلان عسكردن بش التی بیك مقداری سربازان میدان وغا سچیلوب بر سریهٔ قویه اولدیلر واوزرلرینه سابقا ابزورنیق قپودانی اولوب اوستروجه جنكنده شهید اولان عثمان بك ایله معیت اوزره باش بوغ وبانه لوقه ده صاغ قول اولوب جلادت واعمال عسكرده حسن تدبیر ایله معروف محمد قپودان باش بوغ نصب وتعیین اولندی قپودان موی الیه معیتنه مأمور عسكر ایله نهر دیرندن عبور وقلعهٔ محصوره امداد واعانته شتابان ایكن مكر قلعهٔ مرقومه اهالیسی لشكر دشمنده كثرتی ومهمات

حربیه‌سنده وفرقتی وکندوزنده قلق کوروب کفارك برقاچ کون محاصره وتضییقه کرمیت ایله اقدامن مشاهده‌دن صکره مقاومته عدم اقتدار وهمنه تابع وقلعه‌یی استیمان ایله ید دشمنه تسلیم ودشمن دخی شرط استیمانلری اوزره اهالی قلعه‌یی قلعه‌دن چقاروب یوله روان ایتمش ومحل معهودلرینه سالما ارسال وایصال ایچون معیتلرینه ایکی قپودان ایله یوز اوتوز نفر نمچه‌لو قوشمش اثنای طریقده مصادفه ایتدکلرنده قپودان مومی الیه نمچه‌لوزی وقلعه اهالیلرینی جمله اخذ وکندولرینی اردوکاه اسلامه کوتوروب والی مشارالیهه تسلیم ایلیوب امرینه منتظر اولدی والی مشارالیه وقوع حاله اطلاع تحصیل ایلدکده قلعه‌یی دشمنه ویرمك تهمتنده قلعه ضابطی الحاج اسمعیل قپودانی ونائب مصطفی‌یی بلا امان نمچه‌لوز قارشوسنده قتل ونمچه‌لرینك دخی جزای مایلیقلرین ترتیب ایلدی ونمچه‌لوزی حسب الاقتضا علی طریق المسافرت اردوده برمحل مناسبه قوندردیلر والی صاحب تدبیر دوراندیش ودقایق بین بومحلده اعمال فکر ایله شاید که قلعه‌یی استیلا ایدن کفار نشوهٔ بادهٔ غلبهٔ غرور ایله هنوز سرنهادهٔ وسادهٔ غفلت اولوب شاید که قلعه حفظنه انتظام ویرمامش اوله ملاحظه‌سیله آنفا مذکور محمد قپودانی بش التی بیك دلاوران قوی الجنان ایله عجاله قلعه جانبنه ارسال وتسییر ایتدیلر اردوده اولان نمچه‌لوز دخی ایکی کون مکثدن صکره قپودانلرینه بر دوناق چوقه ونفراتك هر برینك اللرینه بر التون بخشیش ویریلوب اردوکاهدن طرد وتبعید وبووجه اوزره طابورلرینه ارجاع واعاده اولندیلر قپودان مومی الیه معیتنه مأمور جند ظفر موعود ایله سارعا مسارعت وعلی الغفله قلعهٔ مرقومه‌یه وصول بولدیلر ولکن قلعهٔ مرقومه متانت اوزره مبنی اولدیغندن غیری ید دشمنه کرفتار اولدیغی کبی

دشمن دین محافظه‌سی مهامنی عجاله ترتیب و نیجه مهمات ایله رقاعی دخی تقویه و ویرمش عسکر اسلامده ایسه طوب وجبه‌خانه اولمیوب صلابت وسبکبار الغار ایله کفار کارزارك قلعه‌یه تعرض عبث اشتغال وتلاف نفوسدن غیری برشیئه منتج اوله‌مه‌جغنی درك و یقین ایلدکلرنده فی الحال پیشکاه قلعه‌ده واقع شهره علی الغفله هجوم وشهرده بولنان نجاو وعصاة کفره‌دن بش التیوز مقداری ملاعینی قتل واعدام و بیکدن متجاوز نسوان وصبیانی سبی واسیر وبعده اطرافلرده واقع دشمن قریه‌لرینی نهب وغارت ایدوب اول فراوان غنایم ایله مالامال اولدقلرنده سالما وغانما اردوگاه اسلامه رجعت ایلدیلر بو اثناده اوزیجه قلعه‌سی فتح وتسخیری طوب وطوبخانه وجبه‌خانه ایله وارلق امر مهمی وقت اخرای مرهونیه امهال اولنمق رأی صوابدید والی ورجال اولوب دشمنك اطراف واکنافده حرکته کوش قولاق اولوب حاضر وآماده طورمق اولی کورلدی فی الواقع جنود موحدین دخی حاضر ونه طرفدن دشمن ظهور ایدرسه سیل روان کبی اوجانه اقتحامه متهیء ومنتظر اشارة اولمشلر ایدی صحرای مرقومده برقاچ کون مکث وآرام اثناسنده صدر اعظم سردار اکرم جانبندن وافر زماندن برو مراسلات ومکاتبات امر مهمی منقطع واردوی همایوندن خبر کلدیکی کیفیته باعث و بادی عجبانه اوله دیو میان خلقده قیل وقال ایدوکنی والی صاحب تدبیر فهم وادراك ایتدیکی کبی بو حالت وحشت انکیزك اسلوب حکیمانه اوزره دفع وتسکین تدبیرینه مسارعت ایلدی پس سابقا ایزورنیق قپودانی سالف الذکر محمد قپودانی بو امر مهمك تمشیتنه مأمور ایدوب بای حال نیش طرفنه کیدن طابورك کیفیت احوالنی تجسس وتحقیق ایله بو عقده مشکل بندك انکشافنه وسیله اوله‌جق طریقه تشبث ایدوب قپودان

مومی الیهی یوز یکرمی مقداری دلاوران شیردلان ایله بلغراد طرفلرینه ارسال ایلدی قپودان دایر معیتنه منضم بهادران غیرت سمات ایله اردوگاهدن کیجه قره کوسنده چیقوب ونهر دریندن عبور ایدوب اوزیچه قلعه‌سی ما راسیله اوزیچه‌دن درت ساعت ایلروسنده بلغراد یوللرنده دل الق و یواق داعیه‌سیله جستجوده ایکن پوژیغه‌جك نام قریه قربنده مقدمالشچه پالنقه‌سی خسارتده بولنوب حالا دشمن دینك طابورندن کلمش برکروه مجسار لوقطنه‌سنه دوش اولدیلر متوکلا علی الله درحال اوزرلرینه شیرانه صولت ایله حمله وهجوم واون بش مقدارینی قتل وسکز نفرینی حیا اخذ وقید و بند ایله اردوگاه اسلامده والی مشار الیهك حضورینه کتوردیلر بو خصوصده والی مشار الیه غایت ایله مسرور ودلشاد اولوب قپودان مومی الیهه خلعت کیدیروب کندو الیله باشنه بر التون چلنك طاقوب فرق افتخارینی عیوقه یتشدردی ومعیتنده بولنان دلاورلك هر برینی حالنه مناسب اکرام والتفاتیله ممنون ومسرور الفؤاد ایلدی کتوریلان دیللر استنطاق اولندقده نیش اوزرینه کیدن طابورده باش بوغ اولان جاسار دامادی نیش قلعه‌سنی استیمان ایله الوب ضبط ایلدی الکساندره نام جنرالی وافر نیچه عسکریله محافظه‌سنه تعیین ایلدی وطابورده لسان عسکریده جاری اولان حوادث بودرکه جاسار دامادی جمله عسکریله نیشدن بوسنه طرفنه عزیمت وویشه غراد کوپریسندن کچوب بوسنه سرایی حصارسز وسورسز آچیق بر معظم شهر اولمغله نیتلری شهر مرقومی ضبط ایتمکدر بو رأیه قرار ویردیکی طابورده سویلنوردی و بچدن جاسار طرفندن اولانك ورودینه منتظر اولنشلر ایدی اول اثناده بزی بو طرفه مأمور ایتدیلر بزده بو طرفلرده برقاچ ایام شکار داعیه‌سیله کشت وکذارده ایکن مکر نیشده کی

طابور بر چیقدقدن صکره ایکی طابوره بولنمش بری ودین طرفنه کیتمش و بری جاسارك داماديله بوسنه يه کیتمك اوزره بوطرفلردن کچمش واوزیچه يه واصل اولمش محل مزبوره وصولنده بوسنه والیسنك کیفیتنی سؤال ایتدکده اوزیچه خلقی کتوروب آنفا ذکری مرور ایتدیکی اوزره والینك اردوسنده ایکی کون مکث ایدن نمچه اوز جواب ویرمشلرکه بوسنه والیسی ایشته سکز ساعت برده صوماچه نام صحراده لنکرانداز پای اقامت اولمشدر یاننده یوز بیکه بالغ اولور کزیده عسکر واردر غالبا طابورك بوسنه سراینه کیده جکندن خبر المشدر دیو خبر ویردکلرندن جاسار دامادی ومدبر اموری اولان سکندروف جنرال وهم روسیه یه تابع اولوب بوسنه ایچروسنه کیتمك عزیمتنی فسخ ایدوب عجله بوکردلنه کیتمشلردر وحالا طابور انده در طابوردن کلنلر بزه بویله خبر ویردیلر بز دخی اول طرفه کیتمکه میل ایله متوجه اولمشیدك بر بلوك بوسنولیلره دوش اولدق اوزریمزه هجوم ایدوب کیممز فرار وکیممزی قتل وکیممزی اخذ واسیر ایتدیلر دیو هر برینك تقریری آخرك تقریرینه مطابق کلدیکندن خبرك صدقنه استدلال اولندی

﴿ فرستادن عسکر برای امداد قلعهٔ صوقول ﴾

دللرك تقریرینه کوره طابور مرقوم بوکردلنه وصولدن اول هنوز اثنای راهده طابورك نصف مرتبه‌سی کفار یني بر طابور صورتنه افراغ ایدوب والیوه یه کوندرمش واندن بعض مهمات آلوب صوقول قلعه‌سنه هجوم ایتمك اوزره قرار دادهٔ رأی وتدبیرلری اولمش ایدوکی دللرك تقریرلری بر برینه مطابق کلدیکندن قضیه نك صدقنه استدلال اولنوب بعض رعایادخی خبر ویرملریله اول طرف تدارکی اسبابنه تشبث لازمهٔ ذمت علوهمت اولدی بناءً علیه والیٔ مشارالیه من بعد آرام وتوقفی جائز کورمیوب دشمن طابوری

سمتنه حركت واوصماجه صحراسندن نهضت ودرت ساعت
ايلروده سره برنجه قضاسنده برمناسب محلده نهر درين كنارنده
نزول اولنوب ضرب اوتاد خيام اولندى ودرعقب صوقول قلعه سى
امدادى تداركنه تشبث اولنوب اردوى اسلامده موجود بوسنه
شجيعلرندن بش التى بيك مقدارى دلاوران سربازان ميدان حرب
وضرب سچيلوب كرارا ومرارا اوصافى مذكور محمد قپودان
اوزرلرينه باش بوغ نصب وتعيين اولنوب آبازه نام چوقه دار معيته
مأمور وجند ظفر موعود مرقوم بلا تردد نهر دريندن سفينه لر ايله
عبوره عزيمتلرى اثناده ولىٔ صاحب تدبير عجله مناسبت معتنيه ايله
اولحواليده واقع ازورنيق وطوزله قضالرى اعيان واهاليلرينه
وديرالكلى وديرالكمز ايش ارلرينه مؤكد تنبيهاتى حاوى بيورلديلر
اصدار وارسال وعجالة حاضر وآماده واوزرلرينه ازورنيق
ساكنلرندن على بك زاده محمد اغايى وكبيرى زاده مصطفى افندى يى
باش بوغ نصب وتعيين ايدوب آغاى مذكور باش بوغ مرقوم محمد
قپودانك معيتنه مأمور وبرآن اول يتشوب التحاق والتصاقه
سارعا مسارعتلرين اكيد وشديد تنبيه وتوصيه ايلدى انلر دخى
تحزب ايله برسريۀ پاكيزه اولوب راهه عزيمت وصوقول قلعه سى
قربنده جند اوله يتشوب ملاقات ايله ايكى سريۀ ناجيه اتحاد ايله
بردرياى غيرت خروش اولديلر اول اثناده دشمن عسكرى دخى
صوقول قلعه سنه سوء قصد ايله قرب جواره واصل اولدوغى
خبر جاسوسلر وساطتيله ورود ايلدى درحال رؤساى عسكر
واعيان وايش ارلرى باش بوغلرى يانه جمع اولوب عقد مجلس
مشاورۀ قيل وقال ايله ادارۀ اقداح مناقشه ايلديلر بالآخره
دشمنك وروديله محاصره مبادرته فرصت ويرلممك اولى كورلوب
باصقين بصمه لكدر وعسكر اسلام دشمنه حمله وهجوم ايله غالب

اولنان تدبیر مضمونی ایله عمل قرار داده جمهور اولدقده دشمنه قارشو
سوق مطلبنه استعجال اولنوب قلعه‌یه اوچ ساعت مقداری مسافه‌ده
دشمن عسکرینی قارشولیوب طوب منزلی قدر مسافه‌ده دشمن
عسکریله رو برو اولدقلرنده عسکر اسلام مانند بحر زخار جوش
وخروشه کلوب دشمن عسکری آلای اصوات شیرانه ایله بر هجمهٔ
دلیرانه صالدیلر وبازار گیرودارده جان ستد وداده نقدینهٔ سیف
وسنان ایله گرمیت اوزره رواج ویردیلر همسان وهلهٔ اولیده عدوی
عنیدک قوت ظهری مقامنده اولان ضابطهٔ ترتیب ونظامی مختل
وقواعد هندسیه اوزره کمال مساوات اوزره استصفاف ایله ترتیب
وتشیید ایتدوکی هیئت مجموعه‌سنک بناسی متزلزل اولدی مع هذا
ینه دشمن دین خراش جان ایله ثبات ومتانت کوسترلر ایدی
بالاخره تعاقب حملات وهجومات شیردلان غزاته طاقت کتوره‌میوب
قفالرینه روگردان وراه ادباره گریزان اولدیلر چند نفر صورد دخی
نضاق نیزلی میان جامه‌بند ایدوب عقبکیرلک ایله دوه‌تپه برخنه
تنفسه مجال ویرمدیلر عاقبت بقیة السیوف پیش راهلرنده واقع
بر بوغازه جان آتدیلر اول خلالده اختشام وقتی دخی ایرشمکله ظلمت
لیلده تعقیب ممکن اولمیوب غزات موحدین دخی بوغاز اغزنده نزول
واول کیجه انده توقف وآرامی مناسب کوردیلر علی السحر عسکر
اسلام بلامانع وبلامزاحم بوغازدن مرور ایتدیلر ودشمن دین ایسه
پیشلرنده واقع والیوه نام قلعه‌لرینه فرار ایله التجایه شتابان
اولدقلرین چند مظفر معاینه ایدنجه ینه تعقیبلرینه شتابان اولوب
والیوه‌یه وارنجه اثنای طریقده دخی چوق کافری قتل واعدام
ایتدیلر وکفارک نیجه‌سی بوکردلده واقع طابورلرینه جان آتدیلر
عسکر اسلام دخی قلعه حوالیسن آلتی ساعت مسافه‌لره وارنجه
نهب وغارت واوچ بیکه بالغ اولور اسیر ونیجه اموال واشیا ودواب
ومواشیلرین آلوب غنیمت عظیمه ایله مغتنم اولدیلر

فتح پلنقهٔ والیوه

برمقدار آرام وفاصله دن صکره پلنقهٔ مرقومه یی محاصره به قیام وکرکی کبی اقدام ایله کفاری تضییقه بذل غیرت ایتدکلرنده دشمن دین حبل متین امانه تشبث ایدوب استیمانیله پلنقه یی علی حاله ایادیٔ غزاته تسلیمدن صکره ایچنده موجود کفاری طابورلرینه ایصال و پلنقه ده موجود طوب ومهماتی اخراج وصوقول قلعه سنه نقل وایصال و پلنقه وواروشنی احراق بالنار ایتدکلرندنصکره اموال فراوان غنایم وکمال سرور ونشاط ایله عودت وسالما اردوگاه والی یه واصل اولدیلر والیٔ والاشان باش بوغ اولان قپودان مشار بالبنانه وسائر رؤسای عسکره خلعتلر احسان وهر فردک حال وشاننه مناسب اکرام والتفاتلر وهزار تحسین وآفرینلر ایله خاطرنوازیشی مراتبنه کماینبغی مراعات بیوردیلر بوفتحدنصکره ازورنیقلی علی بک زاده محمد اغایه میرمیرانلق ایله ازورنیق سنجاغی عرض اولنوب مساعدهٔ علیه ارزانی بیورلدی منوال محرر اوزره نشاط تام وانبساط مالا کلام ایله اردوی اسلام محل مزبوردن حرکت ونهضت وازورنیق قلعه سی جانبنه عطف زمام عزیمت اولنوب اوچنجی مرحله ده سعادت واجلال برله ازورنیق حدودینه وصول و نام محلده نزول وضرب اوتاد خیام اولندی

ارسال محمد قپودان برای اخذ دل از طابور اعدا

ینه طابور طرفندن اخذ اولنوب استنطاق اولنان دیلک تقریرینه کوره طابور منحوس بوکردلنه واردقده جاسار دنمادی ارباب استشاره سیله مشورت ایدوب چون بوسنه ایچروسنه واردی ومدینهٔ سرایه کیدلدی وهنوز وقتده دخی مساعده واردر باری تهی دست عودت ایتمامک ایچون قرب جوارنده واقع ازورنیق قلعه سی اوزرینه وارالم قلعهٔ مرقومه نک فتح وتسخیری آساندر

دیو قلعهٔ مرقومه‌یه سوء قصده عزیمتلری بینلرنده قرار داده اولنمش وتدارکنه شروع اولنمش ایکن صوقوله کیدن عسکرزینک انهزامی ودرعقب والپوه پانقه‌سنك کیفیتی والپوه‌دن اخراج اولنوب طابوره ارسال اولنان کفارك تقریرلرندن و بوسنه والیسی عسکر بیشمار ایله ازورنیق قلعه‌سی پیشگاهنده لنگر انداز آرام اولدیغی جاسوسلری لسانلرندن معلوملری اولدقده کندولرینه حیرت ال ویروب عزیمتلرینه فتور گوستروب وهم وتشویشه مبتلا اولدیلر بوحال ایله تردد اوزره ایکن والی ذیشان ازورنیقه‌یه وصول بولدوغی کبی طابورك کیفیتنی تجسس وطابوردن دل آلمق ایچون آنفا مذکور شجیع وغازی ومشیر ومدبر محمد قپودانی اردوی اسلامدن دیله دیکی بیك نفر سرحدلو دلاورلریله معا طابور طرفنه ارسال وتسییر ایلدی مرقوم دخی اردودن چقوب طابوره قریب چرا نام یایلا قربنه واردقلرنده دامن کوهده برمحلده طابور قره‌غولنه دوش اولدقلری کبی دشمن گروهنه صولت شیرانه ایله برحملهٔ شدیده صالدیلر ومانند بلای ناکهانی کفاره صاتشدیلر عون حقله گروه کفار هجوم مؤمنینه تاب آور اوله‌میوب قفالرینه روکردان وانهزامه راه ادباره گریزان اولدیلر یوزدن متجاوز نفوس خبیثه قتل واعدام وصومبور قپودانی نامنده قره‌غول باشی اولان لعین کفر آیین یوز نفر کافر ایله حیا اخذ اولنوب قید وبند ایله پیشگاه والی ذیشانه کتوردیلر والی قدرآگاه دقیقه‌دان کریم الشان قپودان غازی مشارالیهه وباجمله معیتنده بولنان سربازان میدان وغایه کماهو حقه التفاتلر وعطیه‌لر وتحسین وآفرینلر ایله جمله‌یه تعظیم واکرام برله قانون خاطر نوازیی تجدید واحیا بیوردیلر بوکیفیت والی ذیشانه وباجمله غزات مسلمینه فرح قلب ایله تقویهٔ درونلرینه ونشاط وانبساط

خاطرلرینه وسیله اولوب جانب کفارده ایسه جابجا دامادینه ویانـده موجود مـدبران اموره مورث دهشت وموجب وهم واندیشه اولوب ایزورنیق قلعه‌سنه استیلا سوداسندن فراغت ومن بعد بوکردانده دخی مکث وآرام وتوقفه اقتدارلری قالمیوب فی الحال نهر صاوه اوزرنده جسرلر قوروب زمون زمینه صورت فرارده گذار ایلدیلر ودار ودیار نحوست مدارلرینه ایپ اولدیلر

عودت والی وعسکر بجانب مدینهٔ سرای

بوخبرك صدق وتحققندنصکره والئ جلیل شیم ایزورنیق ساحه‌سنده برقاچ کون مکث وآرام وبعض امور مهامنی تنظیمدن صکره محل مزبورده من بعد توقفی اقتضا ایدر برحالت قالمیوب فصل شتا دخی قرین حلول اولمغله مدینهٔ سرای جانبنه عطف عنان عزیمت ایلدیلر طی مراحل ایدرك مدینهٔ مرقومه‌یه سعادت واجلال ایله وصول میسر اولدقی کبی قلعهٔ نوبنیادك جبه‌خانه وطوبخانه ومهمات سائره‌سنی تکمیل وتتمیم عقبنده زواد وذخائر جمع وادخارینه ومهام سفریه‌دن مزراق وحربه وسائر آلات وادوات حربیه وغرار وبکسماد ولوازم سائره تدارکنه صرف نقدینهٔ غیرت ایلدیلر

ارسال عسکر بجانب بوکردلن برای تخریب

والئ دوربین وعاقبت اندیش وقت حضرده وایام مکث واقامتده دخی تضییع اوقاتی روا کورمیوب روز وشب ذهنی تضییق وغزتی غنیمت ایله اغنا طریقلرینی تتبع وتحری ایله عمال عقل ورشده مشغول ومداوم وبوخصوصی اربابیله مذاکره ومشاوره‌دن خالی اولمزدی بناءً علیه چون بوکردان طرفی لشکر دشمندن تهی ایدوکنه آنفا مذکور قرینه‌لردن استدلال اولنمش ایدی اولطرفه برمقدار عسکر کوندرلمك ایله ممالك اعدا نهب وغارت اولنمق والی

ورجالك

ورجالك اتفاق آرالريله مناسب كورلدكله مناسبت مرتبه‌دن ناشى ازورنيق وطوزله وقلادينه قضالرى اهاليلرينك درلكلى ودرلكسز حرب وضربه قادر ايش ارلرى بو خدمته مأمور واوزرلرينه ازورنيق سالارلرندن على بك زاده محمد اغا وطوزله سالارلرندن كبيرى زاده مصطفى افندى وازورنيق قپودانى باش بوغلر نصب وتعيين اولنوب بعد الاحتشاد برجم غفير صوب مأمورلرينه عازم اولديلر ابتدا دشمن يرلرينه وصوله قريب اولدقلرنده اوغورلرينه كلان پرناور نام پلنقه اهاليسى برنفر بيله خبر آلوب عجلة پلنقه‌يى تخليه ووراء فراره شتابان اولملريله غزاة موحدين پشلرينه دوشوب تقادن يتشوب الالى نفر كفارى قتل واون بش مقدارينى حيا اخذ واسير وپلنقه‌يى تحريق وتخريب ايتديلر ودرعقب بلينه نام پلنقه‌يه صرف عنان مسارعت وپلنقهٔ مرقومه‌يه هجوم ايله ظفرياب وآنده دخى يتمش مقدارى كفارى قتل وازاله واوتوز مقدارينى اسير وپلنقه‌يى تحريق وتخريب ووافر غنايم ايله غنائمندن صكره رجعت وسالما غانما ازورنيق قلعه‌سى قضاسنه واصل اولديلر كيفيت حالى وقوعى اوزره جانب واليه عرض واعلام ايتديلر لله الحمد والمنه فصل صيف وشتا مجاهدين دينه روى مساعده ايله مرور وفصل شتا دخى بو اثناده حلول ايتدكده اتفاق آراى عموم ايله والئ محترم حضرتلرينه مدينهٔ سراى مشتا تخصيص اولندى بعده ايام شتاده دخى تضييع اوقات روا كورلميوب مهما امكن ايش كورمك داعيه‌سيله والئ صاحب تدبير اياتده واقع قضاة افنديلرى وسائر علما وصلحا والويه آلاى بكلرينى وسرحد قپودانلرينى وسائر امور ديده كارآزموده ولايت ايش ارلرينى مدينهٔ سرايه دعوت ويانه جمع واحضار وعقد انجمن مشورت اولندقده والئ مشار اليه حضار مجلسه خطاب ايدوب اشبو

بولنديغمز مدينهٔ سرايه انجق يكرمی درت ساعت مسافه بعدی اولان اوزيجه قلعه‌سی كوزيمزه قارشو يد دشمنده قالمق حال ذمت علو همت سربازانه نقيضه‌يه باعث وروی دلارام شان شاهد غيرته لحوق غبار عاره بادی برمعنا ايدوكی ظاهر وقره طاغ تعبيريله شهرت شعار اولان جبال عظيميه تحصن ايله عصيانه جسارت وخسارته مبادرت ايدن ارناود اشقياسندن كلنته وقوچ واستروك عصاتی قبائلی بوندن اسبق يكی بازار وبحور وسجه واقووه پلنقه ونواحيلرك تحريق وتخريب ونهب وغارت وظلم وناموس دولتی هتك ودشمن دينه معيت وفسادده دلالت وحالا اول حال خباثت آلودلری مقتضاسنجه مقام عصيان وطغيانده پابرجای عناد واصرار اولدقلری خود معلومكزدر والحالة هذه بو ايكی عقدهٔ مشكل بندك فتح وحلنه صرف همت اهم مهام والزم لوازمدن اولمشدر ولكن نه يوزدن حركت وتنفيذی تقديمه مبادرت اولنمق اولی وانسب كورينور ديو علی طريق المشوره استخبار واستعلام بيوردقلرنده بعد التأمل والتحری زمرهٔ ميرميراندن سابقا دوقه كين واليسی محمود بك اوغلی محمود پاشا واسكندريه متصرفی خداويردی عارف پاشا ارناودلق طرفلرندن ارناود عسكريله وهرسك سنجاغی متصرفی متسلمی مرادبك قپوسی خلق وسنجاغ مزبورك حرب وضربه قادر اهالی ارزيله ايكی قول اولوب اول جبال عصاتی خائنلرينی قهر وتدميره ايكی طرفدن هجوم ايله مباشرت اولیدر و بوصورت اهون واسهل اولمق ملحوظدر وحالا دست استيلای كفاره كرفتار اولمش اوزيجه قلعه‌سی تخليصنه ايسه قوی الاقتدار برجيش غيرت شعار تعيين ومأمور قلنوب اوزرينه برصاحب تدبير حل وعقده وضبط وربطه واعمال عسكره قادر وامر عظيم محاصره‌نك طور وطرز

ودقايقنه عارف ودانا بر باش بوغ نصب وتعيين وكفايت مقدارى
مهمات استصحابيله كيدلك لازمدركه مراد ومرامه وصول ميسر
اوله ديو ارباب مشورت جواب وبرملريله والئ مشار اليه رجال
مشورتك بو وجهله ظهور ايدن رأى رزين وتدبير اصابت قرينلرين
قبول وتحسين ايدوب منوال مشروح اوزره حركت قرار دادهٔ
والى واهالى اراسنده خصوص مزبور در دولتمداره عرض
اولنوب شروع ومباشرت ورود فرمان جهان مطاع پادشاهى يه
تعليق وتوقيف اولندى

ارسال عسكر براى تأديب عصاة جبال

فرمان عالى شرف صدور وصول وورود بولندقده مضمون ميمنت
مقرونى مقتضاسنجه مقدما نيت وتصميم اولنديغى وجه اوزره
شدت شتايه وبرف وبارانه باقلميوب عصاة جبالك قهر وتدميريله
تأديبلرينه وترتيب جزاى مايليقلرينه ايكى قولدن حركت ايله
تحريك اقدام اولندى غزاة موحدين اول جبال صعب المرور
دشوار العبورك كاه سلوج عميق القعر ايچنده يوزەرك وكاه منجمد
اولمش محللرنده قار يوزندن كزار ايله قلال وتلال جباله طرمشوب
ذروه سنه عروج ايتديلر واول عصاة خبيثة الطينه خسران المآلى
بولندقلرى محللرده تضييق ايله تدميرلرينه مبادرت وبذل مقدرت
ايتديلر قبائل عصاة دخى مقابله ومدافعه يه پاى انداز ثبات عنادده
اولديلر باخصوص كروه عصاتدن كاينته وقوچ قبيله لرى جنك آور
تفنك انداز متعند ومتمرد قوم خبيث اولملريله جنك وجدالده
عظيم اصرار ايدوب بوغور بچه قلعه سى دلاورلرى اغوات
ونفراتندن يوزدن متجاوز مردان شير دلانى دانهٔ تفنك ايله شهيد
ايتديلر اول ملاعيندن ايسه آتى چوق كافر قتل اولنوب انداختهٔ
خاك مذلت اولديلر بالآخره مغلوب ومنهزم اولوب نيجه اموال

واشیالری نهب وغارت ونسوان وصبیانلری کرفتار بند سبی واسیر اولوب غزات اسلامه غنیمت اولدیلر انجامنده قوت قاهرهٔ اسلامیانه تاب آور اولهمیوب دامن امانه وحبل متین استیمانه تشبثدن غیری کندولرینه بر طریق ایله نجات اولمدیغنی حس وادراک ایدوب خاک تضرع ونیازه رونهاده براه عفو طلبنده اولدیلر وکما فی الاول اطاعت وانقیاد ایله رعیتی قبول وبن بعد اطاعتده ثابت قدم وراسخ الدملر اولوب طریق رعیت وذمتلرندن سرمو منحرف اولمیه جقلرینه کلی اعتماد کلمک ایچون معتمد علیه رهینلری آلنوب امور سائره لرینه دخی کرکی کبی نظام ویرلدکده سلامت براه عودت اولندی بو اثناده طورمش پاشازاده مراد بکه میرمیرانلق پایه سی عرض اولنوب مساعدهٔ جهانبانی سزاوار بیورلدی

ارسال شدن عسکر برای فتح قلعهٔ اوزیچه

لله الحمد والمنه عصاة غائله سی منوال محرر اوزره برطرف اولدقده اوزیچه قلعه سی استخلاصی تدارکنه شروع اولنوب بو امر مهمک تمشیتی ایچون اون بش بیک مقداری سرحد نشینان شجاعت نشان غزا اعتیاد دلاورلری احتشاد براه برجند ظفر موعود ترتیب اولنوب اوزرلرینه ساکنلرندن زمرهٔ میرمیراندن علی پاشا زاده ابراهیم پاشا ومرارا وکرارا مذکور الاوصاف مجرب الاطوار سابقا ایزورنیق قپودانی محمد قپودان باش بوغ نصب وتعیین اولنوب مرقومان دخی بربرلریله عقد رابطهٔ معاضدت واتحاد وهر خصوصده مشورت ومراعات قاعدهٔ مظاهرت واعتضاد ایلیه سز دیو محکم تنبیه اولندی وبش عدد طوب قلعه کوب وایکی عدد خمبرهٔ آتش بار وسائر کفایت مرتبه سی جبه خانه ومهمات استصحابیله جند ظفر موعود مرقوم

صوب مقصوده ارسال وتسيير اولندى چند فوز اثر شدت شتايه وكثرت برف وبرده باقيوب طى مراحل وقطع منازل ايدرك قلعهٔ اوزيجه قربنه واصل ونازل اولديلر وفى الحال مهمات جنك وحربى ترتيب ايدوب قلعه‌يى احاطه وتضييقه مسارعت ايتديلر

﴿ مأموريت محمد قپودان براى تخريب حوالئ اوزيجه ﴾

قلعه‌يه مار وموركك دخول وخروجى عدم امكان مرتبه‌سى غزات اسلامدن محافظ ومحاصره اسباب ولوازمى تمام وكركى كبى استحكام بولدقده باش بوغ ثانى وزمرهٔ غزاتده مشار بالبنان وشجيع وغازى محمد قپودان بش التى بيك چاپك سوار بوسنه شجيعلرى ايله اردوكاهدن آيريلوب اطراف واكناف ووحوالى‌يى تخريب وغارته اتفاق آراى عموم ايله مأمور اولدى وانلردخى الغار ايله چاپچقه واطنجه واوحواليده بولدقلرى پلانقه‌لرى تحريق وتخريب ايله ممالك كفارى غارت وخسارت واموال فراوان غنايم ايله عودت واردوكاه اسلامه سلامت ايله ملاقى اولوب مقام خدمتده قائم اولديلر

﴿ مأمورشدن محمد قپودان بجانب طابور ﴾

بر مقدار آرامدن صكره جاسوس كلوب بلغراد جانبندن قلعهٔ مرقومه‌يه امداد ايچون دشمن عسكرى كليور ديو خبر ويركله درحال قپودان مشار اليه درت بش بيك مقدارى دلاوران شجيع ومجرب الاطوارى استصحاب ايله امداد نامنه روبراه اولمش لشكر كفاره قارشو شتاب ايلدى دشمنه تابع رودنيك نام قلعه قربنه وصوللرنده لشكر اعدايه دوش اولدقلرنده بلاتردد كروه اعدايه حمله وهجوم ودشمن دين دخى مركزه مقاومتده پاى اندازثبات ايله جنك وقتالده متانت كوستردى بالاخره سريع الحركه شديد الحرب والضرب مجاهدان صميم الاجتهاد سانك حمله وهجوملرينه تاب آور

اوله‌میوب هیئت اجتماعیه‌لری پذیرای اختلال و یوزلری ترسلرینه دونوب برمقداری قتل و برمقداری قید و بند زنجیراسیر و باقیلری راه ادباره فرار و بلغراد طرفنه قاچوب کتدیلر غزات اسلام اوحوالیده بولقاری دشمن مملکتلرینی نهب وغارت ونیچه اسیر الوب اموال فراوان غنائم ایله مغتنم اولدیلر وطابورک کیفیتندن خبر الدق ایچون قلعهٔ مرقومه قربنده نزول وتوقف اوزره ایکن مکر ردونیک قربندن فرار ایدن عصاة کفره‌می طابوره کلوب ملاقی اولدقلرنده بالجمله وقوعبولان کیفیاتی خبرویردکلرنده طابور مقهور من بعد اوحوالیده قرار ایده‌میوب کلدکلری یول ایله ینه بلغراده رجعت وقلعهٔ مرقومه‌یه دخول وتحصن ایلدکلرینی جاسوسلر کلوب قپودان مومی الیهه صحتی اوزره خبرویرملریله قپودان مومی الیه معیتنه مأمور عسکر اسلام ایله محل مزبوردن رجعت وینه اوزیچه‌یه عودت ایدوب اردوگاه اسلامه سالما وغانما وصول برله اهللرینه ملاقی اولدیلر

فتح قلعهٔ اوزیچه

درون قلعه‌ده محصور دشمنک بر تقریب ایله کیفیات مرقومه کوش محوسلرینه لاحق اولدقده من بعد امداد واعانتدن یأس ایله حبل استیمانه تشبثه مسارعت وجان وباشلرینه امان ایله قلعه‌یی ایادیٔ غزاته تسلیم وکندولری قلعه‌دن چیقوب ویره شروطی مقتضاسنجه یانلرینه آدملر تعیین اولنوب ردونیک پلانقه‌سنه وارنجه تشییع اولندیلر قلعه‌نک کیفیت فتحی واوحوالیده وقوعبولان احوال سائره والیٔ مملکت وزیر مشار الیه جانبنه عرض واعلام اولندقده غایت ایله محظوظ ودلشاد اولوب فاتح قلعه قپودان مومی الیهی برمقدار عسکر ایله قلعه محافظه‌سنه مأمور وکرک قلعه‌نک تنظیم اموری وکرک اوحوالینک احوال سائره‌سی رؤیتی قپودان

مومی الیهك كف كفایتنه حواله وسپارش ایلدی بو فتح جلیل وقوعندن صكره قپودان مومی الیهك عنوان اعتباری عالی وغازی نامیله ذی شان اولوب عوام وخواص بیننده مشار بالبنان اولدی والئ قدر آگاه وزیر کریم الشیم دخی قپودان مومی الیهك حال وشاننی ترفیع مراد ایدوب خاکپای دولت علیهٔ مرام رسانیده یه عرض وافاده ومساعدهٔ علیهٔ جهانبانی حقنده ارزانی بیورلوب سمندره پایه سیله کندویه خط همایون میمنت مقرون موجبجه میرمیرانلق عنایت بیورلوب مسرور الفؤاد قلندی بو اثناده علی پاشازاده ابراهیم پاشانك دخی قدر واعتباری ترفیع وروم ایلی پایه سی عنایتیله تلطیف وقرنداشی درویش بکه میرمیرانلق ایله کلیس سنجاغی توجیه وعنایت بیورلدی

فتح پلانقهٔ رودنیك وتدمیر فراریان عصاة کائنه

میرمیران مشار الیه غازی محمد پاشا مأموریتی اوزره قلعهٔ مرقومه نك خدمت محافظه سنده درکار سعی وغیرت ایکن تألیف وتأنیس قلوب رعایا وبرایا قاعده سنه تشبث ایله او طرالیده کندوسندن خوف ووحشت اوزره اولان رعایادن دامن مراجعت واطاعته تشبث ایدن رودنیك وچاچقه وقراغوئیچه رعایالرینه امن وامانلرینی ضامن استمالتلر ویردی ولکن رودنیك کفره سی وبوندن اسبق یکی پازار حوالیسنده نیچه نیچه فسادلره جسارت ایله ملعنتلری ظهور ایدن کائنه عاصیلرندن اوچیوز خانه مقداری کفره اول سمتدن فرار وبلغراده التی ساعت مقداری قریب حواله نام خرابه قلعه حوالیسنده تمکن ونمچه کفره سنه استناد واستظهار ایله دولت علیه رعایاسنه انواع مضرت ایصالندن خالی اولمیوب رعایا فقراسی احوال دیگرگونلرندن میرمیران مومی الیهه تشکی برله استرحام ایلدکلرنده میرمیران مشار الیه واقع حالی والئ مملکت

وزیر جلیل الشانه عرض وافاده ووزیر عالیشان دخی کرك مرقوم رودنیك قلعه سنك فتح وتسخیری کیفیتنی وکرك کمنته عصاتی کفره‌زینك قهر وتدمیرلری احوالنی میرمیران مشار الیهك عهدهٔ ذمت غیرتنه وکف کفایتنه حواله وامر وتنبیه بیورملریله میرمیران مشار الیه قپودان محمد پاشا دوش غیرت واهتمامنه تحمیل اولنان فتح قلعه وتدمیر عصاة کمنته تدارکی تدبیریله دامن غیرتی میان جانه بند ایدوب نفس اوزیچه‌دن واو حوالیده بولنان ایالات ارلرندن کفایت مقداری عسکر جمع وتدارك وبعد الاحتشاد قلعهٔ مرقومه اوزرینه عزیمت ایتمشیکن قلعه‌ده بولنان کفار خاکسار جاسوسلر وساطتی ایله عسکر اسلامك قلعه جانبنه حرکت وراعه عزیمت ایلدکلرینی خبر الدقلری کبی قلوب قاسیه‌لرینه خوف وحشیت طاری اولوب بیم جان ایله قلعه‌یی براغوب بلغراد جانبنه فرار ووصوله شتابان اولدیلر میر مشار الیه کلوب قلعه‌یی طوب وتفنك وجبه‌خانه‌سیله اخذ وضبط وایچنه رجال سرحددن کفایت مقداری محافظین تعیین ایدوب کندولری بقیهٔ غزات ایله حواله حوالیسنده تحصن ایله تمکن ایتمش کمنته اوزرلرینه الغار ایلدی واول ملاعینی سحری بغتة وعلی الغفله باصوب بردرلو حرکته ومدافعه‌یه قیامه مجال ویرمیوب رجالنی قتل ایله استیصال ونسوان وصبیانی سبی واسیر واموال واشیالرینی اغتنام ایدوب سالما وغانما عودت واوزیچه قلعه‌سنده ملاقات ایلدیلر ووقوع بولان کیفیاتی تفصیلا والیٔ محترم وزیر جلیل الشان جانبنه عرض وافاده ایلدیلر

غزای اهالیٔ قوزاریچه

غزوات جزؤیه‌دن بری بودرکه سنهٔ مزبوره‌ده دار الحربدن اولان قوستانیچه ودونیچه نام قلعه‌لرده ایکی بیك مقداری کفار

دوزخ قرار بر کروه مکروه اولوب اول حوالیده واقع ثغور اسلامیه دن قوزارجه قصبه سنی غارت وخسارت قصدیله بر لیلهٔ مظلمه ده قصبهٔ مرقومه قربنده کلوب بر مخفی محلده درکمین وپنهان واهل اسلام فریضهٔ جمعه یی ادا ایچون جوامعده جمع اولدقلری وقتی زعملرنجه انتهاز فرصت ایله قصبهٔ مرقومه یه هجوم قصدنده اولمشلر ایکن وقت نماز حلولی قریب ومؤذنلر مناره یه چیقوب اذان ویرمك اوزره ایکن اتفاقا مؤذنلردن بری دشمنك کمینگاهده اولدوغنی حس وفهم ایدوب عجاله مناره دن نزول ودرحال دشمنك متهئ هجوم ایدوکنی افهام واعلام ایچون منادیلر ندا وفی الحال فارسا وماشیا حرب وضربه قادر ایش ارلری تحزب ودشمن هنوز کمینگاهدن خروج ایتزدن مقدم شیردلان غیرت کشان دشمنه هجوم وعون حق ایله دشمن دین مقاومته تاب آور اوله میوب راه ادباره روکردان وگریزان اولدی دلاوران میدان وغا قوزارجه یالاقنه وارنجه دشمنی تعقیب ایله طقسان التی نفر کفره یی قتل واللی مقداریی اخذ واسیر وایکیوزدن زیاده دابه لرین آلوب سالما وغانما عودت ایتدیلر بوجنگده جانب اسلامیاندن انجق بش نفر سعادتمندان شهید ویدی سکز دلاوران مجروح اولدیلر وقوعه کلان احوالی والئ محترم جانبنه اعلام وافاده ایچون قپودان قرنداشی ابراهیم اغا ومحمود چاوش ارسال اولنوب تصدیقا للمقال اخذ اولنان کفره دن درت نفر دیللر دخی معا ارسال اولندی وصوللرنده والئ محترم طرفندن خلعتلر الباس وچلنکلر احسان وتحسین وآفرینلر ایله رعایت خاطرلری مراعی مرعی قلندی

﴿ فتح پلانقهٔ دربند ﴾

بالاده تحریر وتفصیل اولندیغی اوزره ایزورنیق قربنده پای انداز

قرار نحوست مدار اولان طابور مقهور عسکری اشجه پلانقه‌سنی تخریب ایله نقض عهده مبادرت وعداوته مسارعت کوستردکاری اثناده طرف آخرده نهر صاوه‌دن برکروه لشکر کفار بانه‌لوقه وتشنه مابیننده صاوه‌یه قریب دربند پلانقه‌سنه علی الغفله هجوم ومحاصره وتضییقدن صکره درون پلانقه‌ده موجود قلیل الافراد محافظان واهالی کمال مضایقه‌دن ناشی پلانقه‌یی استیمان ایله ید دشمنه تسلیمده مجبور وکندولری اوحوالیده واقع بلاد وقرایه پراکنده اولمشلر ایدی بانه‌لوقه‌ده کفار دوزخ قرارك انهزامی خبری شیوع بولدیغی برله پلانقهٔ مرقومه محافظان واهالیسی تجمع وتحزب واول حوالیده واقع اهالی دلاورلرندن برمقدار عونه استصحابیله پلانقهٔ مرقومه‌یه واروب محاصره وتضییق ایله استیلای اعدادن تخلیص وکمافی الاول ینه قبضهٔ تصرفه کتوردیلر

غزای رجال نوی

ینه سنهٔ مزبوره‌ده منتهای سرحد منصوره اولان نوی قلعه‌سی رجال حربندن سکسان نفر سواری والّلی نفر مقداری پیاده دلاورانی غزایه نیت وبعد التحزب چته طریقی ایله نویدن چقوب دار الحربدن قوستانیچه نام قلعه جوارنده واقع غلوبوچه نام قریهٔ معموره‌یی باصوب رجالنی قتل واستیصال ونسوان وصبیانی اسیر ووافر دواب ومواشیسین سوروب غنایم فراوان ایله راه عودته عزیمت ایتمشلر ایکن زرین نام صحرا کفره‌لری قضیه‌دن آکاه اولدقلری کبی تجمع و برکروه مکروه اولوب غزاتك تعقیبنه شتاب ایتدیلر وایچلرندن درتیوز مقداری کافر چیقوب ایلغار ایله نوی قلعه‌سنه قریب محلده جریان ایدن ژرونیچه نام نهرك کچیدلرین باغلیوب غزات اسلامك نهردن مرورینه ممانعت صددنده ایکن

کیرودن

کیرودن کلان ایکی بیك مقداری کفره دخی یتشوب عسکر اسلامی اورته یه الدقلری ایکن دلاوران شیردلان غزات بو کیفیتی کوردکلرنده براوشوردن سل سیف ایله جنکده اولان کفار کروهنه هجوم وهمان بر حمله ده کفار خاکسار بوزیلوب سکسان مقداری قتل واعدام واوتوزدن متجاوزی حیا اخذ اولنوب بقیة السیوف راه ادباره کریزان وکروه دیکر بو حالتی مشاهده دن صکره قطعا حرکته مجاللری قالمیوب بتدقالدیلر غزات اسلام دخی سلامت ایله جنکدن عبور ومنصور ومظفر غنایم فراوان ایله نوی قلعه سنه وصول بولدیلر بو جنکده جانب غزاتدن انجق اوچ نفر دلاور شهید و برقاچ نفر مجروح اولدیلر بو کیفیتی والیٔ محترم حضرتلرینه اعلام وافاده ایچون احمد کتخدا نام دلاوری انتخاب وارسال وتأکیدللحال اسرادن اوچ نفر دللری معاوز بر مشارالیهه ارسال ایتدیلر وزیر مشارالیه کتخدای موی الیهه چلنك وعطیه ایله اکرامدن غیری نوی قلعه سنده احمد پاشا طابیه سی دیمکله معروف طابیه نك طوبجی اغالغنی احسان ودردولت علیه یه عرض ایدوب مساعدهٔ علیه مبذول بیورلمغله کتخدای مومی الیه مسرور الفؤاد قلندی

غزای دیکر اهالیٔ قوژاریچه

ثغور اسلامیه دن قوژاریچه قلعه سیله دارالحربدن اولان قوستانیچه قلعه سی ماینی التی ساعت مقدار مسافه اولوب قلعهٔ مرقومه واروشی کفارندن یتمش نفر کفرهٔ فساد پیشه جانب اسلامیاندن دل الق وشکار قاپمق سوداسیله قوژاریچه حوالیسنده جستجو وبر کیجه اورمانده بر مخفی محلده عیش ونوش ایله خواب غفلتده اولدقلرینی اهالیٔ قرادن بری کلوب خبر ویرمکله قوژاریچه محافظی اولان جسر صانه قپودانی عمر قپودان درحال مقواوغلی دیمکله شهیر ابراهیم اغایه سکسان مقداری دلاور غازی قوشوب

خبر كتورن ذمينك دلالتيله شبخونه شتاب ومحلنه وصول بولدقلرنده جوانب اربعه‌دن كفارى احاطه وهجوم ايله تضييق اثناسنده اكرچه درت نفر غازى شهيد وبش التيسى دخى مجروح اولديلر ولكن كفارك كيمى قتل وكيمى حيا اخذ اولنوب انجق انجارندن بر كافر كوجيله فرار ايلدى اخذ اولنان كفاردن التى نفر كافر اغاى مومى اليه يديله والئ مشار اليهه كوندريلوب جانب واليدن اغاى مومى اليهه خلعت الباس وچلنك وعطيه‌لر اعطا وعمر قپودانه دخى چلنك ارسال ومحافظهٔ قلعه امرنده تقيد واهتمام كركى كبى تنبيه اولندى

غزاى ديكر اهالئ قوژاريچه

بنه اول حواليده واقع غرادشقه قلعه‌سى كفره‌لرندن بر كروه ملاعين تجمع وچته طريقيله قوژاريچه قربنده واقع اوماشق وبنتريكه نام قريه‌لرى باصوب رعايانك اموال واشيا ودواب ومواشيسن نهب وغارت ايتدكلرى رعايا طرفندن قوژاريچه اهاليسنه اخبار اولندقده درحال محافظ مرقوم عمر قپودان ومعقو اوغلى ابراهيم اغا وقورد اوغلى عمر غازيلر دلاوران غزاة ايله مسارعت وقوژاره يايلاقنده كفارك ممرى اولان بوغازى آلوب كفار غارت ايلدكلرى بالجمله اشيا وحيواناتى قورتاردقلرندن غيرى برقاچ كافرى قتل وبرقاچنى حيا اخذ ايدوب سلامت برله قلعه‌يه عودت ايتديلر بو معاركه‌ده انجق بر نفر دلاور غازى شهيد اولدى اعلام حال ايچون برقاچ نفر دلاوران ايله والئ مشار اليه جانبنه اوچ نفر دل ارسال اولنوب انلر دخى چلنكلر وعطيه‌لر ايله دلشاد بيوريلوب افتخارياب اولديلر

غزاى ديكر درسرحد منصورهٔ نوى

دشمن دينك دست تصرفنده اولان قوستانيچه قلعه‌سى نوى

قلعه‌سندن بش ساعت مقداری مسافه‌ده وینه زرین نام قلعه‌لری
ایکی بچوق ساعت مسافه‌ده واقع اولوب طرفینك اهالیلری بیننده
عداوت دینیه ومنافرت عادیه وجهت قربیت سمتیه تقریبیله ترصد
فرصت ایله مکایده ومخادعه درکار اولدیغندن ناشی ذکر اولنان
ایکی عدد قلعه وحوالیلرندن بالخصوص بیك خانه‌دن متجاوز
قوستانیچه وارونی کفره‌لرندن ایکی بیکدن زیاده کفار بعد التجمع
اوچ فرقه اولوب برفرقه‌سی نهر اونه‌نك اوته جانبیله و برفرقه‌سی
بروطرفیله وفرقهٔ ثالثه سفینه‌لره رکوب ایله بغتة وعلی الغفله نوی
قلعه‌سنه وواروش وحوالیسنه حمله وهجوم ایله نهب وغارت وتخریب
وخسارت سوداسنه ذاهب اولدیلر و بووجهله قرارداده تصمیملری
واتفاق آرای فاسده‌لری اوزره برگیجه قوستانیچه‌دن قالقوب
نوی قلعه‌سی جانبنه مسارعت وعلی الغفله قلعه‌یه قریب پولاریچه
نام محله ورود ایتدیلر مکر نوی رجالی اموردیده‌لری کید اعدادن
غافل اولیوب کیفیت احواللرندن خبیره واگاه اولمشلر ایدی بناءعلیه
تدارکلرین کوروب حاضر وآماده طورمشلر ایدی پس بالاده
مسبوق الاوصاف محمدچلبی زاده احمد اغا وفضلی اغا زاده احمد
اغا برمقدار رجال سرحد حرب وضرب بیننده وجهاد اعتیادی
معینه الوب اللیالی حبالی مامصدقیله تفأل بالخیر واول گیجه
قلعه‌دن چیقوب نهر اونه‌نك بری ساحلنده محل مزبورده دشمنه
شبخون وعون حق ایله دشمن بوزیلوب ایکیوز مقداری کفره قتل
و یتمش مقداری حیا اخذ اولندی نهرك اوته جانبنده اولان دشمن
اوزرینه دخی دزدار خلیل اغا نام مرد شیردل برمقدار دلاوران
غیرت نشان استصحابیله ینه اول گیجه‌ده نهرك بری یقه‌سنده واقع
هنگامهٔ حرب وضرب هنگامنده ایریشوب بلا توقف اول گروه
مکروهه گیریشوب سیف وسنان اوشوردیلر واگرچه دشمن دینك

وافر سفینه‌لری موجود وآراسته طورمش ایدی لکن کیجه وقتی اولدیغندن دشمن فرقه‌لری بربرینه مددرس اوله‌میوب سفینه‌لری برایشلرینه یرامادن اول فرقهٔ ضاله دخی منهزم اولوب نیجه کفار قتل ونیجه‌سی قید وبند فتراك اسیر اولدیلر ووافر سفینه‌لری دخی اخذ وضبط اولندی وغزات موحدین سالما وغانما منصرف اولوب قلعه‌یه داخل واهالیسنه واصل اولدیلر بو جنکده آنفا مذکور محمد چلبی زاده احمد اغا وفضلی زاده دیکر احمد اغا وبرقاچ نفر مرد وغا دلاورلری شهید اولدیلر خلال اختلالده کفار خاکسار ایله بونلردن ماعدا نیجه نیجه جنکلر واقع اولوب نوی قلعه‌سی غازیلرندن ابو بکر اغا وزرنیق زاده صالح اغا وحسین اغا وبکر اغا وتوابع نفراتی دشمن ایله ایتدکلری محاربه ومجاهده وحرب وقتال حد تعبیردن بیرون اولوب شیرانه صولتلریله اول طرف کفاری صبیان واطفاله وارنجه خوف وهراس جان ایله رعشه دار اولمشلر ایدی

غزای قپودان یکی پازار

اوزیجه قلعه‌سی دست استیلای اعداده ایکن یکی پازار قپودانی درت بشیوز مقداری غازیلر ایله چاچقه حوالیسنده واقع کفره ناحیه‌لرینی نهب وغارت وبر مقدار کفاری قتل وبر مقدارینی اخذ واسیر ایدوب غنائم ایله عودت وبره‌ونیك ناحیه‌سنده قونمش ایکن چاچقه وپوژغه‌جق واو حوالینك ضابطی اولان ماتیوشقه نام قپودان برقاچ بیك کفره ایله غزاتی تعقیب ایدوب قوندقلری محلده علی الغفله هجوم سوداسنده ایدوککندن غزات مؤمنین آکاه اولدقلرنده دشمن ورودینه توقف ایتمیوب سرعت ایله حرکت ودشمنه قارشو واروب اوزرلرینه سریعا حمله وهجوملریله دشمن کروهی منهزما راه فراره یوز طوتوب یوزالی مقداری قتل واعدام ویتمش مقداری حیا اخذ اولنوب غزات موحدین منصورا وسالما وغانما عودت ایتدیلر

غزای اهالی اوستروشچه

دیار کفارده اوچ بیك مقداری خروات کفره سی تجمع و انتهای سرحد بوسنه یه قریب اوستروشچه قلعه سی اهالیلرینه شبخون ایتمك قصدیله بر گیجه علی الغفله قلعهٔ مرقومه یه قریب گلوب قلعه یه دخوله فرصت جویلق ایله اطرافدن گشت و گذار و لیلهٔ مظلمه ده قره غولجیلر آگاه اولمازدن معا گتوردکلری نردبانلری قلعه دیوارینه طیایوب ایچرودن قپویی آچمق و گروه کفره بردن هجوم ایتمك فکریله ملاعین خاسریندن بر وافر سردن گچدی کفره علی الغفله ایچرویه گیروب قپو آچمق سوداسنده ایکن مگر اول حینده طفلنی امزرر بر خاتون کیفیتی حس ایدوب درحال قلعه قپودانینه خبر و برمکه شتاب ایدن قپودان مرقوم دخی بیدار بولنوب فی الحال صدای تفنك ایله محافظان قلعه یی ایقاظ ایدوب قلعه یه گیرن کفارك اکثری اخذ و قتل اولندقده جملهٔ محافظان و اهالی جمع اولوب سیوف و سنان و حربه زار ایله قلعه قپوسندن خروج و بولدقلری کفره نك وافرینی قتل و ازاله و برمقدارینی حیا اخذ و برقاچ نفر اشقیالرینی والئ محترم حضرتلرینه دیل اولمق اوزره ارسال ایلدیلر

غزای دیگر دلاوران نو بیسان

نوی غازیلری سکسان مقداری دلاوران اتفاق درون و بیرون ایله چته یه نیت و بر گیجه نهراونه یی گچوب دشمن دینك قلعهٔ مرقومه دن ایکی ساعت مسافه ده واقع قرقو یچقه نام قلعه زینك واروشنی علی الغفله باصوب نیجه کفاری قتل و بر نیچه سنی اخذ و اسیر ایدوب اموال فراوانلرین اغتنام ایلدیلر بو چته ده بختیار اغا و قره تپی زاده حسین اغا شهید اولدیلر

ورود امر عالی برای تخریب ممالك اعدا

بو اثناده بیك یوز اللی ایکی سال میمنت مقرونی حلول ایدوب

طرف دولت علیهٔ ابد اتصالدن فرمان عالی ورود وممالك دشمن نهب وغارت اولنمق اوزره والیٔ مشار الیهه خطاباً خط همایون شوکتمقرون شرف صدور وورود بولمغله والیٔ صاحب تدبیر میرمیران وامراء ذوی الاحترام وقضاة افندیلری ورجال سرحد امور دیده‌لرینی وسائر حسن رأی وتدبیره قادر اعیان واکابر مملکتی مدینهٔ سرایه دعوت وعقد مجلس مشورت ایدوب بو خصوصی بعد التحری والتتبع اتفاق آرای عموم ایله بو صورته افراغ ایلدیلر که قوستانیجه وزرین واونه وکوبه بینلرنده واقع دار ودیار کفار بیك طقسان سنه سندنبرو پازدهٔ غارت ایله رخنه دار اولمیوب کرکی کبی معمور وآبادان وخلقنك اسلامیانه خصومت وعداوتی غایت ایله شدت اوزره اولمغله ترغیم انوفلری ضمننده اول جانبه آقین واول سمتلری نهب وغارته بذل نقدینهٔ همت اولنمق اتفاق آرای عموم ایله ترجیح اولنمغله والیٔ مملکت وزیر مشار الیه یاننده موجود جنود موحدین ایله مدینهٔ سرایدن حرکت ونهضت وطی مراحل ایدرك مدینهٔ مرقومه دن قرق سکز ساعت مسافه ده اقصای سرحد بوسنه ده واقع نوی قلعه سی صحراسنه بالسعادت والاجلال نزول وضرب اوتاد خیام بیوردیلر ونهر اونه اوزرنده جسر بنا اولنوب قارشو چکلدی ومحل مزبوردن تقریبا ایکی بچق ساعت مسافه ده واقع دشمن دینه تابع زرین نام قلعه محاصره سنه تحریك اقدام اولندی جنود موحدینك لاابالی جنبش وحرکتلری کفار خاکساره باعث وهم وخوف اولوب اولحوالیده واقع بدله وغوریچه قلعه لرنده بولنان کفار بیم جان ایله فرار ودار ودیار نکبت آثارلری ایچرولرینه کریزان اولوب قلاع مرقومه بلا زحمت ضبط اولنوب ایچلرینه کفایت مقداری محافظه جی تعیین اولندی

تخریب دیار کفار

بعده هذا ممالك کفاری غارت ویغما ایچون کروه کروه عسکر تعیین وارسال اولنوب انلر دخی فوجا فوج حرکت وممالك کفاره سیل روان ماننده آقینلر ایدوب قوستانیچه ونوودول وسائر نهر کوپه وارنجه اوخوالیده واقع دار ودیار کفاری نهب وغارت وکنار ایله بالدفعات جنکلر ایدوب لله الحمد هر حالده غالب ومنصور ومظفر غنائم بی شمار ایله والئ محترم جانبنه عودت واردوکاه اسلامه امن وسلامت وکمال مسرت ایله ملاقات ایلدیلر آنفا ذکری مرور ایدن زرین قلعه‌سی طوب وخمپره ایله کرکی کبی تضییق وخارج وداخل قلعه‌ده واقع بیوت جمله تحریق وتخریب اولنوب قلعه‌نك دخی برج وباروزی رخنه‌دار اولوب اکرچه فتحی قوت قریبه‌یه کلمش ایدی ولکن قلعهٔ مرقومه قوستانیچه وغوزدنفی نام ایکی قلعهٔ متینه میانه‌ده واقع اولدیغندن قلاع مرقومه الده اولمدقچه زرین قلعه‌سنك محافظه‌سی امر عسیر بلکه حیز تصوردن بعید برمعنا اولدیغنه بناء رجال سرحدك سوق وافاده‌زیله من بعد تلف نفوس وعبثه اشتغال روا کورلیوب قلعهٔ مرقومه محاصره‌سندن کف ید اولنوب نوی قلعه‌سی صحراسنه عودت اولندی محل مزبورده برایکی کون آرام وتوقفدنصکره حرکت ونهضت ومعدن عتیق طرفنه عزیمت اولنوب سعادت واجلال ایله طومنه نام محلده نزول وضرب اوتاد خیام بیورلدی

ورود لشکر تاتار

منزل مزبورده تاتار صبا رفتار عسکری کلوب اردوکاه اسلامه ملاقات ومراسم معتادهٔ قدوم اجرا اولندقدنصکره رؤسای عسکر ورجال سرحد وسائر ارباب مشورت ایله انجمن مشورت پیراسته

قلنوب احیای شروط مذاکره واداره‌ٔ اقداح محاوره انجامنده اتفاق آرای عموم ایله سرحد منصوره رجالندن وسائر بوسنه اهالیلری دلاورزندن التی بیك مقداری عسکر انتخاب وامتیاز اولنوب ولی‌ٔ مشار الیهك کتخدازی یعقوب اغا اوزرلرینه باش بوغ نصب وتعیین ولشکر تاتاردخی معیتلرینه ضم والحاق اولنوب بووجه اوزره احتشاد ایله برجند ظفر موعود اولدقلرندن صکره نهر اونه‌نك بروطرفنده جانب شرقیسنده واقع کنزاوه ودوبیچه ویاسنوفچه حوالی ونواحیلرین نهب وغارته مأمور اولدیلر جند منصور دخی صوب مأمورلرینه عازم وراهی ونواحیٔ مرقومه‌یی تانهر اونه ساحلنه وارنجه نهب وغارت وتحریق وتخریب ایده‌رك بی‌نهایه اسیر ولایعد دواب ومواشی واموال واشیای سائره الوب غنایم فراوان ایله مغتنم اولدیلر

جنك عسكر باطابور

مکر اول اثناده دشمن دین اول طرفده عسکر ترتیب وممالك اسلامیه‌یه هجوم وخسارت قصدیله اسلابین قلعه‌سی نام محلده طابورلنوب هجومه متهیٔ اولمشیکن از اتفاق عسکر اسلام فجأة وناکهانی دشمن لشکرینه دوش اولوب دشمنی کوردکلرنده سودای غارتدن کف ید وغزات شیردلان اتحاد درون وبیرون ایله طابور منحوسه هجوم ایله برحمله‌ٔ شیرانه صالدیلر بازار کارزار کرمیت بولوب کش مکش ایله دادوستدده ایکن کیرودن تاتار صبا رفتار عسکری دخی امداده یتشوب شیرانه صولت ایله دشمنه کیر یشوب تیر وسیف وسنان اوشردیلر عون وعنایت جناب حق ایله دشمن عسکرنده آثار هزیمت رونمای ظهور اولوب پای ثبات وقراری فراره تبدیل ونیچه کفاری قتل واعدام ونیچه‌لری سبی واسیر اولوب بقیة السیوف کریزان ونهر اونه‌نك اوته جانبنه

کناره شتابان اولدیلر لشکر مقهور کفار بو حال ایله نهرڭ قارشو یقه‌سنه کوچیله جان آتمشلر ایکن ینه خراش جانیله متانت کوستروب جای امن بولدق زعمیله طابورلرین قوروب عرض حشمته باشلدیلر غزات اسلام دخی نهر اونه ساحلنی جستجو ایدرکن لله الحمد بر مناسب کچیده موفق اولوب فی الحال سرحدلو وتاتار نهر اونه‌دن عبور ایله کفار یقه‌سنه کچدیلر طابور کناره حمله وهجوم ایله تضییقه باشلدیلر دشمن دین غزات اسلامه تاب آور اوله‌میه‌جغنی حس وفهم ایدوب پای قراری فراره تبدیل وصاوه طرفنه کریزان اولدیلر عسکر اسلام تعقیبکیر اولوب نهر صاوه‌یه وارنجه قفادار اولدیلر کفاردن بیحد مشرکین قتل واعدام ونیجه‌لری اسیر اولدیلر طابور منحوس غائله‌سی برطرف اولنجه غزات اسلام او حوالی‌یی نهب وغارته مبادرت ونهر اونه ساحلنده واقع بلاد وقرایی تحریق وتخریب واموال واشیا ودواب ومواشیلرین اخذ ورجالن قتل وازاله ونسوان وصبیانن سبی واسیر ایدوب حد وحسابه کلمز غنایم ایله منصور ومظفر عودت ونهر اونه‌یی ینه کچیدن بو جانبه عبور وکمال نشاط ایله والی مشارالیهه واصل واردوکاه اسلامه ملاقی اولدیلر الحق بو نوبت دخی دشمن دینه مثلی سبقت ایتمامش برزخنه ویرلدی

عزیمت والی بجانب طراونیق

لله الحمد والمنه ممالك کفار مراد اوزره نهب وغارت اولنوب امر کرامت‌مقرون پادشاهی نفوذ ما هو المرام ایله یرینی بولدی بوندنبویله انصراف وعودت معقول ومناسب کوریلوب محل مزبوردن حرکت وطی مراحل وقطع منازل اولنه‌رق مقر حکومت ولاة اولان طراونیق شهرینه نزول اولندی اول خلالده ایام شتا دخی حلول ایتمکله ینه سنهٔ آتیه ایچون سفر همایونی تدارکنه بذل نقدینهٔ غیرت درکار اولدی

﴿ ورود فرمان برای عزیمت والی بجانب بلغراد ﴾

ایام شتا بو وجهله کاه تدارکات مهمه وکاه سنهٔ آتیه‌ده اقتضا ایدن حرکت نه یوزدن ونه سمتدن مناسب ایدوکی تحری وتتبع وتذکره ومکالمه ومشاوره ومحاوره ایله حلول ایدوب فصل بهار خجسته آثار قرین حلول ودخول ووقت حرکت قریب اولدقده والی ممالکت وزیر مکرم حضرتلری بوسنه عسکریله صدراعظم سردار اکرم حضرتلرینك معیتنه اردوی همایونه کلمك اوزره فرمان جهانمطاع شرف صدور وورود ایتدکده والی محترم حضرتلری سرحد اسلام محافظه‌سی امر مهمنی تنظیم وهر محل مخوف ایچون کفایت مقداری محافظه‌جی ترتیب وسائر امور مهام مملکتی تنظیمدن صکره اول فصل بهار خجسته آثار حلول ایدنجه کندوزی حکومتکاهلری اولان طراونیق شهرندن حرکت وسعادت واجلال برله اوراحوبچه جوشی یایلاقنه کلوب نزول وضرب اوتاد خیام بیوروب محل مزبوره عساکر اسلامك جمعیتنه مناسب اردوکاه تعیین اولندی بناءً علیه مدینهٔ سرای ولوای هرسك ولواء ایزورنیق ساکنلرندن واوحوالیده واقع ایلات ارزندن دراکلی ودزلکسز حرب وضربه قادر ایش ارلری ومیرمیران وسردن کچدی اغاری وسرای منلاسی افندی وقضاة افندیلر وقپودانلر والی مشار الیهك معیتنه اردوکاهه کلوب بعد الاحتشاد یایلاق مرقومدن حرکت ونهضت وجانب بلغراد دار الجهاده عزیمت بیوردیلر طی مراحل وقطع منازل ایدرك قلعهٔ ازورنیق یانندن مرور و بوکردلن قربندن عبور ایله بلغراده اثنای محاصره‌ده صدراعظم وسردار اکرم حضرتلرینه وصول برله اردوی همایونه ملاقی اولدیلر اثناء طریقده واقع انهاردن پیادکانی کچورمك سهولتی ایچون مدینهٔ سرای اهالیلری هزارفنلرندن مظفر زاده عبدالله چلبی نام

صاحب هنرك استعداد مادرزادی دلالتیله کوزدن نهاد ایلدیکی جسر مصنع ونوپیدا مقدما تفریق وتخری بر له وقت حاجت ایچون عربه‌زه تحمیل وسفره معاً کتورلمش ایدی بو یولده نهر درین اوزرنده فی الحال قوریلوب جملهٔ پیادکان درحال جسردن مرور ایتدیلر

حرکت عسکر دیکر برای تخریب ممالك اعدا

وینه طرف آخرده مدینهٔ سرایدن اشاغی طراونیق وآق حصار وپاچه وبانه‌لوقه وقوزار چه‌ونوی وبهکه واوستروشچه واوستروشچهٔ عتیق وسائر اولدیه بوانسان دلاورلر بعد التخریب والاحتشاد دار ودیار کفاری غارت وخسارت ایله تخریبه مأمور اولوب اوزرلرینه میرمیراندن علی پاشازاده ابراهیم پاشا وصالح پاشا زاده محمود پاشا باشبوغ نصب وتعیین اولنوب عساکر مأموره بیلان صحراسنده جمع واحتشاد ایتدکدنصکره رؤسای عسکر واصحاب تدبیر عقد انجمن مشورت ونه جانبنه حرکت اولی وانسب ایدوکنی تحری وتتبع وفکر وملاحظه ومشاوره ومحاوره اثناسنده دیار قوتار سمتلری وافر زماندنبرو جانب اسلامیاندن غوطه‌خور خسارت اولمیوب غرور ونخوت وعداوتلری زروهٔ نهایته ارتقا ایتدکله اتفاق آرای جمهور رجال ایله اول سمته عزیمت قرارداده اولنغله بروقت میمنت مقرونده صحرای بیلاندن حرکت ودیار نکبت آثار کفاردن لیقه واودوینه ووارنچه وقوتار نام مملکتلره آقین ایدوب تاوارشچه‌یه وارنجه قوتار مملکتنی غارت وتخریب وخسارت ایتدیلر ونیچه دفعه کروه کروه مشرکین ایله کریتلو حرب وقتال ولله الحمد کفار خاکسار هر محلده مقهور ومدمر اولوب اکرچه بوجنکارده جانب اسلامیاندن وافر کسنه‌لر شربت شیرین کوار شهادتی نوش ونیچه‌لری مجروح اولدیلر ولکن طرف کفاردن

بی شمار کفار انداختهٔ خاك هلاك وراه نیرانه راهی اولدیلر بو وجه اوزره عسکر اسلام غنایم ایله مالامال منصور ومظفر کمال سرور ونشاط ایله وطنلرینه رجعت وعودت ایتدیلر بو خبر مسرت اثر عسکر اسلام بلغراد محاصرهسیله مشغول ایکن اردوی همایونه ورود ایدوب جمهور مؤمنینه باعث نشاط اولدی وخبر ایله کلان دلاورلره سردار اکرم جانبندن ووالیٔ محترم طرفندن دخی خلعتلر الباس اولنوب عطیهلر ایله دلشاد اولدیلر

کیفیت والی با اهالی

والیٔ محترم وزیر جلیل الهمم حضرتلری جملهٔ اهالیٔ مملکته وباخصوص بوسنه سرحدی رجالی امور دیدهلرینه اظهار رغبت ومزید محبتدن ناشی امور جنكك مشورتلرینه ادخال ورأی تدبیر صوابدیدلرینی تحسین وآفرین ایله نوازش خاطرلری رسومنه رعایت ومعاملهٔ جمیله برله جملهنك قلوبنی کندویه ربط ایتمشیدی حتی زعمادن اولوب بوسنهنك قدیمی اوجاق زادهلرندن سرای قضاسنده ساکن محمد پاشازاده محمد بکی اول امرده استصحاب ایدوب اکرام والتفاتلر ایله کندویه بند ومحرم وندیم خاص ایدوب والیٔ مشارالیه ایالتده اولدقجه مومی الیه معیتندن برآن منفك اولمدی

مکافات خدمت غازیان ازجانب صدراعظم وسردار اکرم محمد پاشا دام بالبر ذکره

بو اثناده کرارا ومرارا اوصافی مذکور محمد قپودانه اوزیجه فتحنده ومحافظهسنده ومتعدد جنكلرده سبقت ایدن خدمات مبرورهسی مقابلهسنده بالاده اشارت اولندیغی اوزره سمندره پایهسیله میرمیرانلق رتبهسی عنایت اولنوب قدری ترفیع وبین الناس غازی محمد پاشا نامیله شهرت شعار اولمشیدی بو دفعه اردوی همایونده صدراعظم سردار اکرم جانبندن توقیر ایله مکافات مراد اولنوب

ازورنیق سنجاغی کندویه توجیه وعنایت ودوش افتخارینه
خلعت فاخره اکسا اولندی التی آی مقدار زمان متصرف اولوب
عزل والی تقریبیله اول دخی عزل اولندی یاچه قپودانی محمد بك دخی
اوستروچهٔ عتیق جنکنده بولنوب دلاورلکی وخدمات مبروره‌سی
جمله‌نك مشهودی ووالیٔ مشار الیه حضرتلرینك دخی معلومی
اولمش ایدی بناءً علیه میرمیرانلق عرض ومساعدهٔ علیهٔ خسروانی
ارزانی بیورلوب بانه‌لوقه محافظه‌سنه تعیین اولنوب خدمت
محافظه‌ده درکار وسعی واقدام اولندی ینه بو سفر میمنت مقرون
اثناسنده مدینهٔ سرایدن وحوالیسندن درکاه عالی یکیچریلرندن
یوز نفر مقداری سردن کچدی اغالری تحریر اولنوب بیراقلر
ویرلشیدی بالاده ذکر اولندیغی اوزره دشمن دینك لشکرینی غارت
ایتدیکی اثناده برقاچ اغا بشیوز مقداری نفراتیله ازورنیق قلعه‌سی
محافظه‌سنه مأمور اولمشلر ایدی باقیلری ابتدا حرکتدن وقت صلح
وصلاح مسالمت ارتسامه کلنجه والیٔ مشار الیهك معیتیله خدمات
سفریه‌ده و بالجمله جنکلرده موجود بولنوب بو اثناده قانون قدیم
اوزره بروجه تقاعد اغاره قرقر اقچه یومیه علمدارلره یکرمیشر اقچه
ونفراته یدیشر اقچه علوفه توجیه وعنایت ایله مکارم پادشاهیدن
جمله‌یه مکافات بیورلدی بو خلالده ارادت علیهٔ الهیه تعلقیله
قلعهٔ بلغراد دار الجهادك فتحی میسر وانعقاد
صلح وصلاح مسالمت ارتسام دخی میسر
اولوب تمسکاتی مبادله اولندقده بوسنه
عسکرینه اذن ویریلوب والیٔ
مشار الیه ایالات عسکریله
بوسنه‌یه عودت
ایلدی

خاتمه در بیان کیفیت ایالت واهالیٔ مملکت

ایالت بوسنه ممالك محروسهٔ اسلامیه‌نك اول جانبدن سد سدیدی مقامنده وروم ایلی طرفلرینك کلیدی مثابه‌سنده اولوب اکرچه دائره‌سنك وسعت جهتیله مسافه‌سی قصیرة المساحه‌در مع هذا مصر وشام کبی اقالیم عرفی دخی تسمیه اولنسه جائزدر عیوقه سر چکمش جبالندن هر بری بر دشمن کوزینه دیکندر مملکت مرقومه دار ودیار کفاره قرب واتصال جهتیله نمچه ومجار وصرب وطوائف خروات ووندیك مثللو خدعه کار قوی الاقتدار طوب وتفنك ارباب آتشبار کثیر الافراد شدید الاطوار جنك آور حیله‌ساز دشمنلر ایله و بونلرك امثالی خیانت معتاد عصیان اعتیاد ستیز پیشه سکنهٔ جبال قبائل اقوام عصاة خشونت نهاد ایله دائرا مادار محاط اولمغله خصمای بد اندیشه‌لری دائما فرصت دیده دوز وایصال مضرته بهانه جویلردر ولکن بوسنه مملکتی اهالیسندن بلدی وروستایی اکثری توانا و بهادر وشجیع وغیور وشیردل وجسور حمیت پیشه جنك جوی و پرخاش اندیشه‌زدر برطرفدن دشمن ظهور ایلسه بلا عذر و بهانه بر برلرینك امداد واعانته سارعا مسارعت ایدرلر واکرچه اکثریا بالطبع ساده دللردر ولکن دشمن ایله خصومتده شدید وعنیدلر وحرب وضربده قوی القلبلردر اولو الامره اطاعتده وامرینه امتثالده اغنام نژادزدر بغی وعصیان عارینی وشقاوت وقطع طریق بدنامنی ارتکاب ایتمزلر دین مبین اوغورینه و پادشاه اسلام یولنه کمال محبت وخواهش ایله فدا اولق و باش وجان ویرمك بوسنه دیاری خلقنه اباعن جد سبب افتخار ووسیلهٔ مباهاتدر و پدردن اولاده وصیت ایله انتقال ایدن حالتدر دیار مرقومه اهالیسنك اکثری و باخصوص سرحدلرده واقع رجال حربك ضابطان

وقپودانان

وقپودانان ونفرات غازيلری ركوب ونزول سهولتی ومشی وسيرده سرعت امكانی ايچون طار وقصه ابالر كيوب دوشلرينه قورت وقپلان پوستی وقرطال قنادی باشلرنده قورت تاكيه او تعبير اولنور قالپاقلر وپاپاقلر وقوش قنادينه كومش قپلو قاقله تسميه اولنور كبير چلنكلر آلتونك زين پوستلری قورت وآيو پوستلری وعريب الطور كسهلری سلح وپالطلری سيف وسنان وبالطه وحربه ودراز قامه شيش وپالوش وپشتو واوزون تفنك در وفارسلری چابك سوار وپيادهلری سريع الحركه وتيز رفتارلردر بوطور وطرز وهيئت وزی ايله رستم وقهرمان مانندی جسارت ايله نمايشلو ودشمن كوزنده قتی جلادتلو ومهابتلو كورينورلر فی الواقع بوندن اسبق وقوعبولان فترتده اوچ درت سنه مدتده والئ مملكت وملا وقضات وائمه وخطبا ومشايخ ومفتی افنديلر ويزبيران وميران آلای وزعما وارباب تيمار ودركاه عالی يكيچريان سردن كچدی اغازی ونفراتی وسرحد منصورهٔ بوسنهده واقع يتمش ایكی عدد قلعه وپالنقه محافظلری اولان اغوات وقپودانان وبالجمله ضابطان ونفرات والويهٔ اربعه اهالیلرندن نفير عام نامنده اولان رجال حرب دلاورلری وصلحا وزمرهٔ درويشانی حتی نسوان وصبيانلری دخی غزا وجهاده نيت وعزيمت وصدق خلوص واتحاد درون وبيرون ودشمن دين ايله متعاقبا پيدر پی ولاينقطع مدافعه ومقاتله ومحاربه ومجاهده وآفرين وچهزار ايله ديار كفرهنی تخريب ايله وجوده كتوردكلری خدمات مبرورهلرينی تحرير وتفصيله حوصلهٔ مختصر كنجايش پذير اولمامغله بومقدار ايله اكتفا اولندی

﴿ بيان مأخذ واقعات ﴾

وقايع مرقومه اول طرفدن تحرير وورود ايدن بعض قائمهلر

مفادندن و بوسنه‌نك اوقور یازار ارباب رشد و معرفت واعیان
استفصاسندن نیجه‌لر والئ جلیل الشان مشار الیهك معیتیله
وكلاء انلردن مفارقت ایله جنكلرده ومحاصره ومحاربه وآقین
وچته‌لرده موجود بولنوب بالمشاهده معاینه ایتدكلری وقایع
كیفیاتنی تازیانهٔ طبع هوس فرما سوقیله تسوید وانلردن اخذ ایله
زمرهٔ قضاتدن صالنه قضاسندن منفصل اولوب بوسنوی الاصل
نوی المولد عمر افندی صاحب معارفك تحریرات مرقومه‌یی
جمع ودرج ایتدوكی مجموعهٔ غریبهٔ جامعة النادره‌سنه طابع النسخه
ابراهیم الحقیر ظفریاب اولدقده كیفیت وقایع اول غزواتده
موجود بولنان نیجه نیجه ثقه‌دن دخی كرارا ومرارا استفسار
واستشهاد وبعد التصدیق والتحقق بعض روایات
صحیحه‌لری دخی ضم والحاقیله احوال سلف خلفه
علم حال ودعای خیرایله ذكر و یاده وسیلهٔ
تذكار یادكار اولمق مأمولیله اشبو مجله‌ده
جمع ودرج وفوایدینی تعمیم ایچون قلم
نو خط فن طباعت ایله
نسخه‌لری توفیر
اولندی

تمت المجله بعون الملك المتعال فی غرة شهر محرم الحرام لسنه اربع
وخمسین ومائة والف من هجرة النبویه علی صاحبها اكمل التحیه

ایكنجی دفعه اوله‌رق طوشان طاشنده سلیمان افندینك
مطبعه‌سنده طبع وتمثیل اولنمشدر

فی غره رجب سنه ١٢٩٣

DB
247
I27
1876